

ชาติสุดท้าย

โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)
วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิง
พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)

๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

คณะศรัทธาชาวพุทธ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชาติสุดท้าย
พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)

“อยมนฺติมา ชาติ

ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา

ญาณญฺจ ปน เม ทสฺสนํ อุทปาทิ

ความรู้ ความเห็นอันเลิศเลอ

ได้เกิดขึ้นแล้วแก่เราตถาคต

อกุปฺปา เม วิมุตฺติ

ความหลุดพ้นของเราไม่มีการกำเริบอีกแล้ว

อยมนฺติมา ชาติ

ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา

นตฺถิทานิ ปุนพฺ ภโว

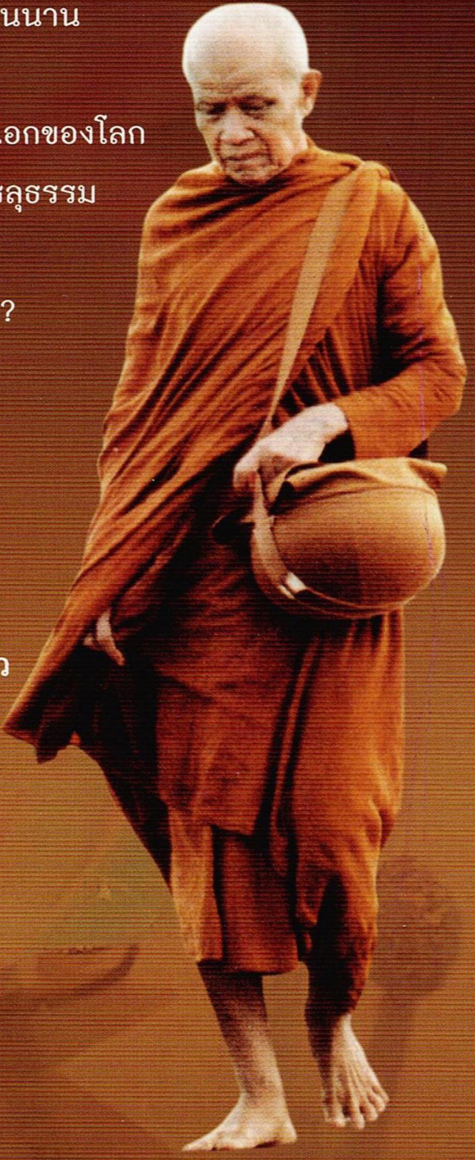
ตั้งแต่บัดนี้ต่อไป เราจะไม่เกิดอีกแล้ว”

อย่าท้าท้ายนรก : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

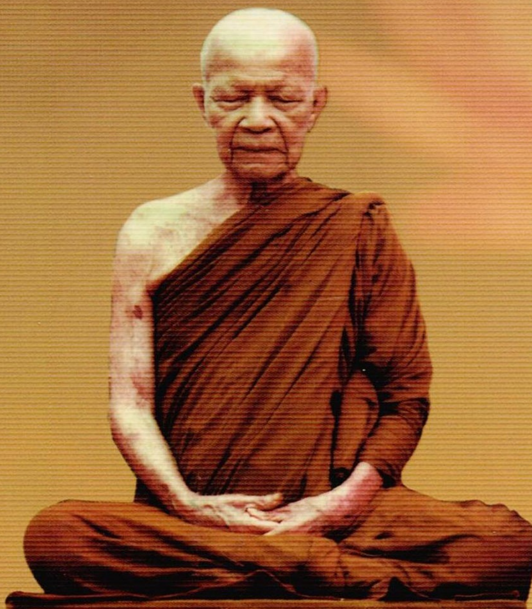
๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พุทโธ ธัมโม สังโฆ คือ รัตนะเอกอุที่สุดแล้ว

ท่านทั้งหลายเข้าใจว่า **พุทโธ**
เป็นเรื่องเล็กน้อยเหรอ?
พระพุทธเจ้าสะเทือนโลกธาตุมานานแสนนาน
ก็เพราะความเป็นพุทโธ นั่นแล
จนทะลุขึ้นมาเป็นพุทโธ มาเป็นศาสดาเอกของโลก
สังฆัง สรณัง คัจฉามิ พระอรหันต์บรรลุธรรม
ขึ้นมาแต่ละองค์ๆ นี้
กระเทือนโลกๆ เป็นของเล็กน้อยเมื่อไร?
ที่ว่าสังโฆๆ นั้น
พุทโธ ก็ได้แก่ ศาสดาองค์เอก
ที่คุ้ยเขี่ยขุดค้นหาธรรม
ได้ธรรมอันเลิศขึ้นมาครองใจ
เรียกว่า **ธัมโม**
ทั้ง ๓ รัตนะ นี้เป็นรัตนะเอกอุที่สุดแล้ว
ใครเกิดมาเป็นมนุษย์กี่ร้อยชาติก็ตาม
ถ้าไม่ได้สัมผัสสัมพันธ์ไม่มีความเคารพ
เลื่อมใส ยึดถือพระพุทธเจ้า
พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะแล้ว
ตายเปล่าๆ เกิดเปล่าๆ
ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย

"ทุกฺขํ นตฺถิ อชาตสฺส
ทุกข์ย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่เกิด
นี่ได้ประจักษ์แล้วในหัวใจของเราว่า
จะเป็นผู้ไม่เกิดอีกแล้ว ตั้งแต่บัดนี้"

อย่าท้าท้ายนรก : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ณ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาพมุมบนด้านขวาบน : พระธาตุฟันกรามองค์หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน
พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก ได้รับมอบฟันกรามจากองค์หลวงตา
ต่อมาแปรสภาพเป็นพระธาตุ

“.....สมบัติอะไรก็ตามภายในโลกนี้ สู้ธรรมสมบัติภายในใจไม่ได้
สมบัติภายในใจเลิศเลอสุดยอด
ขอเพียงให้ใจกับธรรมได้สัมผัสกัน มันจะแสดงฤทธิ์เดชเป็นที่อัศจรรย์
เมื่อ ***“หัวใจได้ความสง่างาม”*** แล้ว
อยู่ใต้ร่มไม้ร่มใด ภูเขาลูกใด ถ้ำหรือเงื้อมผาแห่งใด
สถานที่แห่งนั้นย่อมพลอยสง่างามตามไปด้วย
“สติ” นี่เองจะเป็นกุญแจดอกสำคัญ
ไขไปสู่ประตูพระไตรปิฎกภายใน เพื่อเปิดเข้าไปสู่ประตูแห่งพระนิพพาน”

ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจาก ***คำปรารภ*** ในหนังสือ ***๒๘ พระอรหันต์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์*** ๒๕๕๒ : หน้า ๗.

"....ผู้ปฏิบัติจงตั้งสติและปัญญาให้เข้าใกล้ชิดต่อนามธรรม คือขันธ์สี่นี้
ทุกขณะที่ขันธ์นั้นๆ เคลื่อนไหว คือ
ปรากฏขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป และไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ประจำตน...
ขันธ์ทั้งห้าเป็นบ่อหลั่งน้ำตาของสัตว์ผู้ลุ่มหลงนั่นเอง
การพิจารณาให้รู้ด้วยปัญญาชอบในขันธ์ และสภาวะธรรมทั้งหลาย
ก็เพื่อจะประหยัดน้ำตาและตัดภพชาติให้น้อยลง
หรือให้ขาดกระเด็นออกจากใจผู้เป็นเจ้าทุกข์
ให้ได้รับสุขอย่างสมบูรณ์นั่นเอง "

ปัญญาอบรมสมาธิ : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *ปัญญาอบรมสมาธิ* (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) : หน้า ๒๙-๓๐.

"...จิตที่บริสุทธิ์นี้ฟอกขันธ์ ฟอกธาตุฟอกขันธ์
ฟอกโดยหลักธรรมชาติก็ฟอกอยู่อย่างนั้น
แล้วเวลาเข้าที่เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา จิตส่งเข้าข้างในนี้ยิ่งเป็นการฟอก
ภาวนาเท่าไรก็ยิ่งฟอกเข้าไปเรื่อยๆ มันสะอาด
ในเวลาตายแล้วอัฐิก็กลายเป็นพระธาตุได้
แต่ถ้าหากว่าท่านอธิษฐานไม่ให้เป็นพระธาตุนี้อาจไม่เป็นนะ
มันก็ไม่แน่นักนะ เพราะจิตของท่านมีอำนาจนี่..."

เพชรน้ำหนึ่ง (๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๙) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *เพชรน้ำหนึ่ง* ๒๕๔๐ : หน้า ๙๔.

“ไปที่ไหนทุกวันนี้มักจะเทศน์ทางภาวนา เพราะความสงสาร
อยากให้ตั้งหลักตั้งเกณฑ์ไว้ในจุดภาวนา
ถึงจะไม่ได้ความแปลกประหลาดอัศจรรย์
การภาวนานี้มีอานิสงส์มากยิ่งกว่าการสร้างบุญทั้งหลายนะ
จะได้สู้ร้างสมบุญตลอด จะรู้เห็นอะไร ไม่เห็นอะไรก็ตาม
ส่วนบุญกุศลเกิดขึ้นจากการภาวนา เป็นรากฐานสำคัญ และมีอานิสงส์มากด้วย
จึงขอให้พากันตั้งอกตั้งใจทำภาวนา บำรุงลำต้นให้ดี
กิ่งก้านสาขาดอกใบ จะแตกกระจายออกไป”

ภาวนามีอานิสงส์มากกว่าบุญทั้งหลาย : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ ***จิตตภาวนา*** ๒๕๕๒ : หน้า ๕๐.

"สติเป็นของสำคัญมากในทางความเพียร
ถ้าขาดสติวรรคใดตอนใด เรียกว่าขาดความเพียรแล้ว
เดินจงกรมอยู่ก็ไม่มีความหมาย นั่งสมาธิอยู่ก็ไม่มีความหมาย
อิริยาบถต่างๆ ถ้าขาดสติแล้ว
เรียกว่าขาดความเพียรในการชำระกิเลส...
มีสติกำกับอยู่เท่านั้น
เรียกว่าเจริญภาวนาเพื่อทำจิตให้สงบ"

ฝากมรดก (วัดแพร่ธรรมาราม ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ ***ญาณสัมปันโนบูชา*** ๒๕๔๒ : หน้า ๙๑.

“ถ้านักบวชเราปฏิบัติตนไม่ได้แล้ว ไม่มีใครจะไปได้อย่างง่ายดาย
เพราะนักบวชนี้โอกาสอำนวยทุกอย่าง
ทุกสิ่งทุกอย่างโลกเขายอมรับหมด
ยังถือเป็นสรณะเป็นที่พึ่งที่ยึดที่เกาะอีกด้วย
ถ้าใครมีความเพียรมากมีความเด็ดเดี่ยวอาจหาญทางหลักธรรมหลักวินัยเท่าไร
ก็ยิ่งเป็นที่เคารพเลื่อมใสของประชาชน
ถ้าเราปฏิบัติต่อธรรมเหล่านี้ไม่ได้แล้ว
มันก็หมดหนทางที่จะก้าวออกจากกองทุกข์ทั้งหลายได้”

เรื่องของกิเลส (๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๗) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *อะไรจะจริงยิ่งกว่าธรรม* ๒๕๓๗ : หน้า ๗๑.

"มัคคาวรณ์ สัคคาวรณ์ (สิ่งกีดขวางสวรรค์ นิพพาน) ไม่มี
เพศก็ตั้งขึ้นแล้ว ทางสังคมยอมรับกันทั้ง ธรรมยุติ และ มหานิกาย
นี่เป็นความยอมรับทั่วหน้ากันแล้วในสังคม
ส่วนธรรมวินัยก็เป็นที่เปิดทางให้แล้วสำหรับผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ไม่มีคำว่านิกายนั้นนิกายนี้
ขอให้เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบเท่านั้น
เป็นศากยบุตรของพระพุทธเจ้าได้เสมอหน้ากันหมด..."

ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *หยดน้ำบนใบบัว* (พิมพ์ครั้งที่ ๑๕) : หน้า ๑๖๕.

"...เราเป็นนักบวช มีความมุ่งหวังอย่างแรงกล้า
มุ่งหน้าต่อมรรคผลนิพพาน
จงเห็นงานประจำเพศและความประสงค์ของตน
คืองานเพื่อนิพพาน ว่าเป็นงานจำเป็นเหนือชีวิต
เพราะงานนี้เป็นงานเพื่อไปแล้วไม่กลับมา ผลที่เกิดจากงานนี้คือ วิมุตติ
หลุดพ้นไปแล้วหมดความวกเวียน
โปรดพากันพากเพียรจนสุดกำลังของตน
จะต้องเห็นผลประจักษ์กับใจ ในวันนี้วันหน้าไม่ต้องสงสัย"

เทศน์ในที่ประชุมสงฆ์ วัดป่าบ้านตาด ๒๑ กันยายน ๒๕๐๕ : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *ทางร่มเย็น* ๒๕๓๗ : หน้า ๑๒๑.

"ความทุกข์เพราะงานทั้งหลายที่ผ่านมา ไม่มีทุกข์ใดมากยิ่งกว่างานฆ่ากิเลส
งานนี้ยอมรับว่าทุกข์มากจริงๆ
แต่เวลาตีผ่านมันไปแล้ว ไม่มีอะไรที่จะเลิศยิ่งกว่า
พูดง่ายๆ ก็ว่ามันคุ้มกัน ไม่ได้เสียดายกำลังเลย ที่ร่างกายทรุดโทรมมานี้ผมก็รู้
อย่างท้องเสียเป็นต้น ผมก็ทราบเรื่องของมัน
นิสัยผมมันหยาบและผาดโผนจริงจังกับทุกอย่าง ไม่มีคำว่าพอดี
ฉะนั้น เวลาประกอบความเพียรฆ่ากิเลสจึงผาดโผนไปตามนิสัย
ไม่งั้นก็ไม่ทันกันกับความหยาบที่เป็นฝ่ายต่ำของตน"

ศาสนาคือน้ำดับไฟ (๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ ***ทางพักใจ*** ๒๕๔๔ : หน้า ๖๙.

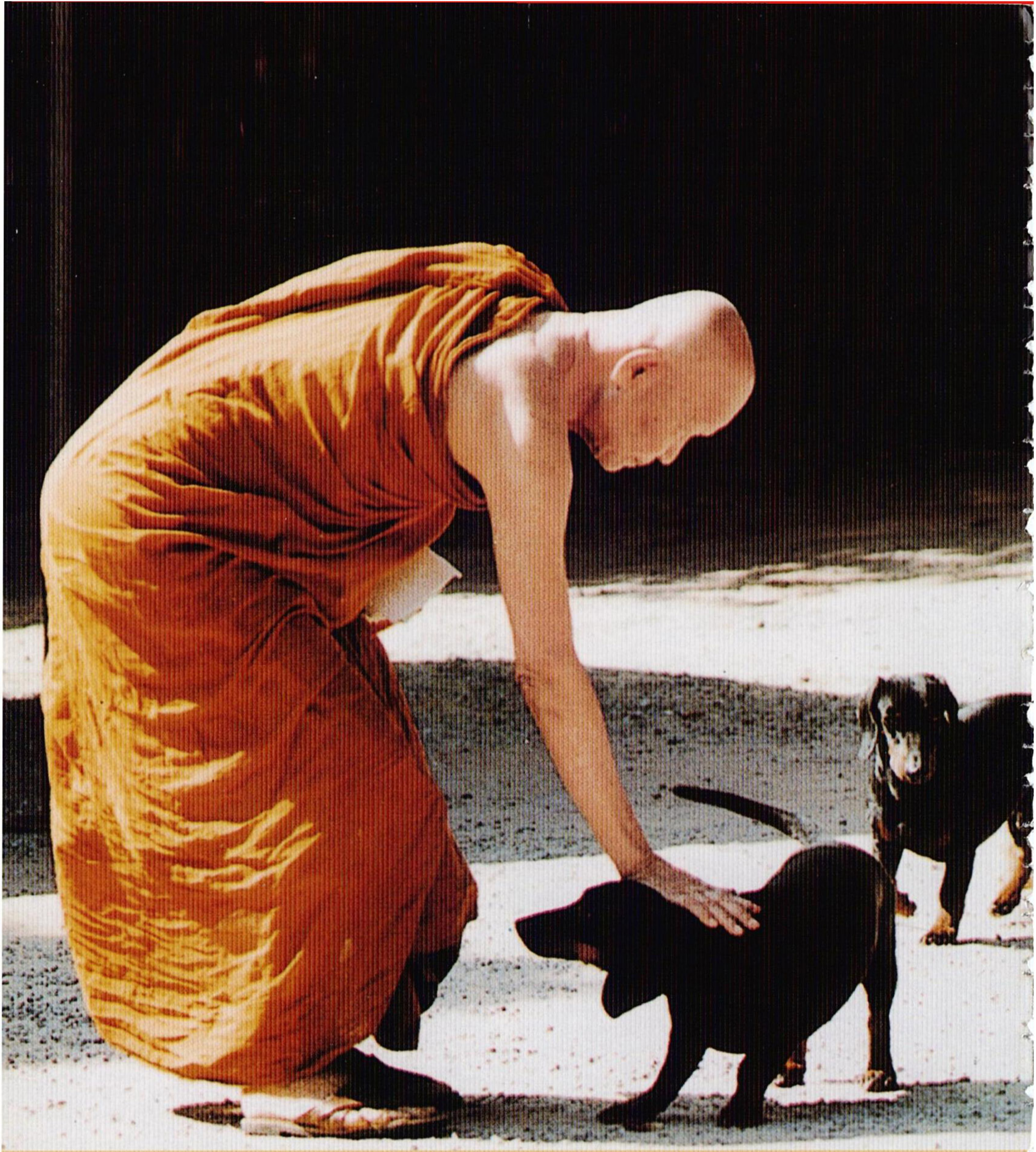
"การฆ่ากิเลสทุกประเภท เราพูดได้อย่างเต็มปากว่า
ต้องใช้ปัญญาทั้งมวล สมาธิเป็นแต่เพียงว่าตะล่อมกิเลสให้เข้าสู่จุดรวมตัว
ไม่ฟุ้งซ่านรบกวนใจเท่านั้น
ที่เรียกว่าจิตสงบ ก็คือกิเลสมันนอนก้น
เหมือนกับตะกอนนอนก้นโอ่ง นอนกองอยู่ในนั้น
แล้วจะปฏิบัติต่อตะกอนอย่างไรบ้าง
นั่นเป็นอีกแง่หนึ่ง นั่นเป็นเรื่องของ *ปัญญา....*"

นิพพานมิใช่อัตตา มิใช่อนัตตา (๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๓) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ ***นิพพานคือนิพพาน*** ๒๕๔๒ : หน้า ๔๐.

"...นตฺถิ อตฺตสมํ เปมํ ความรักอันเสมอด้วยตนไม่มี
นี่เป็นบทธรรมที่ซึ้งมาก
เข้ากันได้กับเจตนาของทุกท่านที่มุ่งมาปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์
เพราะความรักตนเป็นเหตุให้เสาะแสวงอรรถธรรมจากตำรับตำรา
จากครูจากอาจารย์ ได้ทราบข่าวว่าครูบาอาจารย์องค์ใด
จะเป็นที่ให้ความร่มเย็นเป็นคติเครื่องเตือนใจ
เป็นอุบายพร่ำสอนเราได้ ย่อมเสาะแสวงหาครูอาจารย์องค์นั้นๆ
เป็นธรรมดาของความรักตน"

ความรักเสมอตนไม่มี (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *ความรักเสมอตนไม่มี* (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) : หน้า ๒๖.

“จวนตายเท่าไรยิ่งเป็นห่วงโลกมากสงสารโลกมาก เป็นอยู่ในหัวใจนี่
ท่วมท้นล้นฟ้าล้นแผ่นดินเลย อำนาจแห่งความเมตตา
พระพุทธเจ้าท่านสอนโลกสอนด้วยความเมตตาล้วนๆ ไม่มีโลกามิสอะไรเข้าเจือปนเลย มันรู้ชัดนี่
รู้ชัดในหัวใจของเราซึ่งตัวเท่าหนูนี่ มันรู้นี่ มันไม่ได้หวังอะไรในโลกนี้
ไปไหนมาไหนไม่ได้หวังอะไรแหละ หวังแต่หัวใจโลกเท่านั้น สงเคราะห์สงหาไปตามกำลังความสามารถของเรา
ตัวของเราเองเราไม่ได้หวัง เราพอเสียทุกอย่างก็บอกว่าพอ
มันพออยู่นี้ประจำจะว่าไง พอเป็นอนันตกาล
นิพพานเที่ยงจะผิดไปไหนเมื่อหัวใจพอแล้ว นิพพานเที่ยงเท่านั้นเอง”

พูดเสียบ้าง ไม่ใช่คุย (๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๐) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ ***พูดเสียบ้าง ไม่ใช่คุย*** ๒๕๔๑ : หน้า ๒๘.

“ถ้าพูดถึงเรื่องใจของเรา เราก็บริสุทธิ์เต็มที่แล้ว หากิเลสตัวใดมาแทรกไม่มีแล้วเวลานี้
ถึงจะประกาศเป็นว่าเรานี้คือพระอรหันต์องค์หนึ่งก็จะผิดไปไหนถ้าจะพูด
พระพุทธเจ้ายังพูดได้ ครั้งพุทธกาลยังพูดได้
ธรรมอันเดียวกัน ผู้รู้ผู้เห็นธรรม ธรรมแบบเดียวกัน ทำไมเราจะพูดไม่ได้
กิเลสตัวไหนจะมาเย็บปากหลวงตาบัวให้มันมาเย็บ เราจะฟาดให้มันหงายลงไปเลย
เราปฏิบัติ เราแทบเป็นแทบตาย เราก็รับรู้ของเรา ผลรายได้มากน้อยเพียงไรเรารู้ของเรา
ความบริสุทธิ์วิมุตติหลุดพ้นเราก็เห็นในหัวใจของเราแล้วจะนำออกมาพูดไม่ได้เหรอ
จะให้แต่กิเลสเย็บปากไว้หมดเหรอ ไม่เชื่อถือกันหาว่าโอ้อวดเหรอ”

พระอรหันต์แห่งประวัติศาสตร์ (๓ กันยายน ๒๕๔๑) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *พระอรหันต์ไม่สูญจากโลก* ๒๕๔๑ : หน้า ๑๕๓.

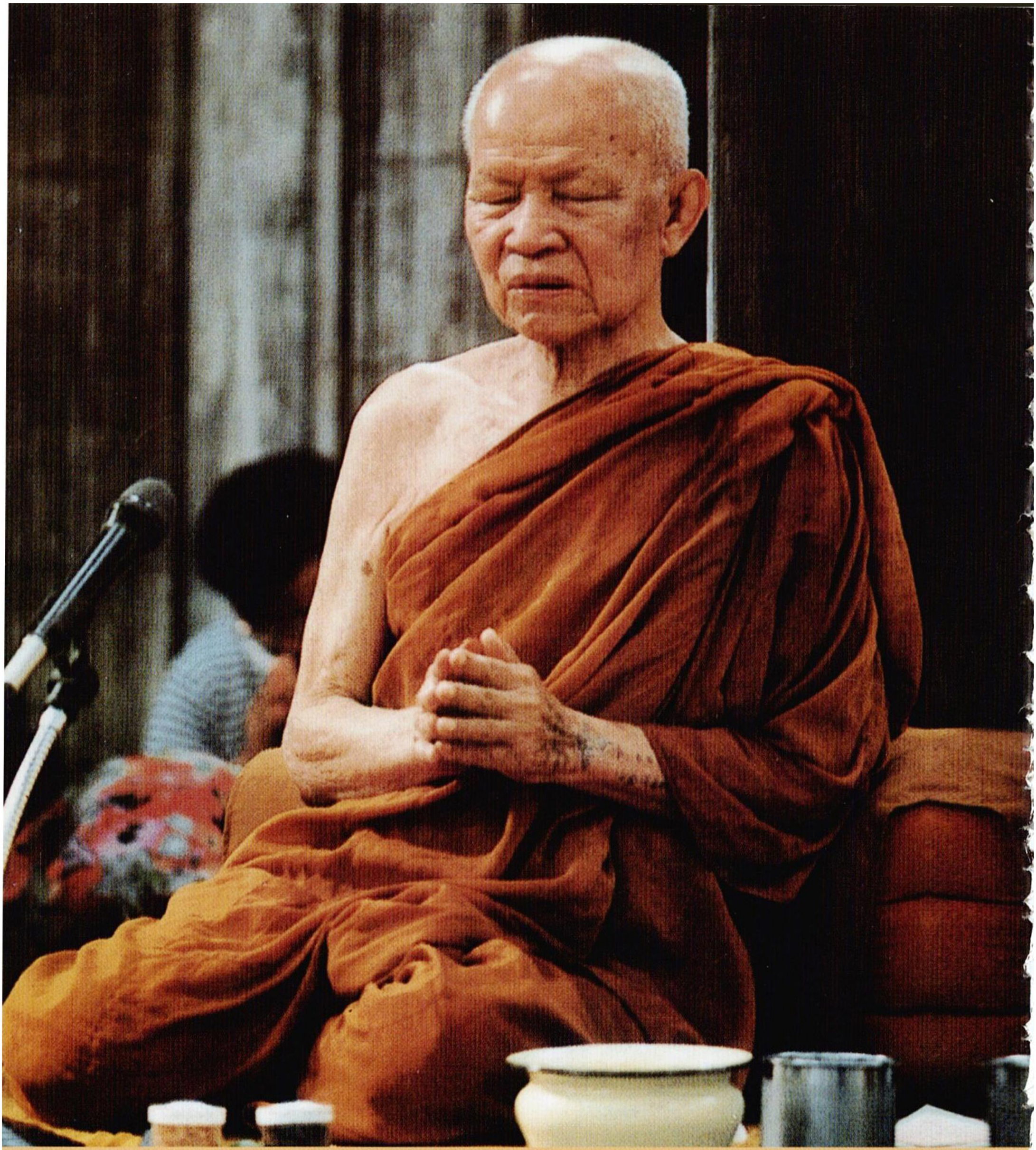
"....ฟังให้ชัดเสียท่านทั้งหลายมาฟังธรรมเรา เราปฏิบัติมา
ไม่ปฏิบัติมาเพื่อโกหกท่านทั้งหลาย
อะไรในโลกอันนี้จะเหนือธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน นี่ละ เลิศเลออยู่ตรงนี้...
นินทา สรรเสริญ โลกธรรม ๘ ไม่มีในจิตของพระอรหันต์
มันตกไปเองเหมือนหยดน้ำลงใบบัว
ตกพับไหลกลิ้งไปเลยๆ ไม่ซึมซาบกัน
นี่ละจิตที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้วกับโลกทั้งหลาย..."

ธรรมธาตุ (๒๕ กันยายน ๒๕๕๐) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *ธรรมเปิดโลก* ๒๕๕๒ : หน้า ๑๑๘-๑๑๙.

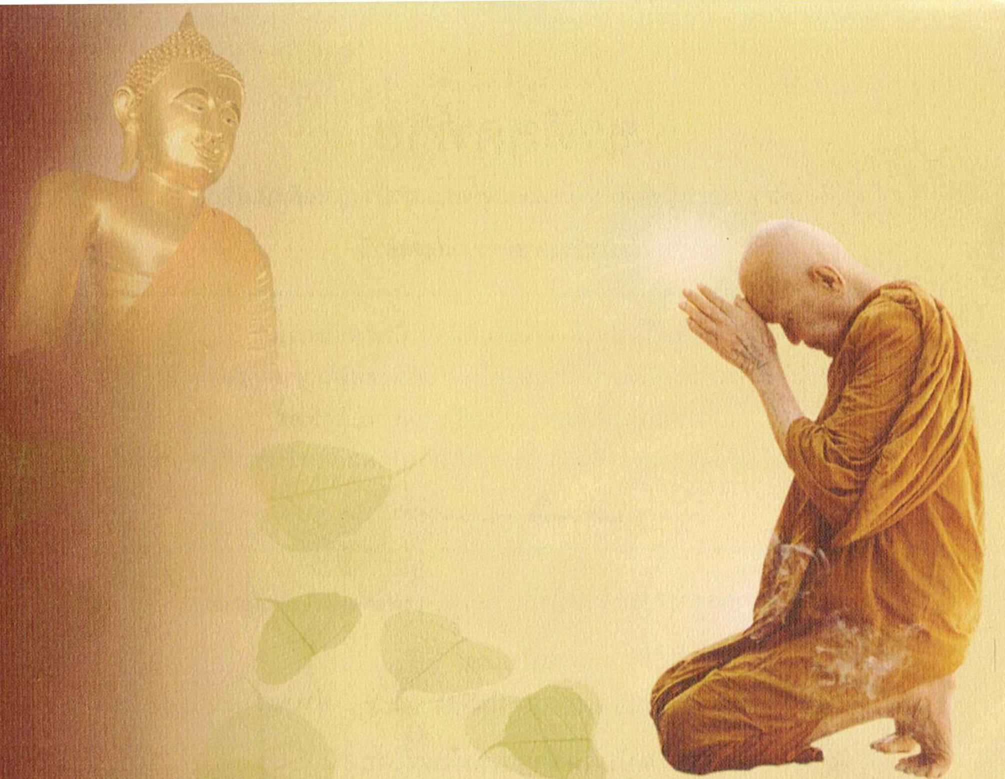
“จิตเป็นธรรมชาติไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา
เป็นธรรมชาติที่รู้อยู่ตลอดเวลาฉันใด สภาพทั้งหลายซึ่งเป็นของมีอยู่ตลอดเวลา
เมื่อเปิดใจออกรับกันแล้ว ทำไมจะรู้จะเห็นไม่ได้ ว่าใจจะหยั่งไม่ถึง มีที่ไหน
อะไรจะละเอียดแหลมคมยิ่งกว่าใจ
ขอให้ปรับใจให้ถึงเถิด ไม่เคยรู้ก็รู้ ไม่เคยเห็นก็เห็น
แต่จะพูดออกมาเสียทุกแง่ทุกมุมไม่คำนึงถึงเหตุถึงผลนั้น
ไม่ใช่เรื่องของผู้รู้ ไม่ใช่เรื่องของปราชญ์ ไม่ใช่เรื่องของผู้รู้โดยอรรถโดยธรรม
ไม่ใช่ผู้ทรงธรรมโดยหลักธรรมชาติแท้ อันเป็นความสำคัญ”

ความลึกลับซับซ้อนของจิตวิญญาณ (๑๒ เมษายน ๒๕๓๐) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *รุกขมูล(เข้าป่า-เข้าเขา)* ๒๕๔๔ : หน้า ๒๗.

“.....ความสุขทุกข์ในทางโลกใครโกหกกันไม่ได้
เพราะใครก็มีเครื่องรับ (อายตนะ) เหมือนกัน และสุขทุกข์จะต้องผ่านอายตนะด้วยกัน
รู้ด้วยกัน เห็นสุขทุกข์ด้วยกัน ที่สุดของสุขทุกข์ ก็แค่ตายเท่านั้น
ไม่มีใครสามารถเลยไปได้ ถ้าผู้มีบุญอันได้สร้างไว้แล้ว
ผู้นั้นแล จะมีโอกาสได้เห็นสุขแลทุกข์เยี่ยมกว่าโลกเขาเป็นชั้นๆ ขึ้นไป
จนสามารถข้ามแดนแห่งทุกข์ ถึงบรมสุขคือ พระนิพพานได้แน่
ฉะนั้น ***ทาน ศีล ภาวนา จึงเป็นทางข้ามแดนแห่งทุกข์ได้โดยสวัสดี***
ขอได้พากันอุตสาหะพยายามตามรอยพระพุทธเจ้าเสด็จไป
จะเห็นแดนแห่งความอัศจรรย์ในวันหนึ่งแน่ เอวํ ”

ธรรมะในลิขิต(ฉบับที่ ๓๙) : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
คัดจากหนังสือ *ธรรมะในลิขิต* (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) : หน้า ๖๑-๖๒.

ชาติสุดท้าย

โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)

จัดพิมพ์เป็นธรรมทานเพื่อการเผยแผ่ธรรมะ
ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิง
พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)
๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
ณ วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

คณะศรัทธาชาวพุทธ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดย คณะศรัทธาชาวพุทธ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
และผู้มีจิตศรัทธา

ชาติสุดท้าย

โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)

วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

เลขมาตรฐานประจำหนังสือ ๙๗๘-๙๗๔-๑๖-๒๕๓๔-๕

ฉบับเดิม

พิมพ์ครั้งที่ ๑ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ - มีนาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๔๕,๐๐๐ เล่ม

ฉบับจัดทำรูปเล่มใหม่โดย

คณะศรัทธาชาวพุทธ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (กองทุนสารสนเทศธรรม)

พิมพ์ครั้งที่ ๕	กรกฎาคม ๒๕๕๑	จำนวน	๒๐.๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๖	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒	จำนวน	๑๐,๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๗	พฤษภาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๒๕,๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๘	สิงหาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๑๕,๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๙	มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๒๐,๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๑๐	มีนาคม ๒๕๕๔	จำนวน	๓๕,๐๐๐	เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๑๑	เมษายน ๒๕๕๔	จำนวน	๓๒,๐๐๐	เล่ม

ศิลปกรรม

วิชชุ เสริมสวัสดิ์ศรี

รูปเล่มและเจ้าภาพจัดพิมพ์

นิภาวัลย์ สวัสดิ์พาณิชย์ และ สว่างจิต ศรีระษา

(กรรมการคณะศรัทธาชาวพุทธ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

โทรศัพท์ ๐๘๖-๙๐๙-๖๑๗๖

ดำเนินการพิมพ์

บริษัท คิว พริ้นท์ แมเนจเม้นท์ จำกัด

โทรศัพท์ ๐๒-๘๐๐-๒๒๙๒ โทรสาร ๐๒-๘๐๐-๓๖๔๙

สารบัญ

...คือถ้าไม่มีสมาธิเลย ไม่มีความสงบอะไรเลย
เราจะพิจารณาทางด้านปัญญามันเป็นสัญญา
เป็นสมุทัยไปหมด ไม่ได้เรื่อง...

มงคล ๓๘

มงคล คือเหตุแห่งความสุข ความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงไว้ให้พุทธศาสนิกชนพึงปฏิบัติ นำมาจากบทมงคลสูตรซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสตอบปัญหาเทวดาที่ถามว่า คุณธรรมอันใดที่ทำให้ประสบความเจริญ หรือมี "มงคลชีวิต" ซึ่งมี ๓๘ ประการได้แก่

๑. อเสวนา จ พาลานํ	ไม่คบคนพาล
๒. ปณฺฑิตานญฺจ เสวนา	คบบัณฑิต
๓. ปูชา จ ปูชนียานํ	บูชาคนที่ควรบูชา
๔. ปฏิรูปเทสวาโส จ	อยู่ในถิ่นมีสิ่งแวดล้อมดี
๕. ปุพฺเพ จ กตปุญฺญตา	ได้ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน
๖. อตฺตสมฺมาปณิธิ จ	ตั้งตนไว้ชอบ
๗. พาหุสจฺจญฺจ	ใส่ใจสดับตรับฟังค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ
๘. สิปฺปญฺจ	ชำนาญในวิชาชีพของตน
๙. วินโย จ สุสิกฺขิโต	มีระเบียบวินัยดี
๑๐. สุภาสิตา จ ยา วาจา	รู้จักใช้วาจาให้เป็นผลดี
๑๑. มาตาปิตุอุปฏฺฐานํ	บำรุงบิดามารดา
๑๒.-๑๓. ปุตฺตทารสฺส สงฺคโห	สงเคราะห์บุตร สงเคราะห์ภรรยา
๑๔. อนากุลา จ กมฺมนฺตา	การงานไม่อากูล
๑๕. ทานญฺจ	เผื่อแผ่แบ่งปัน
๑๖. ธมฺมจริยา จ	ประพฤติธรรม
๑๗. ญาตกานญฺจ สงฺคโห	สงเคราะห์ญาติ
๑๘. อนวชฺชานิ กมฺมานิ	การงานที่ไม่มีโทษ
๑๙. อารตี วิรตี ปาปา	เว้นจากความชั่ว
๒๐. มชฺชปานา จ สญฺญโม	เว้นจากการดื่มน้ำเมา

๒๑. อปฺปมาโท จ ธมฺเมสุ ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

๒๒. คารโว จ ความเคารพ ความเป็นผู้รู้จักคุณค่าของบุคคล

๒๓. นิวาโต จ ความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน

๒๔. สนฺตุฏฺฐี จ ความสันโดษ

๒๕. กตญฺญุตา มีความกตัญญู

๒๖. กาเลน ธมฺมสฺสวนํ ฟังธรรมตามกาล

๒๗. ขนฺตี จ มีความอดทน

๒๘. โสวจสฺสตา เป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย

๒๙. สมณานญฺจ ทสฺสนํ พบเห็นสมณะ

๓๐. กาเลน ธมฺมสากจฺฉา สนทนาธรรมตามกาล

๓๑. ตโป จ มีความเพียรเผากิเลส

๓๒. พฺรหฺมจริยญฺจ ประพฤติพรหมจรรย์

๓๓. อริยสจฺจาน ทสฺสนํ เห็นอริยสัจ เข้าใจความจริงของชีวิต

๓๔. นิพฺพานสจฺฉิกิริยา จ ทำพระนิพพานให้แจ้ง

๓๕. ผุฏฺฐสฺส โลกธมฺเมหิ จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปติ ถูกโลกธรรม จิตไม่หวั่นไหว

๓๖. อโสกํ จิตไร้เศร้า

๓๗. วิรชํ จิตปราศจากธุลี

๓๘. เขมํ จิตเกษม

เทวะมนุษย์ทั้งหลาย กระทำมงคลเช่นนี้แล้ว ย่อมเป็นผู้ไม่ปราชัยในที่ทุกสถาน ย่อมถึงความสวัสดีในที่ทั้งปวง นี้คืออุดมมงคลของเทวะมนุษย์เหล่านั้น

พระประธาน
ศาลาวัดป่าบ้านตาด

พระสมบูรณ์แบบ

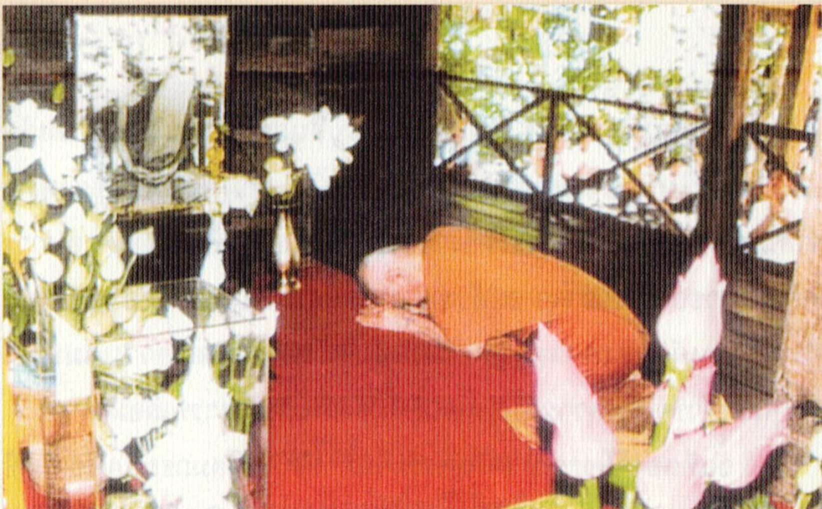
พระเราที่จะเป็นพระสมบูรณ์แบบขึ้นอยู่กับพระวินัยเป็นหลักประกันพระในขั้นแห่งความเป็นพระทั่ว ๆ ไป ตามหลักนิยมของพุทธศาสนา การประพฤติทางกาย ทางวาจา มีใจเป็นธรรมนำมารับผิดชอบการเคลื่อนไหวของกาย วาจา อยู่ด้วยความระมัดระวังเสมอ นี่คือพระที่ชอบธรรมตามหลักของศาสดาที่สอนไว้ นี่เป็นขั้นหนึ่งแห่งความสมบูรณ์ของพระ เจ้าของก็มีความอบอุ่น คนอื่นมองเห็นก็น่าเคารพเลื่อมใส

ขั้นที่สองก็คือธรรม เจริญธรรมขึ้นภายในใจมีสมถธรรมหรือสมาธิธรรมเป็นขั้นๆ ด้วยความพากเพียรและปัญญาธรรมถึงวิมุตติหลุดพ้นเรียกว่า วิมุตติธรรม ทรงไว้ซึ่งธรรมซึ่งวินัยโดยสมบูรณ์ในหลักธรรมชาติของพระ นี้เป็นพระสมบูรณ์แบบ เป็นพระที่ควรอย่างยิ่งต่อความเป็นสรณะของโลกได้ ดังพระในครั้งพุทธกาลที่ท่านได้เป็นสรณะของโลกเรื่อยมา

พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ก็คือ พระพุทธเจ้าเป็นผู้บรรลุวิสุทธิธรรมอันล้ำเลิศ ด้วยการประพฤติปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์เอง

ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ พระธรรมอันประเสริฐเลิศเลอยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในโลกได้ปรากฏขึ้นในพระทัย เพราะการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์

สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ พระสงฆ์ได้เกิดความเชื่อ ความเลื่อมใสในหลักธรรมที่พระองค์ทรงสอน แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติด้วยความเอาจริงเอาจัง เนื่องมาจากความเชื่ออย่างถึงใจ การทำทุกสิ่งทุกอย่างย่อมถึงใจ เมื่อถึงใจแล้วก็ถึงทั้งสิ่งที่ชั่วมีอยู่ภายในจิตใจของตนมาดั้งเดิม ทั้งสิ่งที่ดีซึ่งควรจะเกิดขึ้นได้เพราะความถึงใจในความเชื่อเหตุผลดีชั่วนั้น แล้ว

ประพฤติปฏิบัติด้วยความถึงใจ สุดท้ายก็ปรากฏเป็น **สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ** ขึ้นมาอย่างเต็มดวง นี่คือหลักแห่งความสมบูรณ์ของผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าจริงๆ

เพราะฉะนั้นศาสนธรรมจึงไม่ใช่เป็นเครื่องประกาศอยู่ธรรมดา โดยหาตัวจริงไม่ได้ ธรรมที่ประกาศออกมา แต่ละแง่ละกระทงของศาสนธรรมนั้น ออกมาจากความจริง และพร้อมที่จะแสดงความจริงให้แก่ผู้ปฏิบัติตามขั้นตามภูมิของตน อยู่ทุกระยะกาล จึงเรียกว่า **อกาลิโก** ธรรมไม่มีกาลไม่มีเวลา ให้ผลได้ทุกเมื่อจากการกระทำของผู้ไม่เลือกกาล **เครื่องหล่อหลอมพระเราให้สมบูรณ์แบบ หรือให้มนุษย์สมบูรณ์แบบ ก็ไม่มีสิ่งใดนอกเหนือไปจากธรรม สิ่งใดงามก็ตาม ไม่ซาบซึ้ง ไม่ถึงใจ ไม่แน่ใจ ไม่ตายใจ ไม่อบอุ่นใจยิ่งกว่าธรรม ธรรมจึงเลิศ ธรรมจึงประเสริฐกว่าความดีอื่นใดทั้งสิ้น**

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ผู้บรรลุธรรมอัศจรรย์
น้ำตาร่วงเหมือนกันหมด

หลวงปู่มั่น ก็หนัก พรรษา ๒๒ เป็นพรรษาที่ท่านเริ่มเปิดโลก แต่ยังไม่ได้เปิดเต็มที่ อยู่ถ้ำสาริกา พรรษา ๒๒ ท่านเล่าให้ฟัง เปิดจริง ๆ ไปเปิดที่เชียงใหม่ พรรษา ๒๒ ไปเปิดปฐมฤกษ์ อยู่ที่ถ้ำสาริกา เรียกว่า เปิดปฐมฤกษ์ พอจากนั้นไปก็ไปเปิดวาระสุดท้ายที่เชียงใหม่ เราก็ลืมเสีย ว่าเป็นต้นไม้อะไร

ท่านอยู่ต้นไม้ต้นเดียว ต้นไม้นั้นร่มหนาทึบเลย กลางวันท่าน เดินจงกรมได้สบายๆ เพราะปกติเป็นป่าอยู่แล้ว ไม่มีผู้มีคน อยู่ในภูเขา เหมือนอยู่หินดานลักษณะนั้นแหละ โล่ง อากาศก็ดี ทุกสิ่งทุกอย่างพร้อม กลางวันท่านเดินของท่าน เพราะไม่มีผู้คนไปกวน เดินเวลาไหนจะเป็นไรไป ร่มก็มีตลอดทั้งวัน

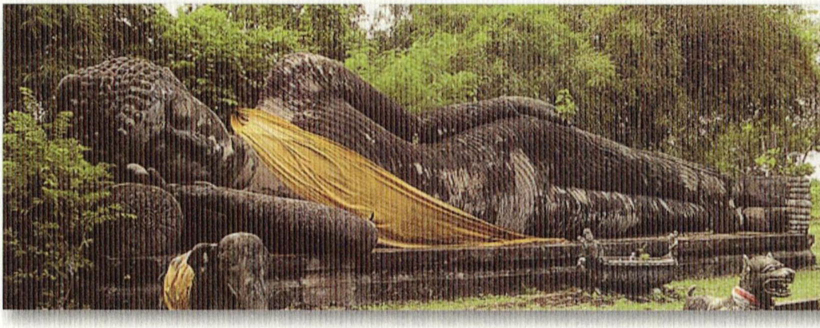
ตอนกลางคืนท่านนั่งภาวนาอยู่ที่นั่น **โลกธาตุหวั่นไหว ฟ้าดิน ถล่มเป็นเหมือนกัน องค์ไหนก็พูดแบบเดียวกัน พอตรัสรู้** พูดตรัสรู้ จะตรงกับศัพท์ที่ว่า สุดยอดของธรรม บรรลุนี้เป็นศัพท์ของพระสาวก ตรัสรู้เป็นศัพท์เป็นพระนามของพระพุทธเจ้า จึงเรียกว่าตรัสรู้ สาวกเรียก ว่าบรรลุ ความจริงก็ตรัสรู้ถึงแดนวิเศษเหมือนกันนั่นแหละ

ฟังครูบาอาจารย์ที่เล่าให้ฟังถึงแดนสุดยอด นั่งน้ำตา ร่วงเหมือนกันหมด คืนนั้นไม่นอนเลย นั่งน้ำตาร่วงแล้วกราบ ๆ อยู่อย่างนั้น คือกราบความอัศจรรย์ของพระพุทธเจ้า ความ อัศจรรย์ของธรรม ที่ได้ครองธรรมเพราะพระพุทธเจ้า กระเทือน กันเลย พระพุทธเจ้ากับท่านก็เป็นอันเดียวกันแล้ว พอตรัสรู้ปึ๋ง

พระพุทธเจ้าทั้งหลายก็เป็นอันเดียวกันแล้ว เป็นอันเดียวกัน ๆ

พุทโธ ธัมโม สังโฆ เป็นกิริยาเท่านั้น เหมือนกับเป็นกิ่งก้านสาขาของต้นไม้ ต้นใหญ่จริง ๆ มีต้นเดียว ธรรมะ คำว่าธรรม อันเดียวเท่านั้น พระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวก พอตรัสรู้ธรรม ปึ๋งเข้าไปตรงนั้นแล้วเป็นอันเดียวกันหมดเลย เพราะฉะนั้น คำว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพาน จึงเป็นแต่เพียงกิริยาเท่านั้น ธรรมชาตินั้นเป็นพื้นเพอยู่แล้ว เมื่อถึงขั้นธรรมกับจิตเป็นอันเดียวกันแล้ว เป็นอย่างนั้น นี่ไม่ว่าองค์ไหนนั่งแล้วกราบแล้วไหว้อยู่อย่างนั้น อย่างประวัติหลวงปู่มั่นนั่นแหละ เราก็เขียนจากคำบอกเล่าของท่านเอง นั่งแล้วกราบไหว้ คนเขาเห็นเขาก็จะว่าเป็นบ้าเป็นบอไป

เพราะความอัศจรรย์นั่นแหละ ทำให้เป็นอัศจรรย์แล้วก็สงสารโลกเป็นประมาณ เราผ่านมาแล้ว ทีนี้เราหลุดพ้นแล้ว จากที่คุมขังจากที่ทรมานในกองทุกข์ สามแดนโลกธาตุนี้เป็นแต่กองทุกข์แดนทรมานสัตว์ทั้งนั้น ผุดออกมาแล้วพ้นแล้ว มองไปทางนี้ก็สงสารทางนี้ มองไปทางนี้ก็อัศจรรย์ทางนี้ มองทางนี้อัศจรรย์พระพุทธเจ้า ๓ อย่าง น้ำตาร่วง องค์ไหนก็เหมือนกัน บรรดาที่ได้เล่าสู่กันฟัง ผู้ที่ถึงแดนแห่งความหลุดพ้นอย่างสุดขีดแล้ว เป็นเหมือนกันหมด น้ำตาร่วงเหมือนกัน

อัฐิเป็นพระธาตุ คือ พระอรหันต์องค์หนึ่ง

คำว่าเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือ พระอรหันต์องค์หนึ่งนั่นเอง ร้อยเปอร์เซ็นต์ คือพระธาตุนี่เป็นเครื่องหมายของวัตถุ ด้านวัตถุได้แก่ร่างกาย ซึ่งเป็นส่วนหยาบ คือจิตที่บรรลุถึงวิสุทธิธรรมแล้ว จิตนี้จะบริสุทธิ์

นี่พูดตามหลักธรรมชาตินะ จิตที่บริสุทธิ์แล้วครองธาตุขันธ์อยู่นี้ ความบริสุทธิ์ของจิตนั้นละจะซักฟอกออกมา ธาตุขันธ์เลยกลายเป็นธาตุขันธ์ที่ละเอียดลออ จึงกลายเป็นพระธาตุได้ ทั้ง ๆ ที่เป็นวัตถุธาตุเหมือนกันกับร่างกายของเรา แต่ร่างกายของพระอรหันต์ที่ครองด้วยจิตที่บริสุทธิ์ จิตที่บริสุทธิ์นั้นแหละซักฟอกออกมา แล้วก็กลายเป็นพระธาตุได้ ๆ

นี่เป็นอย่างนั้น เรื่องราวมีอย่างนั้น ใครจะมากยิ่งกว่า หลวงปู่มั่นที่อุตส่าห์พยายามแนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหามาถึงขั้นบำเพ็ญธรรมนี้ถึงขั้นสลบไสลเหมือนกัน แล้วต่อจากนั้นมาก็หมดไป ๆ แล้ว เดี๋ยวนี้จะไม่มีครูบาอาจารย์แล้วนะ ที่เป็นเพชรน้ำหนึ่ง ๆ รู้สึกมีน้อยมาก ๆ โดยลำดับ หากมีอยู่ เรื่องมีน่ะมี แต่รู้สึกว่ามีน้อยมาก ค่อย ๆ มี ไปตาม ๆ กันละ

ท่านผู้ที่ทรงธรรมประเภทนี้จะไม่เหมือนโลกนะ มีเหมือนไม่มี เพราะธรรมในใจของท่านไม่ได้เหมือนกิเลสมีอยู่ในใจ มีเหมือนไม่มี คือไม่ผลักไม่ดัน อยากพูดอย่างนั้นอย่างนี้ท่านไม่มี

มีแต่ความพอดีตลอด ถึงกาลเวลาที่จะพูดออกไปเพื่อเป็นประโยชน์แก่โลกหนักเบามากน้อย ท่านก็ออกไปตามสัดตามส่วนที่เห็นว่าสมควร ถ้าไม่ควรแล้วก็เหมือนไม่มี ธรรมเป็นอย่างนั้นนะ

หลักเกณฑ์การก่อเจดีย์

การก่อเจดีย์นั้นตามตำราท่านแสดงไว้ ผู้ที่ควรแก่การก่อเจดีย์ไว้กราบไหว้บูชานั้นมี ๔ ประเภท ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบเอาไว้ ประเภทที่หนึ่ง คือ พระพุทธเจ้า ประเภทที่สอง คือ พระปัจเจกพุทธเจ้า ที่สาม คือ พระอรหันต์ ที่สี่ คือ พระเจ้าจักรพรรดิ ทั้งสี่ประเภทนี้ควรแก่การกราบไหว้บูชาของพุทธบริษัททั้งหลายทั่ว ๆ ไป นอกจากนั้นท่านไม่ได้กล่าวถึง

พระอุบาลีคุณูปมาจารย์

หลวงปู่มั่นเคารพท่านมากนะ เคารพท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ พูดคำไหน ๆ แย็บออกรู้ทันที ท่านพูดด้วยความเคารพเลื่อมใสด้วยความเทิดทูนจริง ๆ คือท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านหนักทั้งปฏิบัติด้วย ทั้งปริยัติด้วย ท่านเป็นแบบฉบับได้ เฉพาะอย่างยิ่งทางด้านปริยัตินำกรรมฐาน คือ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์

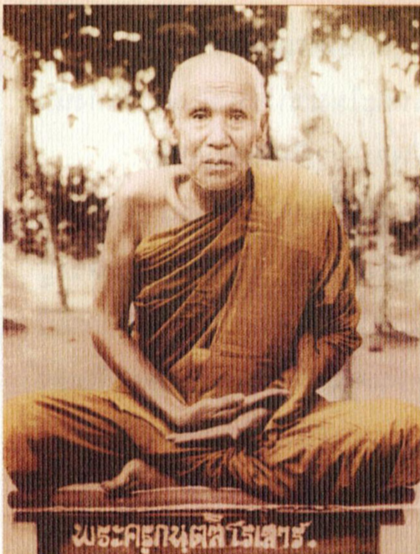

หลวงปู่เสาร์ ปรารถนาปัจเจกภูมิ
หลวงปู่มั่น ปรารถนาพุทธภูมิ

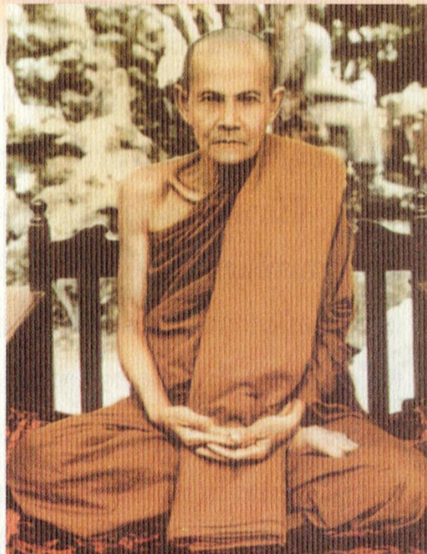
พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ตาม ได้ทรงทำนายใครแล้วนั้น เรียกว่าลบไม่สูญเลย เช่น คนนี้ปรารถนาจะเป็นพระพุทธเจ้า กำลังเป็นพระโพธิสัตว์ปรารถนาพุทธภูมิจะเป็นพระพุทธเจ้าข้างหน้า พระพุทธเจ้าทรงเล็งญาณดูแล้วยืนยันแล้ว ว่านี้ในกัปนั้นกัลป์นั้น เธอจะได้เป็นพระพุทธเจ้าชื่อว่าอย่างนั้น แล้วสาวกข้างซ้ายชื่อว่าอย่างนั้น ข้างขวาชื่อว่าอย่างนั้น นี้ยังไงก็ลบไม่สูญเลย แน่แล้วนั่นจะต้องถึงจุดนั้นเลย

ถ้ายังไม่ได้ทรงทำนายแล้วพลิกได้นะ คือจะไปนี้ยังไม่ถึงไหนเลย ปลีกออกเสียจากพุทธภูมิไปเป็นสาวกภูมิก็ได้ อันนี้ก็ยกตัวอย่างเช่น **หลวงปู่มั่นเรา ท่านเคยเล่าให้ฟัง ทีแรกท่านปรารถนาเป็นพุทธภูมิ** ท่านว่างั้นนะ เพราะฉะนั้นลวดลายของท่านจึงมี ความรู้ความฉลาดนี้เป็นลวดลายของพุทธภูมิยังติดอยู่ในนั้นนะ ทีนี้เวลาท่านพิจารณา พอจะเข้าด้ายเข้าเข็มทีไร เรื่องพุทธภูมิผ่านเข้ามาแล้ว ท่านว่างั้นนะ จิตพอจะเข้าด้ายเข้าเข็มทีไร มันจะพุ่งทีไร พุทธภูมิจะผ่านเข้ามา ๆ ก็ทำให้อาลัยเสียดายพุทธภูมิถอยเสีย ท่านว่างั้นนะ พอกำหนดเข้าไปที่จะเข้าด้ายเข้าเข็มทีไร เรื่องพุทธภูมิจะสวนกันเข้ามาเลย เสียดายพุทธภูมิ ก็ถอยเสีย

ทีนี้หลายครั้งต่อหลายครั้ง เอ๊ ว่าเป็นพุทธภูมิ ก็ไม่ได้ประมาทพระพุทธเจ้า ความสิ้นกิเลสสิ้นด้วยกัน เป็นแต่เพียงทำประโยชน์ให้โลกได้มากน้อยต่างกันกับสาวกเท่านั้นเอง เราได้แค่นี้เราก็เอาละ เราไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้าก็ตาม ขอให้จิตบริสุทธิ์อย่างเดียวแค่นี้ก็เอาละ พออย่าง

หลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

นั้นท่านก็ขอหยุดอธิษฐานเป็นพุทธภูมินะ จากนั้นจิตก็พุ่งเลยท่านว่าอย่างนั้นแล้วอารมณ์อันนี้ไม่ครอบ นี้คือยังไม่ได้รับลัทธพยากรณ์ พระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งยังไม่พยากรณ์ ถ้าลงได้พยากรณ์แล้วยังไงก็ลบไม่สูญหาย พุ่งถึงนั้นเลย ถึงจุดนั้นเลย เรียกว่าลบไม่สูญ ต้องเป็นอย่างนั้นแน่นอน ถ้ายังไม่ได้ทำนายนี้มันเอียงได้ เอียงนั้นเอียงนี้ไปได้

อย่างหลวงปู่มั่นท่านเล่าให้ฟัง เพราะฉะนั้นนิสัยพุทธภูมิของท่านจึงมีอยู่ ลวดลายของพุทธภูมิยังมี ความรู้ภายนอกภายในอะไรนี้คล่องแคล่วทุกอย่าง เรื่องจิตรวมฟาดนี้เหาะเหินฟ้าใครจะเก่งยิ่งกว่าท่านอาจารย์มั่นวะ พรึบนี้ลงพื้นปฐพี พรึบไปเลย ผึงนี้ก็ขึ้นเลย อันนี้ท่านเล่าให้ฟัง จนกระทั่งท่านอาจารย์เสาร์ท่านว่า ท่านมั่นนี่มันผาดโผนเกินไป

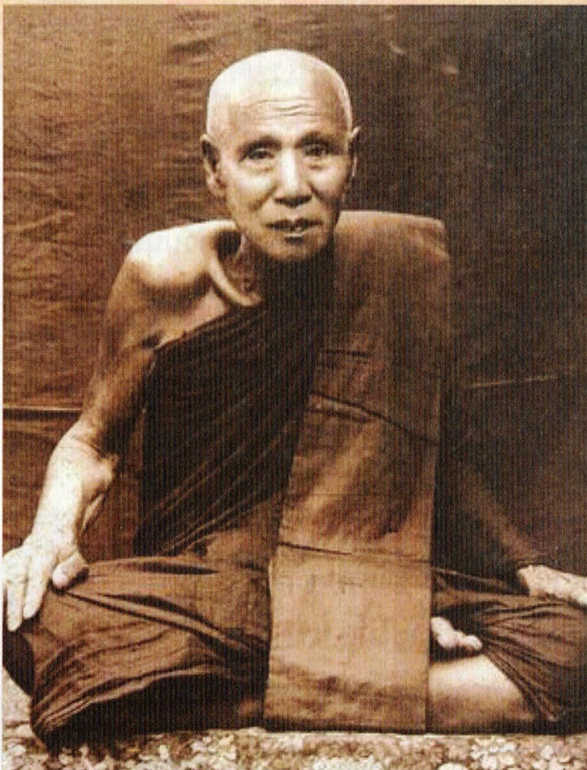
ท่านอาจารย์เสาร์ ท่านไม่ค่อยชอบพูด ท่านปรารถนา

พระปัจเจกภูมิ แต่ท่านก็พลิกอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นนิสัยท่านจึงไม่ชอบพูด นั่งที่ไหนเหมือนหัวตอไม่พูดไม่คุยกับใครเลย ถ้าจะพูดก็ เออ พากันทำบุญนะ บาปมันเผาหัวเด้ เท่านั้นแหละไม่มาก บาปมันเผาหัวทั้งนั้นแหละ บุญเป็นความสุขเท่านั้น ท่านไม่พูดมากเป็นพระปัจเจก

ทีนี้เวลาท่านอาจารย์หลวงปู่มั่นเรานี้เล่าเรื่องภาวนาสู่ท่านฟัง เล่าภาวนาทีแรกก็ฟาดไปแต่เรื่องปีติเรื่องตัวลอย สำหรับท่านหลวงปู่เสาร์นี้พอนั่งภาวนานี้ตัวลอยขึ้น ๆ ลอยทีแรกขึ้นไปได้เมตรหนึ่ง พอรู้สึก เอ๊นี่เหมือนตัวลอย ลืมตาขึ้นมา จิตมันปล่อยหมด มันก็หนัก ตูมลงเลย เจ็บเอวโหย ตั้งหลายวัน ท่านว่า คือมันเป็นทีแรกท่านสงสัย เอ๊ นี่ทำไมมันเหมือนตัวลอยน้า ท่านว่างั้น เหมือนว่าตัวลอยขึ้น ๆ เลยลืมตาขึ้น ลืมตามันสูงจริง ๆ เลยตกใจ จิตเลยออก ออกก็ตูมเลยซี มันไม่มีกำลังพยุงใช่ไหมล่ะ

ตั้งแต่นั้นมาท่านเลยทดลองใหม่ เอาใหม่ ทีนี้ท่านเอาเช่นอย่างท่านเอาเศษไม้หรือเอาอะไรไปเหน็บไว้ เพื่อความแน่นอนท่านว่า พอมันลอยขึ้นไป คือพยุงจิตไว้นะ นี่ละถ้ามันเจ็บแล้วต้องเข็ดเข้าใจไหม ต้องพยุง ทีนี้พยายามดู พอขึ้นไป ๆ ไปถึงหญ้า พอถึงหญ้าแล้ว ท่านก็เอามือคลำจับเอาอันนี้ออกมาแล้วท่านค่อยลืมตา จิตท่านก็ยับยั้งเอาไว้นะไม่ปล่อย ถ้าปล่อยก็ตูมเลย ค่อยพยุง ๆ แล้วค่อยลง ๆ ก็๊กถึงพื้น นี่พลังของจิตพยุงไว้ ถ้าปล่อยอย่างที่ท่านตกใจนั่นนะ พอขึ้น โอ๊ย มันตก พอว่างั้น จิตมันก็ออกทั้งตัวมันก็ตูมเลย จากนั้นมาท่านก็พยุง

นี่ท่านพูดถึงเรื่องจิตของท่าน จิตของท่านเป็นอย่างนี้นะ จิตของผมมันไม่เป็นอย่างนั้น ว่างั้นนะที่นี่ มันเป็นยังไงท่านว่า โอ๊ย เวลามันลงนี้ฟาดนี้ทะลุแผ่นดินนี้ไม่มีเหลือ พุ่งลงเลย พื้นพิภพพิเภ็พที่ไหนก็ไม่ทราบ เวลามันขึ้นก็พุ่งเลย โอ๊ย มันพิลึกท่าน ท่านไม่พูดมากละ พิลึกท่านท่านพูดอย่างนั้นนะ จิตของผมยังไม่เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้แหละ จิต

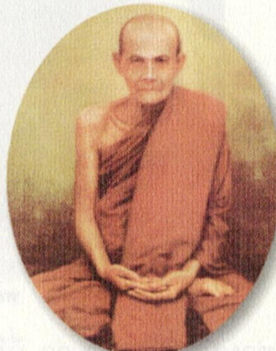
หลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

ของท่านมันพิลึกท่านว่า นี่คือความผาดโผนของจิตหลวงปู่มั่นเรานี้ไปแบบหนึ่ง ส่วนหลวงปู่เสาร์นี้ก็ไปอย่างนั้นแหละ ไปเรียบ ๆ นี่ก็อัฐิเป็นพระธาตุเหมือนกันนะ

หลวงปู่เสาร์ อัฐิก็เป็นพระธาตุ หลวงปู่มั่น ก็เรียกว่าเป็นมาแล้ว นั่นก็เป็นตั้งแต่นู้นแหละ ตั้งแต่มรณภาพแล้วทีแรก หลวงปู่เสาร์ก็เป็นเหมือนกัน ท่านเป็นคู่กันนะ ไปที่ไหนไปด้วยกัน ท่านติดกันมาแต่นู่นแหละ นี่ล่ะสององค์นี้เบิกกรรมฐานเรานะ จากนั้นก็หลวงปู่มั่นเป็นผู้เบิกจริง ๆ เบิกกรรมฐาน จึงได้มีร่องรอยมาจนกระทั่งทุกวันนี้ มาจากหลวงปู่มั่นเรา

หลักใหญ่ คือ พ่อแม่ครูอาจารย์มั่น

ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี้ โถ มีแต่องค์สำคัญ ๆ นะที่พวกเราทั้งหลายได้เห็นเป็นขวัญตาขวัญใจกราบไหว้บูชาอยู่ทุกวันนี้อย่างกว้างขวาง ก็คือออกจากพ่อแม่ครูจารย์มั่นทั้งนั้นเลย องค์ไหนปรากฏชื่อลือนามไม่ค่อยผิดพลาด ถ้าออกจากหลวงปู่มั่นจริง ๆ นะไม่ค่อยผิดพลาด ทางด้านปฏิบัติ ข้อวัตรปฏิบัติภายนอกภายในดี เพราะท่านเอาไปจากหลักใหญ่ คือ พ่อแม่ครูจารย์มั่น ทุกสิ่งทุกอย่างหาที่ต้องติไม่ได้

เราพูดจริง ๆ เรามอบถวายหมด ไม่มีอะไรเหลือ แม้เม็ดหินเม็ดทรายในหัวใจของเราที่จะไม่ลงท่านนะ เราลงถึงสุดขีดเลย เพราะไปอยู่กับท่านถึง ๘ ปี ตั้งแต่วันไปอยู่ทีแรกจนกระทั่งท่านมรณภาพ หาที่ต้องติไม่ได้เลย ไม่ว่าธรรม ไม่ว่าวินัย เพราะเราก็เรียนไปเหมือนกัน ท่านปฏิบัติไปในแง่ใดภูมิใด ผิดถูกประการใด มันก็รู้ตามหลักธรรมหลักวินัย ท่านเก็บหอมรอมริบ ไม่มีที่เรี่ยราดสาดกระจายไปไหนเลย คือหลวงปู่มั่นเราหลักธรรมหลักวินัยตรงเป๋ง ๆ เลย

นี่ละทีนี้ลูกศิษย์ลูกหาเข้ามาอบรมกับท่าน ก็หลักใหญ่ดีอย่างนี้ แล้วส่วนเล็กส่วนย่อยไป ก็ต้องเอาจากหลักใหญ่ออกไป ๆ เวลาไปเป็นครูเป็นอาจารย์สอนใครที่ไหนจึงไม่ค่อยผิดพลาด เป็นที่แน่ใจๆ

ยกตัวอย่างเด่น ๆ ก็อย่าง **หลวงปู่แหวน ฟังซิ หลวงปู่ขาว**

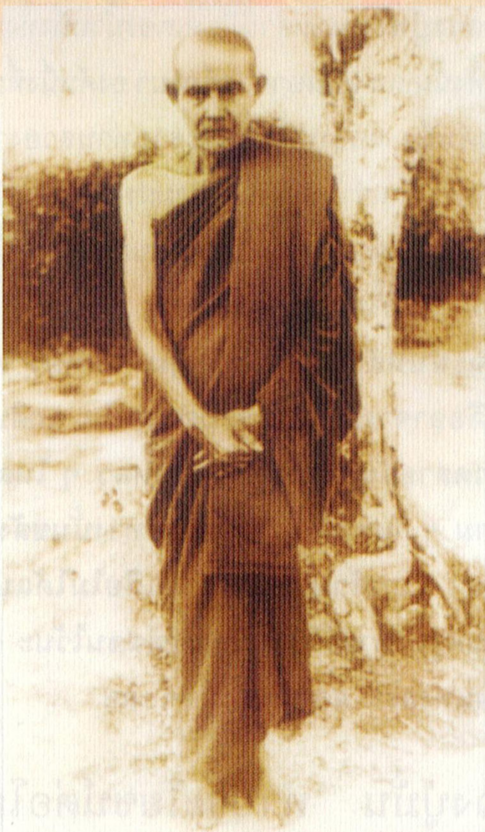
หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม เหล่านี้มีแต่เพชรน้ำหนึ่งทั้งนั้นนะ อัฐิเป็นพระธาตุ ๆ แล้วทั้งนั้นเลย **ท่านอาจารย์กงมา** องค์หนึ่งที่ปรากฏเด่นชัด **หลวงปู่ตื้อ** องค์หนึ่ง หลวงปู่ตื้อนี้พระธาตุท่านสวยงามมากจริง ๆ หลวงปู่ตื้อนี่ก็บ้านข่า บ้านข่าใกล้กับบ้านสามผง นี่ก็ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นเราไปอยู่ที่เชียงใหม่ นี่ล้วนแล้วตั้งแต่เพชรน้ำหนึ่งนะที่บอกมานี้ไปอยู่ที่ไหนๆ ก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์ได้ทั้งนั้น ๆ

เพราะฉะนั้นหลักใหญ่จึงสำคัญมากทีเดียว หลักใหญ่เช่นอย่างหัวหน้า คืออาจารย์ เป็นพระประเภทใด ลูกศิษย์ลูกหาออกจากนี้ ก็จะมีลวดลายอันดีงามต่อไป ถ้าเหลว ๆ ไหล ๆ ไปไหนก็เหลวไหลไปตาม ๆ กันหมด ถ้าว่าดีก็ขลังทางนั้นขลังทางนี้ไปเสียแบบกิเลสตัณหา แบบส้วมแบบถานไปเสียไม่ได้แบบทองคำทั้งแท่ง ๆ เหมือนครูอาจารย์ที่มีหลักเกณฑ์สอนไว้นะ อย่างหลวงปู่มั่นนี้ทองคำทั้งแท่งละนี่ สอนตรง เป๋งๆ เลย

หลวงปู่มั่น ทำประโยชน์ต่อโลก

อำนาจของหลวงปู่มั่นของเล่นเมื่อไร ท่านทำประโยชน์ให้โลกอย่างเงียบ ๆ ตลอดมา สมท่านเป็นผู้สงบงบเงียบทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีเรื่องมีราวกับใคร หลวงปู่มั่นไม่มี ถูกขับถูกไล่ไปไหนก็ถูก แต่ท่านไม่มีกับใคร ท่านก็ไปของท่านสบาย ๆ อย่างนี้

นี่เราทราบเรื่องราวมานะ ได้พิจารณาด้านหลังของท่านที่ผ่านมา โอ๋ย ท่านสมบุกสมบัน ถูกขับไล่ไสส่ง ไปที่ไหนเขาเรียกเป็นพระจรจัด ตลอดเสือเย็น นี้พวกป่าว่าให้ท่าน พวกบ้านว่าอีกแบบหนึ่งไล่หนีนะ แม้ที่สุดพวกคณะเดียวกันก็ยังขนาบกันว่ากัน หลงยศ นี่เราเห็นทั้งหมด

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

เรื่องราวเป็นมาๆ คือเราพิจารณาย้อนหลัง ฟังเรื่องราวอะไรย้อนหลังๆ

ท่านสมบุกสมบันมากจริงๆ ถูกขับไล่นี้มามากต่อมาก ท่านไม่เอาเรื่องกับใคร สำคัญนะ นั่นละธรรมเป็นธรรม ไม่เอาเรื่องเอาราวกับใคร ท่านทำประโยชน์อย่างลึกลับ พอได้ประโยชน์เป็นที่พอใจท่านแล้ว ประกาศลั่นออกมาจากหัวใจทองทั้งแท่งออกมา บรรดาคนที่มีอุปนิสัยปัจจัย ก็ต้องยอมรับๆ คือค่อยมีผู้เข้าไปอบรมศึกษากับท่านเรื่อยๆ ฝ่ายพระ

นั่นละท่านผลิตพระ พูดให้เต็มยศคือประเภทเพชรน้ำหนึ่ง ออกมาจากสำนักพ่อแม่ครูจารย์มั่น เราอยากจะว่าทั้งนั้น ไม่ว่าแต่ว่าแทบ

ทั้งนั้น คำว่าแทบที่ตรงไหนบ้างไม่เห็นมี ถ้าว่าลูกศิษย์หลวงปู่มั่น องค์ไหนๆ อยู่ที่ไหนๆ มันก็รู้ชัดเจน จึงว่าทั้งนั้นไปเลย ชื่อเสียงโด่งดัง ไม่ใช่โด่งดังแต่ชื่อ ตัวจริงโด่งดังมาแล้ว จึงออกมาเป็นชื่อเป็นเสียง นี่ละท่านทำประโยชน์อยู่ลึกๆ นะ

ใครหาทราบไม่ว่า ครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ประกาศธรรมสอนพี่น้องชาวไทยอยู่ทั่วประเทศในทุกภาค ว่าเป็นลูกศิษย์ของใคร เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นทั้งนั้นนะ นั่นฟังซิ นี่ท่านทำประโยชน์อย่างลึกๆ องค์ท่านก็นิพพานไปแล้ว ลูกศิษย์ลูกหาของท่านทำประโยชน์ให้โลกมากมาย ภาคไหนมีทุกภาคนะประเทศไทยเรา มีหมดทุกภาค ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เรียกว่าทุกภาคเลย

พระกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นเรานี้ ออกไปเทศนาว่าการสั่งสอนมีมากมาย เพราะฉะนั้นคนจึงค่อยรู้เรื่องรู้ราวขึ้นบ้าง เดี๋ยวนี้ไม่ค่อยมีเรื่องราวอะไรเกี่ยวกับกรรมฐาน เรียกว่า พระบ้านพระป่า ไม่มีเดี๋ยวนี้นะ ไม่ทะเลาะกัน แต่ก่อนพระบ้านกับพระป่า พระป่าเป็นพระที่ถูกขับไล่ เดี๋ยวนี้ไม่มีเข้าใจกันเป็นอย่างนั้น ไม่ติใครนะ เมื่อไม่เข้าใจก็สงสัยซิคนเรา สงสัยไม่แน่ใจก็ยังไม่ให้เข้าบ้าน ไม่ทราบเป็นโจรผู้ร้ายหรือเป็นมิตรเป็นสหายมาจากที่ไหน จนเป็นที่เข้าใจกันแล้วก็ยอมรับกันๆ นี่ก็แบบเดียวกัน เราตำหนิบ้านก็ไม่ได้ ตำหนิใครไม่ได้ เรื่องราวเมื่อไม่เข้าใจก็ต้องเป็นอย่างนั้น

ท่านทำประโยชน์ได้มากมายจริงๆ ท่านก็นิพพานไปแล้ว ชื่อเสียงท่านเดี๋ยวนี้สะท้อนกลับมาดังทั่วประเทศไทยแล้ว ใช่ไหมล่ะ ตอนหลังที่ท่านล่วงไปแล้วค่อยดังทีหลัง สมมติที่เป็นมหามงคลแก่ชาวพุทธเรานี้ดังขึ้นทีหลัง จากหลวงปู่มั่น ส่วนท่านวิมุตติ

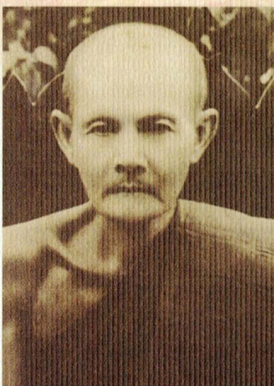
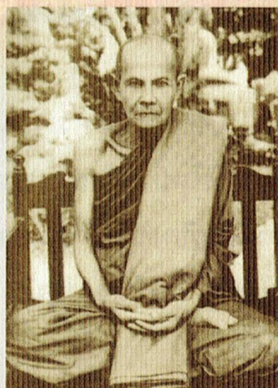
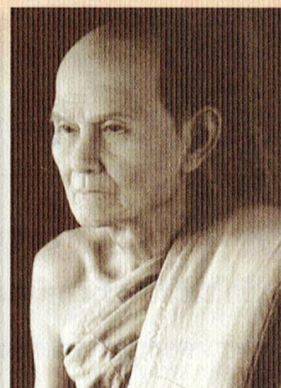
ไปแล้ว วางสมมติที่ท่านเป็นมหามงคลไว้แก่พี่น้องชาวไทยเรา

แล้วครูบาอาจารย์ทั้งหลายก็ล่วงไปๆ จนแทบจะไม่มีแล้ว เวลานี้ลูกศิษย์ผู้ใหญ่ๆ ของหลวงปู่มั่น ว่าจะไม่มีก็ไม่น่าจะผิดไปแล้วแต่ครูบาอาจารย์ทั้งหลายเหล่านี้ ก็ได้ประสิทธิ์ประสาทอรรถธรรมความรู้วิชาทางด้านปฏิบัติธรรมไว้ สำหรับกุลบุตรสุดท้ายภายหลังก็ค่อยกระจายออกไป ลูกศิษย์ลูกหาจึงค่อยมีมากอยู่ ถึงครูบาอาจารย์ท่านล่วงลับไป มรดกท่านก็มอบไว้แล้วพอเป็นร่องรอยเดินตามท่านไปบ้างเวลานี้

นี่เราพูดถึงเรื่องพ่อแม่ครูจารย์มั่นที่ทำประโยชน์ต่อโลก เรื่องเทวบุตรเทวดาไม่ต้องพูดเลย ไม่มีใครถ้าในสมัยปัจจุบันที่ทำประโยชน์ให้แก่พวกเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม มากยิ่งกว่ามนุษย์เราเป็นหลายร้อยเท่าเลย เราอย่าว่าร้อยเท่านะ หลายร้อยเท่า เทวดาชั้นเดียวเท่านั้นมากกว่ามนุษย์เรานี้ทั่วโลก มนุษย์ทั่วโลกมีกี่พันล้าน เทวดาเพียงชั้นเดียวเท่านั้นอยู่ในชั้นจาตุมฯ เท่านี้ก็มากกว่าแล้ว

จาตุมฯ ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรนิมมิตวสวัตดี ๖ ชั้นนี้มีมากขนาดไหน นี่ฟังท่านเทศน์หมด แล้วจากนั้นพรหม ๑๖ ชั้นมากขนาดไหน นี่เรียกว่าท่านทำประโยชน์อย่างลึกลับทุกอย่าง ทำให้ประชาชนเรานี้ท่านก็ทำอย่างลึกลับ

ท่านเป็นโรงงานใหญ่สอนบรรดาลูกศิษย์ลูกหาให้ได้เข้าอกเข้าใจในธรรม กระจายธรรมของท่านออกไป นี่ก็เป็นเงียบ ๆ ท่านสอนอยู่ในป่า ลูกศิษย์ลูกหาออกมาทำประโยชน์แก่โลกก็จากธรรมของท่าน ทีนี้สอนเทวบุตรเทวดามากขนาดไหนนั่นฟังซิ ใครจะได้ทำประโยชน์มากยิ่งกว่าหลวงปู่มั่น ท่านพึ่งจะมาร่ำลือหลังจากท่านมรณภาพไปแล้ว

สมัยปัจจุบันนี้ หลวงปู่มั่นเป็นสักขีพยานในเรื่องมรรคผลนิพพาน เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม เป็นหลักสักขีพยานได้อย่างเต็มตัวเลย ท่านเต็มภูมิจริงๆ เรื่องเทวบุตรเทวดา เต็มภูมิหมดเลย เวลาท่านเทศน์สอนเทวดานี้เราน้ำตาร่วงนะ ท่านเล่าให้ฟัง พวกเทพทั้งหลายมานี้มืดแปดทิศแปดด้าน พวกพญาครุฑ พญานาค มาหมดนะ พวกเทวดาตั้งแต่ท้าวมหาพรหมลงมา มาหมดเลย มาเป็นระยะๆ ท่านบอกว่า ท่านอยู่เชียงใหม่ท่านไม่ได้ว่างนะ ตอนกลางคืนเทศน์อบรมพวกเทพทั้งหลาย สำหรับประชาชนไม่มีอะไรแหละ เพราะท่านไม่เกี่ยวข้องกับใครแต่ไหนแต่ไรมา

ท่านชอบอยู่องค์เดียวๆ พระติดตามท่านนะ ให้อยู่กับท่านทีละองค์บ้าง สององค์บ้าง ถ้ามากกว่านั้นท่านไล่ออกไปอยู่ข้างนอก ให้อยู่กับท่านทีละองค์บ้าง สององค์บ้าง บางทีท่านอยู่องค์เดียวบ้างอยู่อย่างนี้ นิสัยท่านไม่ชอบยุ่งแต่ไหนแต่ไรมา ท่านจึงไม่ค่อยได้สอนคน ท่านบอกท่านไม่ได้สอนใคร แต่พวกเทพนี้สอนแทบทุกคืน ท่านบอกท่านไม่ได้ทำประโยชน์ให้มนุษย์ แต่ทำประโยชน์ให้พวกเทพมากยิ่งกว่ามนุษย์ร้อยเท่าพันทวี ท่านว่าท่านก็ดังไปทางนั้นเสีย ดังกับพวกทวยเทพทั้งหลาย

เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายมหานิกาย

(ชาว อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา มานิมนต์รับผ้าป่าช่วยชาติ) อยู่ที่สูงเนิน รู้จักท่านอาจารย์มีไหม (รู้จักครับ) โห ท่านเมตตาเรามากนะ ท่านอาจารย์มี (พระครูญาณโศภิต) น่ะ เรารักเคารพท่านมาก นั่นละท่านเข้าในขั้นเพชรน้ำหนึ่งนะ เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น (หลวงปู่เสาร์ด้วยครับ) เออ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น

หลวงปู่มี ญาณมุนี

เราเคยไปกราบนมัสการท่าน โอ๋ย ท่านใจดี เมตตามากมาย ท่านมหาด้นดั้นมายังไง คึกคักเลยเหมือนอายุยังหนุ่มเลยนะ เราก็ว่าครูอาจารย์อยู่ที่ไหนก็มาที่นั่นแหละ พ่อแม่ญาติพี่น้องเราอยู่ที่ไหน เราก็ต้องไปหาพ่อแม่ญาติพี่น้องของเรา อันนี้ครูบาอาจารย์อยู่นี้ก็ต้องมาเหอ ๆ อู๊ย คึกคัก ๆ อยู่ในถ้ำนะ เราจำไม่ได้ว่าเป็นมวกเหล็กหรือเป็นอะไร หากเป็นแถวนั้น ท่านเคยไปพักอยู่เป็นประจำ

หลวงปู่มี เราเรียกครูจารย์ ๆ เลยแหละ เราไปพักกับท่านอยู่ที่สูงเนินก็ไป (วัดป่าสูงเนิน) นั่นแล้ว พักวัดป่าสูงเนินเราก็ไป ท่านอยู่แถวมวกเหล็กหรืออะไรเราจำไม่ได้ แต่ว่าแถวนั้นท่านมาอยู่เป็นประจำ เราไปเราก็บุกเข้าไปหาเลย อู๊ย ท่านดีใจเมตตามากจริง ๆ หือ ท่านมหามาได้ยังไง โอ๋ ครูบาอาจารย์อยู่ไหนมาได้ทั้งนั้นแหละ รู้สึกท่านเมตตามากจริง ๆ นะ เป็นพิเศษเลย คึกคัก วัยท่านแก่ ๆ โอ๋ย กิริยาท่าทางไม่แก่เลย คึกคัก ๆ ก็นาน ๆ จะเจอกันทีหนึ่ง เรากับท่านเจอกันมาตั้งแต่สมัยเรียนหนังสืออยู่นู้นน่ะ ท่านก็เรียนหนังสือ คุ้นกันสนิทสนมกันกับท่านมาตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือ พอเรียนแล้วก็ออกปฏิบัติ พอหลังจากนั้นก็มาพบกับท่านเรื่อย ๆ

หลวงปู่ทองรัตน์ กันตสีโล

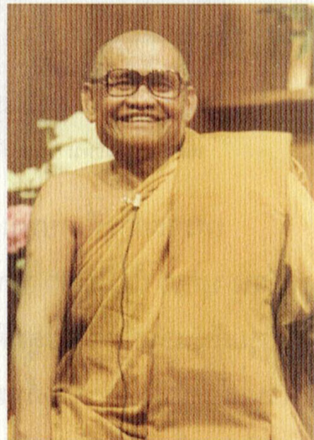
หลวงปู่กินรี จันทิโย

เพราะการที่เคยพบกันอยู่เสมอ ๆ เรานาน ๆ ทีหนึ่ง คราวนี้ที่ไปหาท่าน บุกเข้าไปในป่า ท่านถึงยิ่งเมตตาดีใจมาก อู๊ย เราไม่ได้พบกันเลย คุยกันนานนะ นี่ละลูกศิษย์หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ องค์นี้องค์หนึ่งที่ท่านเล่าให้ฟัง เราจำได้หมดนั่นแหละ องค์ไหนชื่อว่ายังไงสมัยนั้นนะ เวลานี้ท่านก็ล่วงลับไปหมด แม้แต่พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเรายังล่วงลับไปแล้ว ท่านบอกลูกศิษย์ของท่านฝ่ายมหานิกายที่ท่านบอกเองไม่ให้ญัตติ อาจารย์มีนี้ท่านห้ามไม่ให้ญัตติ ท่านพูดเองนี่ เมื่อท่านพูดแล้วแม่นยำร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ ท่านพูดด้วยความเมตตาสงสารมากนะ

อาจารย์ทองรัตน์ อาจารย์กินรี อาจารย์มี เท่าที่เราจำชื่อได้นะ แล้วอาจารย์ไหนบ้าง ท่านเล่าไปหมดนั่นแหละแต่เราจำไม่ได้ ท่านแนะนำสั่งสอนตลอดมา ท่านก็เลยกระจายออกมาว่า เมื่อไม่ให้ท่านเหล่านี้ญัตติแล้วเพื่อนฝูงก็ได้มากทำประโยชน์ได้มากมายก่ายกอง ท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านเห็นประโยชน์ส่วนรวม

ท่านพูดจี้ลงอย่างหนัก ๆ ประสาชื่อ ตั้งแต่ไก่มันก็มีมาหาพูดอะไรธรรมยุต มหานิกาย วะ ท่านว่าอย่างนี้ ตั้งแต่ไก่มันก็มีชื่อนี่นะ ตั้งไว้อย่างนั้นแหละ ความที่ถูกต้องโดยอรรถโดยธรรมนี้ อยู่ไหน ๆ เข้ากันได้สนิทเลย ท่านว่า เพราะฉะนั้นจึงไม่อยากให้ท่านเหล่านี้ญัตติ เพราะธรรมดาโลกเรา

ต้องถือสมมุติ คณะนั้นคณะนี้ เมื่อท่านเหล่านี้มาญัตติเสียแล้ว บรรดาเพื่อนฝูงที่เป็นสายเดียวกัน ก็จะเข้าหาลำบากเพราะฉะนั้นจึงไม่ให้ญัตติ เพื่อจะเปิดทางให้บรรดาเพื่อนฝูงทั้งหลายเข้ามาแล้วได้เป็นประโยชน์อันกว้างขวาง ท่านว่าอย่างนั้น ก็เป็นจริง ๆ เห็นไหมสายอาจารย์ชากว้างขวางขนาดไหน อาจารย์ชาก็เคยไปอยู่วัดหนองผือด้วยกันนี่นะ ตอนที่ท่านไปศึกษาอบรม เราก็อยู่ที่นั่น ถึงคุ้นกันมาตั้งแต่โน้นละกับอาจารย์ชานะ ที่นี่ (วัดป่าบ้านตาด) ท่านก็มา..อาจารย์ชา ที่หนองป่าพง เราก็ไป ไปเวลาไหน เราไปพักหนองป่าพง เราไม่พักที่อื่นนะ ไปทีไร เราไปพักหนองป่าพง วัดอาจารย์ชานั่นแหละ เป็นอย่างนั้นตลอดมา

หลวงปู่ชา สุภัทโท

ทางอุบลฯ ไปหมดแหละ สายกรรมฐานอยู่ที่ไหน ๆ เราไปหมด จนกระทั่งถึงเขื่อนสิรินธร ที่ไหน ๆ วัดป่าเป็นสายของหนองป่าพง เราไปพักหนองป่าพง แล้วก็ให้พระที่วัดหนองป่าพงพาไป สำนักไหน ๆ ไป ๆ พอแนะยังไงก็แนะ ๆ เพราะเราสงวนกรรมฐานมาก คือกรรมฐานนี้ละเราแน่ใจจะเป็นผู้ทรงมรรคผลแทนองค์ศาสดา และสาวกทั้งหลายเรื่อยมา ด้วยภาคปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพราะฉะนั้นเราจึงสงวนมาก พระกรรมฐาน อยู่ที่ไหน นี้คือกองแห่งธรรมจะอยู่ที่นี่ ธรรมจะงอกเงยขึ้นที่นี่

เพราะฉะนั้นเราถึงไป ถ้าเป็นกรรมฐานอยู่ที่ไหน อย่างไปทางกรุงเทพฯ ก็เหมือนกัน อยู่ทางด้านตะวันออก ทางเมืองชลก็เหมือนกัน เราไปเรื่อยนะ พอไปถึงกรุงเทพฯ แล้วเราก็ไปเขาฉลาก แล้วก็แถวนั้น เขาเขียว เขาอะไร พอเราบอกข่าวไป โทรศัพท์ไปบอกว่าเราจะไป ทางโน้นก็นัดแนะ

กันมารวม ๆ อยู่ที่วัดเขาฉลาก เราก็ไปให้โอวาทสั่งสอนที่ตรงนั้น เพราะขาดครูขาดอาจารย์ เหมือนลูกเต้ามีหลายคน พ่อแม่ไม่มี โหย อะไรจะเป็นกองทุกข์ยิ่งกว่าลูกแตกกับพ่อกับแม่ ใช่ไหมล่ะ แตกกระสานซ่านเซ็นไปก็มี อันนี้เราก็ไป เวลาว่าง ๆ ไปเราก็จี้เลย เทศน์ธรรมะล้วน ๆ ให้ฟังเลย

ถ้าเป็นสำนักกรรมฐานอยู่ที่ไหน เราจะเข้าถึงทันทีเลยไม่สนใจว่าธรรมยุต มหานิกาย เราไม่สนใจจริง ๆ นะ มันเรื่องชื่อเฉย ๆ ธรรมต่างหากว่างั้นนะ อยู่คณะเดียวกันก็ลองดูซิ อย่างวัดป่าบ้านตาด ใครมาปฏิบัติขัดข้อง หรือขัดขวางต่อหลักธรรมหลักวินัย เราไล่หนีทันที ถ้าเฮ่อ ๆ หนหนึ่งหนสองไม่ฟังนะ มากกว่านั้นไล่เลย อย่างหนึ่งไล่ทันทีก็มีหลายแบบนะ ควรจะไล่ทันที ไล่ทันที ควรจะ เฮ่อ ๆ ขู่เสียก่อนก็มี มันหลายแบบ ตั้งแต่วัดเดียวกัน ชื่อเดียวกัน ธรรมยุตเดียวกันก็ตาม เราไม่ได้เอาอันนั้น เราเอาหลักธรรมวินัยเป็นตัวตั้งใช่ไหม ทีนี้เมื่อธรรมวินัยตั้งอยู่ที่ไหน ๆ เข้ากันได้หมด นั่นเราเอาตรงนั้น

พูดถึงอาจารย์มี เรารักเคารพท่านมากนะ ตั้งแต่เรียนหนังสือ โอ๋ย ท่านเป็นพระที่สุขุมละเอียดมาก สมชื่อสมนามว่าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นจริง ๆ แต่ก่อนเรายังไม่เคยไปเห็นหลวงปู่มั่น ท่านไปเห็นมาก่อนแล้ว อยู่มาก่อนแล้ว ทีนี้พอไปอยู่กับหลวงปู่มั่น กลับมาแล้ว จึงได้เข้ามาหาท่าน คราวนี้ยิ่งสนิทกันใหญ่โตเลยเทียวนะ เรียกว่าลูกพ่อแม่เดียวกันไปเลยทีเดียว กลมกลืนทันทีเลยนะ ท่านก็ เหอ ท่านมหา มาเหรอ คึกคักเลย ทั้ง ๆ ที่แก่ ๆ นะ คึกคักด้วยกัน มาได้ยังไง โหย ครูบาอาจารย์อยู่ที่ไหน มาได้ทั้งนั้นแหละ (ตอนที่ละสังขารอายุ ๗๖ ปี ครับ) ปี ๒๕๑๔ เราไม่ได้ไปงานศพท่าน ตอนนั้นเรามีอะไรนั่นแหละที่ไปไม่ได้

ที่ไหนก็เหมือนกัน เช่นอย่างศพอาจารย์ใช่ (ท่านอาจารย์ใช่ สุชีโว วัดป่าลิไลย์วัน) อยู่ที่เขาฉลาก ก็เหมือนกัน อันนั้นจะมานิมนต์ มา

วันเดียวกันอีกแหละ ทางนี้ก็รับนิมนต์เขาแล้วจะไปเทศน์ที่วัดถ้ำผาปู่ อาจารย์สีทน อันนั้นก็วันเดียวกัน ตกลงก็อย่างนี้แหละ รับนิมนต์ทางนี้ก่อนเลยตกลงก็ต้องไปทางนี้ ถ้ารับทางโน้นก่อน ทางโน้นต้องมีความหมายทันที อันนี้ปัดทันทีเลย คือก่อนหลังนั่นแหละ

นี่พูดถึงเรื่องอาจารย์มี โอ๋ย เราดีใจนะพูดถึงเรื่องอาจารย์มีสูงเนิน เราเคยไปพักแล้วนี่ ไปพักกับท่านนั่นแหละ ถ้าไม่มีท่านอาจจะไม่ได้พักก็ได้ เพราะท่านเป็นแม่เหล็กใหญ่อยู่นั่น พอเราทราบว่าท่านอยู่ที่นั่นก็บึ่งเข้าหาเลย พักกับท่านนั่นอย่างนั้นแล้ว โอ๊ย ท่านเมตตามากจริง ๆ กับหลวงตานะรู้สึกเมตตามากจริง ๆ เหมือนหนึ่งว่าเป็นกรณีพิเศษนะมาเห็นบอกพระเณร

นี่ท่านมหาบัวนะ ลูกศิษย์ผู้โปรดท่านอาจารย์มั่น อู๊ย อย่าพูดอย่างนั้นเถอะ นาน ๆ ได้พบกันท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านว่าลูกศิษย์ผู้โปรดหลวงปู่มั่น ท่านว่างั้นนะ อู๊ย อย่าพูดอย่างนั้น ขอพูดบ้างเถอะ มันไม่ได้พูดสักทีท่านว่า แล้วท่านก็พูดเอาอย่างเต็มปากของท่านเลย เราก็หมดท่า ท่านก็พูดกับพระกับเณรนั่นละ คุยกัน โฮ้ สนุกสนาน

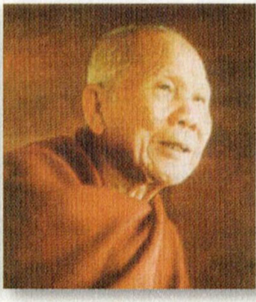
ที่ท่านพักอยู่สูงเนินก็ดี วัดป่า ท่านอยู่วัดป่าของท่าน เรารักเราเคารพท่านมากจริง ๆ นะ เรียกท่านว่าครูจารย์เลยแหละ คือมันติดปากมาแต่ดั้งเดิม เรียกแต่ครูจารย์ ๆ สนิทติดปาก ไปหาท่าน ท่านอยู่ในเขานะ ท่านแก่ ๆ อย่างนั้น อู๊ย คึกคัก ๆ คุยกันตั้งนานกว่าจะได้กลับเพราะไม่ได้ค้าง เราไปเราทราบว่าท่านอยู่ที่นั่น เราก็เข้าแวะเลย เข้าไปหาท่านเสร็จเรียบร้อยแล้ว เราถึงออกมา แล้วก็ไปกรุงเทพฯ เป็นอย่างนั้นละ ท่านอยู่ที่ไหน เราไปหา อยู่ที่สูงเนินเราก็ต้องไปพักกับท่านเลย มาจากกรุงเทพฯ ก็เข้าไปพักกับท่าน ไม่ได้มาก น้อยก็เอา นาน ๆ ได้พบท่านทีหนึ่ง ได้กราบท่านพอแล้ว เพราะฉะนั้นวัดสูงเนินถึงได้ไปพักที่นั่น

เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายธรรมยุต

ครูบาอาจารย์องค์ไหนเท่าที่เราได้ทราบมานี้ไปหาครูบาอาจารย์ โถ เวลาเราไม่ได้คุยกับท่านนี่ก็เหมือนกับว่าเราทุกข์แต่เราคนเดียวในการประกอบความเพียรชำระกิเลส แต่เวลาไปหาครูบาอาจารย์องค์ที่ปรากฏชื่อลือนาม ไปสนทนากันแล้ว เราหงายเลยนะ เรียกว่าสู้ท่านไม่ได้ สู้ท่านไม่ได้ยังไง ความเพียรของท่านน่ะซี เด็ดเดี่ยว เอา เป็น – เป็น ตาย – ตาย เวลาท่านเล่าออกมานี้ โถ ไม่ใช่เล่น ๆ นั่นเห็นไหมกิเลสต้องเอาแบบรอดตายเทียว มันถึงฟื้นตัวขึ้นมาได้ มาเป็นครูเป็นอาจารย์

หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

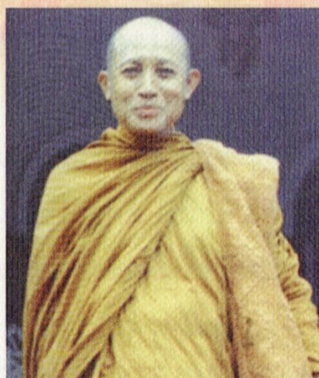

คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

อย่างลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี่เป็นยังไง ในทั่วประเทศไทย เราว่าอย่างนี้เลย ไม่มีใครที่จะผลิตลูกศิษย์ลูกหาที่ดีงามจนกระทั่งถึงเพชรน้ำหนึ่งลงมาได้มากยิ่งกว่าหลวงปู่มั่นนะ ไปที่ไหนทั่วประเทศไทย มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ๆ ทั้งนั้นนะ องค์สำคัญ ๆ นั่นเห็นไหม ท่านปฏิบัติตัวของท่าน

หลวงปู่มั่นนี้ถึงขั้นสลบไสลนะ เวลาท่านเป็นไข้ ท่านนั่งภาวนาท่านไม่ถอย ล้มสลบลงไป ท่านบอกว่า สลบถึง ๓ หนเหมือนกันนะ นี่ตอนที่ท่านเป็นไข้ ท่านไม่ถอยความเพียร นั่งฟาดนี้ล้มทั้งหงายไม่รู้เลย ท่านว่างั้นนะ พอรู้สึกตัวขึ้นมามันสลบลงไปแล้ว ลุกขึ้นใหม่เอาใหม่

นู่นฟังซินะ ท่านเล่าให้ฟังนะ ๓ หน สลบนี้สลบตอนเป็นไข้ทุกครั้งแหละ คือท่านไม่ถอยเป็นไข้ก็ไข้ เอา นั่งภาวนานี่ซัดนี้สลบล้มลงไป พอรู้สึกตัวขึ้นซัดอีก ท่านว่างั้นนะ นั่นเห็นไหมหนักไหม นี่ละครูบาอาจารย์ของพวกเราในสมัยปัจจุบัน

หลวงปู่จวน กุลเชฏโฐ

ต่อจากนั้นครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่เป็นเพชรน้ำหนึ่ง ๆ เวลานี้อัฐิของลูกศิษย์ลูกหาหลวงปู่มั่นมีน้อยเมื่อไรที่กลายเป็นพระธาตุ ๆ อัฐิที่ลงได้กลายเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือ พระอรหันต์ ๆ นั่นเอง ท่านตีตราไว้แล้วในตำราบอกอย่างชัดเจนทีเดียว นี้มีมากขนาดไหนลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี้โห ตั้ง ๑๐ กว่าองค์ไม่ใช่น้อย ๆ นะ มีแต่องค์สำคัญ เริ่มมาตั้งแต่หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม อู๊ย หลายองค์นะ ที่ได้เป็นพระธาตุแล้ว อัฐิท่านเป็นพระธาตุ ๆ แล้ว นอกจากนั้นก็มีทั่ว ๆ ไป

อย่างผู้เฒ่าแม่แก้วที่ท่านเคยเล่าให้ฟังว่า จะบวชเป็นเณรให้นั่นนะ อัฐิก็กลายเป็นพระธาตุแล้ว แม่ชีแก้ว ก็อย่างนั้นแล้ว ผู้หญิงก็แม่ชีแก้วคนหนึ่งที่อัฐิกลายเป็นพระธาตุ นี่ก็ลูกศิษย์ต้นของหลวงปู่มั่น ตั้งแต่แกยังเป็นสาวอยู่ ท่านหลวงปู่มั่นท่านแนะนำสั่งสอน หลังจากนั้นมาแล้วเวลาแกตายลงไปนี้ อัฐิของแกก็กลายเป็นพระธาตุ

ส่วนพระนี้มีมาก เท่าที่จำได้ ท่านหล้า ภูจ้อก้อนี่ก็เป็นพระธาตุแล้ว **หลวงปู่ตื้อ** นี่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ หลวงปู่ตื้อนี่ก็กลายเป็นพระธาตุ โอ๊ย สวยงามมากนะ เราไปเห็นด้วยตาเราเอง ให้พระเอาออกมาให้ดูพอทราบว่า องค์ไหนเป็นพระธาตุ ๆ เมื่อมีโอกาสแล้ว เราจะไปดูจนได้ด้วยตาของเราเองแล้วหายสงสัย ๆ

อย่างหลวงปู่ตื้อนี้โอ๋ย สวยงามมากจริง ๆ สดใส เหลืองอร่ามเลยเทียว เป็นเม็ด ๆ เท่าเม็ดข้าวโพด เล็กกว่านั้นหน่อยมองดูแล้วเหมือนทองคำ อัฐิของหลวงปู่ตื้อสวยงามมากจริง ๆ นี่องค์หนึ่ง นี่ก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น

หลวงปู่พรหม ก็ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น นี่ก็เป็นเพชรน้ำหนึ่งนี่กลายเป็นพระธาตุ เท่าที่เราจำได้ก็ **หลวงปู่ขาว หลวงปู่ตื้อ หลวงปู่แหวน หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม** เท่าที่ทราบมาโดยลำดับ **ท่านหล้า** จากนั้น **ท่านจวน หลวงปู่ฝั้น** ก็เป็นนะ แต่ส่วนใหญ่ที่เก็บไว้นั้นไม่เป็น เขาเอาไว้ในบ้านเป็น หลวงปู่ฝั้นก็แน่แล้วว่าเป็น แล้วก็ ท่านสิงห์ทองก็เป็น นี่ก็เคยอยู่กับท่านมาแล้วเหมือนกัน นับมานี้ตั้ง ๘-๙ องค์แล้วนะ เท่าที่ทราบมานี่เป็นพระธาตุแล้วทั้งนั้น

หลวงปู่มั่น พูดถึง ครูบาศรีวิชัย

หลวงปู่มั่นท่านพูดชมเชยสรรเสริญครูบาศรีวิชัย ท่านพูดด้วยความเคารพจริง ๆ นะ เราดูอากัปกิริยาของท่าน พูดด้วยความสนิทสนมในจิตในใจ ท่านพูดด้วยความเคารพจริง ๆ ครูบาศรีวิชัยท่านนั่งได้นะทั้งวัน เขาเอาอันนั้นมาถวาย อันนี้มาถวาย เพราะทำทางขึ้นดอยสุเทพ คนแถวนั้นมาหมดเลย ครูบาศรีวิชัยท่านเป็นตัวประธาน เป็นองค์ประธานนะ เขาเอาอันนั้นมาถวายอันนี้มาถวาย ท่านให้พรทั้งวัน ท่านว่า อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฯลฯ ตาไม่ลืม เฉพาะให้พรโยม อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฯลฯ หมดทั้งวัน

ครูบาศรีวิชัย

นี่ท่านก็มาสรุปนะ เราก็อัศจรรย์ท่าน ท่านทนจริง ๆ ถ้าอย่างเราไม่ได้ เผ่นเลย หมดวัน พอตื่นขึ้นมาคนเต็มเลย ค่ำก็ยังไม่หนี ทั้งวัน อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฯลฯ อยู่นั่น เราก็เลยไม่ลืม ก็ท่านพูดเอง เวลาพูดไปสัมผัสถึงครูบาศรีวิชัย ท่านสนิทสนมกันมากนะครูบาศรีวิชัยกับหลวงปู่มั่นเรา ดูเวลาท่านพูดให้ฟัง โอ๊ย! จึงรู้ว่าท่านสนิทสนมกันมาก ทีนี้เวลาท่านพูด ท่านก็พูดด้วยความสนิทจริง ๆ พูดด้วยความเลื่อมใส

หลวงปู่เกิ่ง อธิมุตตโก

ท่านอาจารย์เกิ่ง นี้ก็เป็นคนสามผง ลูกศิษย์องค์สำคัญองค์หนึ่งของหลวงปู่มั่น ท่านอาจารย์เกิ่งนี้แต่ก่อนท่านเป็นอุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์เกิ่ง ท่านอาจารย์สีลา นี้ล้วนแล้วแต่เคยเป็นอุปัชฌาย์มาก่อน ในฝ่ายมหานิกาย แล้วเกิดความเคารพเลื่อมใส เมื่อได้ยินได้ฟังธรรมจากหลวงปู่มั่นเราแล้ว เลยยกวัดญัตติใหม่หมดเลย อุปัชฌาย์ท่านอาจารย์เกิ่งนี้องค์หนึ่ง ท่านอาจารย์สีลา บ้านวา อากาศอำนวย นี้องค์หนึ่ง

ท่านอาจารย์เกิ่งนี้อยู่บ้านสามผง ยกขบวนไปญัตติเลย ญัตติทั้งวัด ๆ อุปัชฌาย์เกิ่งหมดทั้งวัด อุปัชฌาย์สีลาก็หมดทั้งวัด ญัตติใหม่ นี่เป็นลูกศิษย์องค์สำคัญของท่านองค์หนึ่ง ก็คงเป็นนิสัยวาสนาจะเกี่ยวโยงอะไรกันมากับท่านนั้นแหละ นี่ละสายบุญสายกรรมหากเป็นมาเองนะ ท่านได้รับการอบรมกับหลวงปู่มั่นมาเต็มที่แล้ว จากนี้ท่านก็แยกออกไปนู่น ลงชลบุรี ไปทางชลบุรีเลยท่านไปตั้งวัดอะไร บางพระ นั่นท่านอาจารย์เกิ่งนะนั่น เหตุที่ท่านเหล่านั้นจะเข้าอกเข้าใจทางด้านธรรมปฏิบัติ ก็ท่านอาจารย์เกิ่งไปพักที่นั่นตั้งที่นั่น ไปอยู่หลายปีนะ บางพระ ท่านไป

พักที่นั่นหลายปีแล้วแถวนั้น ท่านตั้งสำนักไว้ในที่ต่าง ๆ ตามประชาชนเขาขอร้องให้สร้างวัด

หลวงปู่เกิ่ง อธิมุตตโก

ท่านเป็นพระที่จริงจังมากนะ เด็ดเดี่ยว ท่านอาจารย์เกิ่ง เราก็คุ้นกับท่านอยู่แล้ว อันนี้เราไม่ได้เห็นด้วยตาตัวเอง ได้ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ เราเชื่อไว้ก่อนแล้วแหละ เพราะท่านจริงจังมาก ข้อวัตรปฏิบัติ เคร่งครัดทางธรรมวินัย แต่เรายังไม่ได้ไปเห็นจริง ๆ ที่ว่าเป็นพระธาตุแล้วนะ เรายังไม่ได้ไปเห็น แต่เราก็เชื่อไว้ล่วงหน้าอยู่แล้ว เพราะเชื่อปฏิปทาการดำเนิน ความสัตย์ความจริงของท่าน เคร่งครัดในธรรมวินัยมาก

ลูกศิษย์ลูกหาอยู่ทางจังหวัดชลบุรีน้อยเมื่อไร ลูกศิษย์ลูกหาท่านอาจารย์เกิ่งนี่ ทั้งพระทั้งอะไรนะ ประชาชนก็เยอะ พระก็เยอะ แล้วจากนั้นก็ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ พระกรรมฐานเราเกี่ยวโยงกันตั้งแต่โน้นละ ตั้งแต่ท่านอาจารย์เกิ่งไปเป็น.. รู้สึกจะเป็นครั้งแรกเลย ทางฝ่ายกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นลงไปทางเมืองชลฯ นะ มีท่านอาจารย์เกิ่ง จากนี้ก็องค์นั้นไปองค์นี้ไป ท่านอาจารย์เกิ่งเป็นหลักอยู่นั้นนาน โอ๊ย หลายปีนะ

เราไปพบกันอยู่ที่สกลนคร ที่ท่านมาเยี่ยมหลวงปู่มั่นพบกันกับเราที่สกลนคร ตอนนั้นท่านอยู่จังหวัดชลฯ อยู่นะ ท่านยังไม่มา ท่านมาเยี่ยมบ้านของท่านด้วยความจำเป็น แล้วก็มากราบพ่อแม่ครูจารย์มั่นเราก็ได้พบกันกับเราที่สกลนคร จากนั้นท่านก็กลับไปเมืองชลฯ คือตอนนั้นท่านยังอยู่โน้น ท่านยังไม่มา ตอนแก่นี่ท่านถึงได้ย้ายมาทางสามผง ก็มามรณภาพทางนี้ โห ท่านเป็นพระเด็ดเดี่ยวมากนะ แต่เรายังไม่ได้เข้าไปดูที่สำนักของท่าน บางพระ ว่าอยู่บางพระ ว่างั้นนะ จังหวัดชลฯ ผ่านไปผ่านมาหากไม่ได้เข้า ท่านอยู่จริง ๆ สำนักนั้นอยู่ที่ตรงไหน บอกแต่

ว่าบางพระเท่านั้นแหละ ท่านอยู่นาน แล้วแถวรอบ ๆ นั้นยังมีนะ แตกสาขาออกไป

พวกพระพวกอะไรที่มารับการศึกษาจากท่าน เป็นลูกศิษย์ลูกหาของท่าน กระจายออกไปเกาะตามอะไรก็มีอยู่ทางนั้นนะ เราไปอะไร เขาเลยบอก นี่สำนักนี้เราลืมแล้วแหละ เราไปเห็นสำนักนี้ก็ท่านอาจารย์เกิ่งท่านมาสร้าง พาลูกศิษย์มาสร้างที่นี่ไม่ใช่บางพระนะ แถวนั้นแหละเป็นเกาะอะไรไม่รู้ เราก็ไปซอกแซก มันก็ดื้อเหมือนกันนั่นแหละ ไปที่นั่นที่นี่เห็นหมด ท่านเป็นพระที่น่าเคารพมาก

พูดถึงเรื่องท่านอาจารย์เกิ่ง ท่านไปทำประโยชน์ทางเขตเมืองชลฯ นี้มากที่สุด ดูว่าไม่ได้ไปทางระยองนะ ทราบว่าอยู่เขตเมืองชลฯ กว้างขวาง สำนักต่าง ๆ ออกจากท่านองค์เดียว มีลูกศิษย์ลูกหาไปตั้งสำนักมีความเคารพเลื่อมใสบวชอยู่กับท่าน แล้วก็แยกออกไปตั้งหลายแห่งจนกระทั่งทุกวันนี้ นี่ท่านอาจารย์เกิ่ง ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้ว แต่เรายังไม่ได้ไปเห็น แต่เราค่อนข้างจะเชื่อไว้แล้ว ถึงยังไม่เห็นก็ตาม

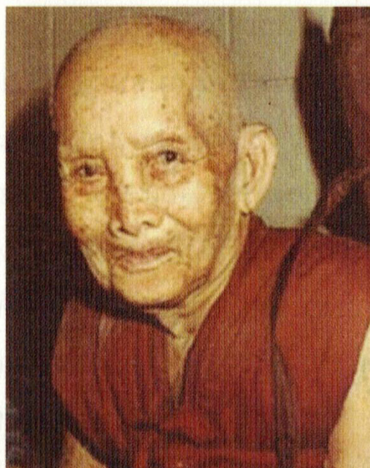
เพราะเชื่อปฏิปทาของท่าน เป็นคนเด็ดเดี่ยวจริงจังมาก ทุกอย่างคล้ายคลึงกับนิสัยพ่อแม่ครูจารย์มั่นเรา นิสัยเด็ดเดี่ยวจริง ๆ ว่าอะไรเป็นอันนั้นเลยเทียว นี่ละหลวงปู่มั่นเราเป็นอย่างนั้นเด็ดเดี่ยว ว่าอะไรเป็นอันนั้น ท่านอาจารย์เกิ่งก็เหมือนกัน นิสัยแบบเดียวกัน มาพบก็คุยสนิทสนมกันอยู่ กับท่านนะ

ตอนที่ได้คุยกันพอสมควร ก็คือตอนที่ท่านมากราบเยี่ยมพ่อแม่ครูจารย์มั่น อยู่สกลนคร ท่านมาจากเมืองชลฯ มีลูกศิษย์ตาผ้าขาวมาคนหนึ่ง แล้วมีพระติดตามมาองค์เดียว เพราะท่านบอก ท่านมาชั่วคราวแล้วท่านจะกลับ ท่านว่างั้น กลับเมืองชลฯ ก็ได้คุยกันตรงนั้นแหละ

ดูลักษณะท่าทางของท่านสำคัญอยู่ จากนั้นก็ได้พบกันทางสามผง อีกทีนึงนะ ตอนท่านย้ายมาแล้ว ท่านแก่แล้ว ได้พบกันทีหนึ่งปีท่านอยู่สามผงเป็นอุปัชฌาย์ญัตติมาอยู่นั้น ท่านอาจารย์สีลาก็เสียแล้ว ท่านก็เสียแล้วแหละ

หลวงปู่บุดดา ถาวโร
วัดกลางชูศรีเจริญสุข จ.สิงห์บุรี

หลวงพ่อบุดดา อายุ ๑๐๐ ปีพอดี ผู้เฒ่าก็สำคัญ อยู่ถึง ๑๐๐ ปีนี่พอแล้วละ เป็นว่าหลวงพ่อบุดดานี่เป็นพระสำคัญอยู่นะ ทางด้านจิตใจสำคัญอยู่ แต่ข้างนอกพวกนั้นเอาไปถลุงหมดแหละ พวกผีพวกเปรตนะ ทางภายนอกถูกเขาถลุงหมดแหละ ก็ผู้เฒ่าปล่อยแล้วนี่ ว่าอะไรก็ปล่อยไปเลย พวกนั้นก็สนุกถลุงแหละ คุ้นกันนะกับเราก็ดี แต่ไม่ได้พูดธรรมะธัมโมกันโดยเฉพาะแต่พอเชื่อแน่ในใจแล้ว

ผู้เฒ่านี่เป็นพระสำคัญ ในสำนวนโวหารพูดอะไรออกมามันก็แปลก ๆ อยู่ มันแปลกมาจากใจนั่นแหละ จะแปลกมาจากไหน ใจไม่แปลกมันก็ไม่แปลก ถ้าใจแปลก มันแปลกทั้งนั้น กิริยาแสดงออกมามันแปลก มันแปลกออกมาจากหัวใจ ผู้เฒ่าสำคัญอยู่องค์หนึ่ง

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม
เทวดามาใส่บาตร

ท่าน (หลวงปู่ชอบ) พูดเรื่องที่ท่านกลับมาจากพม่า เรียกว่า เสี่ยงเป็นเสี่ยงตายมา ท่านว่างั้นนะ ก็เรียกว่าสม**ท่านเป็นกรรมฐานกล้าหาญ**นั่นเอง ตอนนั้นเป็นสงครามโลกครั้งที่สอง พวกทหารอังกฤษมาป้วนเปี้ยนอยู่ในเขตพม่า พอดีท่านบิณฑบาตกำลังนั่งให้พรเขาอยู่ พวกทหารอังกฤษเข้ามา เขาก็เลยมาถามพวกนี้ เขาไม่ไว้ใจว่าพระนี้เป็นพระไทย

เวลานั้นเหมือนกับว่าทางโน้นเป็นข้าศึกกับไทยอยู่ พวกอังกฤษนะ ทางนี้ก็พูดรับรองยืนยัน ท่านมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกเกิด ท่านมาหลายปีแล้ว ท่านมาพักอยู่นี้นาน ท่านไม่มีอะไร เขาก็ยังไม่แน่ใจ เขาดูแล้วดูเล่า พอกลับไป วันหลังเขามาอีก เขายิ่งถามหนักเข้า ๆ เห็นท่าไม่ได้การ เขาจึงมาส่งท่าน กลัวว่าพวกอื่นมาจะหนักยิ่งกว่านี้ ดีไม่ดีฆ่าท่านเสีย เลยเอาท่านไปส่งใส่ทาง

ทางนี้ก็เป็นทางไปเมืองไทย เป็นทางที่พวกขายของเถื่อน พวกฝิ่นพวกอะไร เขามีทางพอเป็นด่าน ๆ พอไปได้ เขาก็ไปบอกทางให้ท่านจับต้นทางอันนี้ไว้ให้ดี ท่านสังเกตให้ดีนะ รอยพวกสัตว์พวกเนื้อ พวกเสือพวกช้างมันผ่านไปผ่านมา ก็สังเกตให้ดีให้จับต้นทางให้ดี ถ้าผิดจากนี้แล้วท่านจะไปไหนไม่ได้เลย ดงใหญ่มาก เดินเป็นวันเป็นคืนเลยจะว่าไง ท่านก็พยายามจับทางนั้นละมา นี่ละที่นี่ก็มาสำคัญตอนที่เคยเล่าให้ฟังแล้วว่าวันนั้นท่านเพลียมากจริง ๆ ท่านบอก ข้าวก็ไม่ได้ฉัน แล้วก็เดินทั้งวันด้วย

เพลียมาก ท่านเลยรำพึงในใจ ท่านเล่าให้ฟังนะ ที่มันถนัดชัดเจนมาก

พอมาถึงที่นั่นเพลียเป็นกำลัง ก้าวขาจะไม่ออกแล้ว ยังไงกันแต่ก่อนตั้งแต่เราอยู่เป็นปกติ เทวบุตรเทวดาก็มาเกี่ยวข้องกับเราอยู่เสมอ ท่านนึกในใจ แต่เวลานี้เรากำลังจะเป็นจะตาย เทวบุตรเทวดาทำไมใจดำน้ำขุ่นเอานักหนา พระกำลังจะตายก็ไม่เหลียวแลกันบ้างเลยยังไงกัน ท่านนึกอย่างนี้ คือท่านอดอาหาร ท่านไม่ได้ฉันอาหาร ไปอีกดูไม่ถึง ๓๐ นาทีนะปรากฏว่าถ้าว่าอย่างนานก็ระยะนี้ ท่านก็เดินไป ๆ ดงข้างล่างมันโล่งๆหน่อย ข้างบนมันมืดหนาไปหมดด้วยใบไม้ ข้างล่างมองเห็นโล่ง ๆ

ท่านมองไปเห็นบุรุษคนหนึ่งนั่งจบอาหารอยู่ เลยมองไป อ้าว นี่คนจะใส่บาตรน้า ก็ดงอันนี้เป็นดงทั้งดงไม่มีผู้คน คน ๆ นี้เขามาจากไหนถึงมาใส่บาตรเราน้า ท่านก็เดินไป พอเดินไปถึงนั้นเขาก็บอกว่านิมนต์ท่านพักที่นี่ก่อน ขอใส่บาตรท่าน โยมมาจากไหน ท่านถาม มาจากโน้นชี้นิ้วสูง ๆ โน่น ไม่ได้บอกว่ามาจากบ้านนั้นบ้านนี้ มาจากโน้นชี้ไปสูง ๆ เขาก็เตรียมจะใส่ ท่านก็เลยปลดเปลื้องอะไรออก เอาบาตรออก รับเขา

แล้วเขาก็บอกว่าไม่เป็นไรแหละ ท่านจะถึงเมืองไทยในวันนี้แหละ นิมนต์ฉันบิณฑบาตเสียก่อนค่อยไป จะถึงเมืองไทยในวันนี้แหละ เขาว่าอย่างงั้นนะ แล้วแต่งเนื้อแต่งตัวก็เหมือนทางคนไทยเราแต่ง ว่างั้นนะ แต่ดูลักษณะท่าทาง อู๊ย เป็นสง่าราศีทุกอย่าง คน ๆ เดียวผู้ชายอายุประมาณสัก ๓๐ นี้ กะว่าประมาณนั้น พอท่านเตรียมบาตรออกไปเขาก็มาใส่บาตร พอเข้ามานี้กลิ่นไม่ใช่กลิ่นธรรมดา กลิ่นปึ๋งขึ้นมานี้

อ๋อ นี่พวกเทพใส่บาตรเรา ท่านนึกในใจ ใส่บาตรนั้นของพอดิบพอดีนี้อันหนึ่งที่สำคัญมาก ท่านว่า อาหารท่านบอกมีปลา มีอะไรหลายอย่างไม่ใช่อย่างเดียว เขาใส่อย่างละพอดี ๆ เขาจัดใส่บาตรเสร็จเรียบร้อยแล้วท่านก็ให้พรเขา ให้พรแล้ว ทีนี้ผมจะลากลับบ้านแหละ บ้านโยมอยู่

ไหนล่ะ อยู่โน้น ชี้ไปทางโน้นอีกแหละ ชี้ขึ้นฟ้าโน่น

ทีนี้จับจ้องจะดูเขาจะเคลื่อนไหวไปไหนมาไหน พอรับบาตรแล้ว เขาไหว้เสร็จเรียบร้อย ให้พรเขาแล้ว เขาก็ไป มีต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งอยู่ข้าง ๆ นั้น พอไปนี้ เขาก็ไปลับต้นไม้ใหญ่ ทีนี้ยิ่งจ้องใหญ่เลย เขาจะไปยังไง พอถึงต้นไม้ใหญ่แล้วหายเงียบออกทางนี้ ดักดูก็ไม่เห็นออกทางไหน ดักดูไม่เห็น หายเงียบเลย โอ๊ย เทวดาแล้วแหละ ท่านว่าอย่างงั้น ไม่เห็นเลย หายเงียบเลย นี่ท่านพูดเอง

แล้วก็มาฉันจังหัน จังหันนี้ก็เอาอีกแหละ ถ้าจะเกินนั้นไปอีกก็ไม่ได้ อิ่มพอดีเลย ทุกสิ่งทุกอย่างเรียกว่าหมดทุกชิ้น พอดีทุกอัน ท่านว่าอย่างนั้น เอ๊ มันทำไมถึงพอเหมาะพอสม ไม่ใช่เทวดาจะมาใส่ได้ยังไงอย่างนี้เอาอีกแหละ ต้องเทวดาแน่ ๆ วันนั้นรู้สึกว่าปีติยินดี ธาตุขันธ์ก็มีกำลัง เดินมาถึงเมืองไทยในวันนั้นเข้าทางเมืองกาญจน์นะ ท่านมาทางเมืองกาญจน์

นี่ท่านเล่าให้ฟัง เทพแหละไม่ใช่ใคร ท่านว่าอย่างงั้น อาหารการกินหอมหวน อาหารเอร็ดอร่อย ก็พวกปลาพวกอะไรธรรมดา แต่ทำไมหรือว่าจะเป็นเพราะเราหิวมากก็ไม่ทราบ ถ้าว่าหิวเราก็เคยหิวนี่นะ ถ้าว่ากลิ่นมันก็แปลก ๆ อะไรก็แปลก ๆ ไปหมดนี่น่ะ ท่านว่าอย่างงั้น นี่ท่านเล่าให้ฟังเป็นกันเอง ทุกอย่างท่านเล่าน่าฟังนะ กับพวกเทพรู้สึกท่านชำนาญอยู่มาก ท่านอาจารย์ฝั้น หนึ่ง ท่านอาจารย์ชอบ หนึ่ง ยกพ่อแม่ครูจารย์มั่นเราเสีย เหล่านี้รู้สึกเด่น ๆ ทั้งนั้น

ท่านอาจารย์ชอบนี้องค์หนึ่งเด่นมาก เวลาท่านไปพักอยู่ทางเชียงใหม่ก็เหมือนกัน พูดถึงพวกเทพพวกอะไร เขามาฟังเทศน์ฟังธรรม เขามาขับกล่อมท่านก็มี ท่านว่านะ ขับกล่อมตามประสาของเทพเขานั่นแหละ ขับกล่อมเป็นลักษณะเหมือนเพลง แต่ไม่ใช่เพลงท่านว่าอย่างงั้น

นะ เป็นเรื่องของเทพ ท่านว่า เขาทำนั้นเขาไม่ได้มีเรื่องสงสารมาเจือปน กิริยาอาการที่เขาแสดงออก เขาแสดงออกด้วยความปลื้มปีติในครูบาอาจารย์ ในธรรมทั้งหลายของเราต่างหาก ที่เขาแสดงอาการอย่างนั้นออกมา แต่ถ้าทางโลกแล้วก็เรียกว่า แสดงความรื่นเริงกันแบบมหรสพครบงันไปอย่างนั้นแหละนะ แต่นี้ไม่เป็นอย่างนั้น ท่านเล่าให้ฟัง นี่พูดถึงเรื่องเทพนะ นี่อัฐิของท่านได้ทราบว่าเป็นพระธาตุแล้วใสเป็นแก้วไปเลย แต่เรายังไม่ได้ไปดู มีโอกาสเราถึงจะไปดูอัฐิ

หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ
วัดประสิทธิธรรม จ.อุดรธานี

หลวงปู่พรหมนี้ได้พูดกันอยู่ที่บ้านนามน อันนี้ท่านก็เล่าให้ฟังชัดเจนมากนี่ก็ดี เวลาเงียบ ๆ วันไหนไม่ได้ขึ้นหาพ่อแม่ครูจารย์มั่น ก็แอบไปหาท่าน คุยกันสองต่อสองทุกคืน คุยสนุกสนาน ท่านพูดให้ฟังทุกแง่ทุกมุมในการปฏิบัติธรรมของท่าน นี่ท่านก็ผ่านที่เชียงใหม่ท่านผ่านมานานแล้วนี่ ก็รู้ได้อย่างชัดเจนละซี ท่านเล่าให้ฟังถึงเรายังไม่รู้อีโหน่อีเหน่อะไรทางปริยัติทางอะไร มันก็เข้ากันได้ ๆ ลงใจทันที นี่อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ

หลวงปู่ขาว อนาลโย
วัดถ้ำกลองเพล จ.อุดรธานี

องค์ที่เราชัดเจน ก็มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น ที่ระบุนามออกมานี้มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น แต่ไม่ทราบว่าจุดไหน ๆ ที่ท่านสำเร็จที่นั่นที่นี่ จำได้แต่หลวงปู่ขาวท่านเล่าให้ฟัง เพราะนั้นซัดกันเสียเต็มเหนี่ยวจึงได้รู้เรื่องหมดละซี ท่านบอก จนกระทั่งสถานที่ ที่จุดเฉพาะเสียด้วยนะ ท่านบอกว่า โรงขอด อำเภอพร้าว ท่านไปสำเร็จ (บรรลุธรรมอัศจรรย์) อยู่ที่นั่น

ท่านเดินออกไป ท่านไปอาบน้ำ ท่านว่าอย่างนั้นนะ ไปเห็นข้าวเขากำลังสุก เขียวก็มี กำลังพอทำข้าวเม่านี้ก็มี อ่อนอยู่ก็มี ท่านก็ดู นี่ละธรรมะจะไต่ไปตามนั้น ข้าวมีหลายประเภท คนที่มีบารมีแก่กล้าแล้วก็เหมือนข้าวสุก ไม่เป็นอื่นจะสุกโดยถ่ายเดียว ผู้ที่มีบารมีลดลงมาก็เป็นอย่างนี้ ๆ ท่านไล่ลงไปนะ ข้าวประเภทลดกันลงมา ก็บารมีอยู่ในขั้นนี้ ๆ ท่านไล่ไปจนกระทั่งลงถึงรากถึงโคน ที่มันเป็นดอกเป็นผลไปแล้วก็เป็น ที่อยู่กับต้นมีแต่ใบเฉย ๆ คอยจะตายอยู่กับต้นก็มีใช่ไหมละ ในต้นข้าวต้นนั้นแหละที่เป็นดอกเป็นผลไปแล้วก็มี ที่รองกันลงมาก็มี ที่ฝังอยู่กับโคนของมันก็มี คอยแต่จะตาย

ท่านพิจารณาไป จิตของเรามันเริ่มแรกมาตั้งแต่ต้น ๆ ขึ้นไปเรื่อย ๆ เมื่อได้รับการบำรุงเสมอก็เป็นอย่างนี้ ๆ ท่านพิจารณา อาบน้ำก็มีแต่อันนี้เป็นอารมณ์ ท่านว่าอย่างนั้นนะ อาบน้ำเสร็จมันไม่เสร็จ

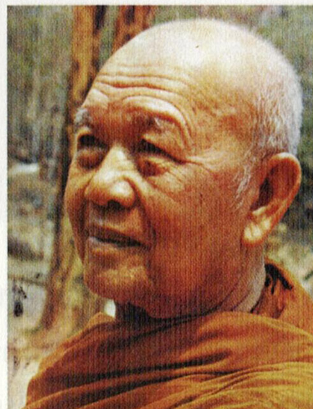

ท่านว่า เข้าห้องไปที่นั่งภาวนาเลย เอาอันนี้เข้ามาเป็นสนามมวยเลย ซัดกัน เลยผึงขึ้นในคืนวันนั้น อย่างนั้นแหละธรรมะอัตโนมัติ ท่านเล่าให้ฟังนั่นเห็นไหมสติปัญญาอัตโนมัติ ขั้นสติปัญญาอัตโนมัติแล้ว เดินไปไหนเป็นธรรมทั้งหมดนะ ธรรมะจะกว้านเข้ามา เป็นธรรม ๆ ทั้งหมด

ถ้าเวลาจิตมันเป็นกิเลส กิเลสเต็มตัวแล้ว ไปไหนเป็นกิเลสทั้งนั้นเต็มตัว ๆ ทีนี้เวลาจิตได้ก้าวออกสู่ธรรมแล้วก็แบบเดียวกัน ไม่ได้ผิดกันแม้เปอร์เซ็นต์เดียว เวลากิเลสมีกำลังกล้านี้มันเป็นอัตโนมัติ หมุนของมันต่อสัตว์โลก ทั่วแดนโลกธาตุ ไม่มีต้นมีปลาย มันหมุนของมันอยู่อย่างนั้นคิดแย็บออกไปเป็นแล้ว เพราะกิเลสดันออกให้คิด คิดออกไปก็เป็นกิเลส เป็นดอกเป็นผลของกิเลสทั้งนั้น ๆ เป็นปกติของสัตว์โลก เมื่อไม่มีอะไรแทรกขึ้นมาก็ไม่มีคู่แข่งละซี เมื่อมีธรรมแทรกขึ้นมา ธรรมก็เป็นคู่แข่ง แข่งเข้าไปเรื่อยจนกลายเป็นธรรมอัตโนมัติเหมือนกัน

อำนาจจิตอัศจรรย์
ของท่านอาจารย์ฝั้น อาจาโร

บรรดาครูบาอาจารย์นี้ ท่านอาจารย์ฝั้นนี่ที่น่าเคารพน่ารักน่ากราบไหว้บูชาทุกอย่าง เรารักท่านนะ ไม่เพียงแต่ความเคารพเลื่อมใส ยังรักท่านอีก โอ๊ย หายากนะ พูดถึงเรื่องกำลังจิตนี้สำคัญมาก

ท่านอาจารย์ฝั้นกำลังใจสำคัญ ท่านพูดให้ฟังท่านยังหวาดเสียวอยู่นะ เราไม่ลืม ปีสงครามโลก เขามาทิ้งระเบิดที่สถานีรถไฟโคราช สถานีใหญ่นั่น พวกนายทหารเขาก็เข้ามาหาท่าน ท่านพูดดูเป็นลักษณะตื่นเต้นหวาดเสียว มันเผลอไปได้ยังไงท่านว่าอย่างนั้น เขามาพูด เราก็ฟังนิ่งๆ ก็เท่ากับรับเขานั่นแหละ

คือถึงเวลาประมาณ ๖ ทุ่มล่วงไปแล้ว เครื่องบินใหญ่จะมาแล้ว เขาจะมาโยนระเบิดลงที่สถานีรถไฟ มันแหลกหมดแล้ว เขามาทุกคืน มาโยนระเบิดลงตรงนั้น พอเรานิ่งๆ แล้วเขาก็ว่าเรารับ เรารับในใจจริงๆ นะ นี่ซิมันน่าคิดเอามากมาย มันก็มาดลบันดาลท่านว่าอย่างนั้นนะ

พอถึงเวลาแล้วเราก็ไปเดินจงกรม ถ้าเครื่องบินมาจะเพ่งเครื่องบิน เพ่งแล้วมันต้องตก ตกคนอยู่นั้นตายหมด ถ้าเพ่งยังไงมันต้องตก พอจิตเพ่งปึ๋งนี้ก็ลงตูมเลย แล้วคนอยู่นั้นตายหมด อะไรตายหมด คนตายหมดนี่ซิมันทำไมระลึกไม่ได้ มันแปลกเอาเหลือเกินท่านว่า พูดแบบตื่นเต้นนะ อู๊ย น่าหวาดเสียวเหลือเกิน แล้วก็ดลบันดาล คืนวันนั้นเครื่องบิน

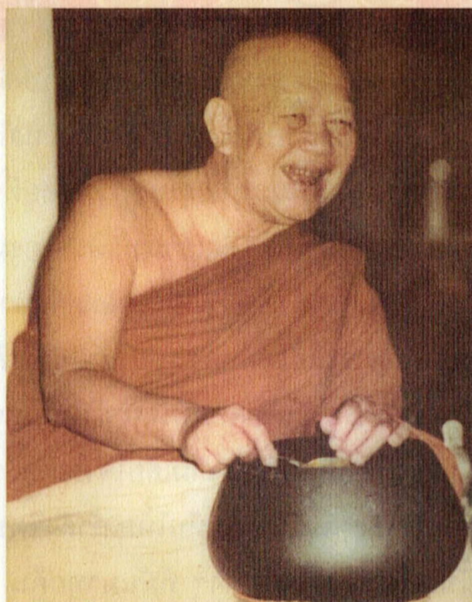
ไม่มา แปลกอยู่ มันมาทุกคืนจนกระทั่งนายทหารเขาอยู่ไม่ได้ เขาวิ่งมาหาท่าน มาแล้ว ท่านก็นิ่งๆ ก็แสดงว่าปลงใจจะช่วยเขา

ทีนี้เวลาประมาณสัก ๕ ทุ่ม ท่านก็ลงเดินจงกรมคอยดูเหตุการณ์ ฟังซิ ท่านพูดเองนะ คอยดูเหตุการณ์อยู่ที่วัดศรัทธารวม ตอนนั้นท่านอยู่วัดศรัทธารวม ทีนี้พอดึกเข้ามาก็เดินจงกรม สังเกตเหตุการณ์ต่างๆ เงียบๆ ไปเลย จนกระทั่งตี ๒ ท่านถึงออกจากทางจงกรมมา เรื่องก็เลยเงียบไปเลย พึ่งมาระลึกได้ทีหลัง โหย น่าหวาดเสียวจริงๆ เครื่องบินตกคนตายสักเท่าไร เราไม่ได้คิดอะไรเลย ทำไมเป็นอย่างนั้น

ท่านพูดด้วยความเสียใจ คือตอนนั้นระลึกไม่ได้เลย นี่สำคัญ ถ้ามาเอาจริงๆ นะ นั่นน่ะเห็นไหม กำลังจิตของท่าน มันบันดลบันดาล วันนั้นเครื่องบินก็ไม่มาทั้งๆ ที่มันมาทุกคืน ๖ ทุ่มล่วงไปแล้วมา ฟังเสียงสนั่นหวั่นไหวละ ระเบิดเขาลง เครื่องบินแต่ก่อนมัน ๔ เครื่องยนต์ ไม่ได้เหมือนทุกวันนี้นะ มาก็ได้ยิน ท่านยืนรอเหตุการณ์อยู่แล้ว ถ้ามาท่านก็จะเพ่ง ถ้าเพ่งก็ตูมเลย แล้วคนในนั้นมีเท่าไรตายหมดเลยท่านว่า อู๊ย เสียวเหลือเกินตรงนี้ ท่านพูดแบบตื่นเต้น แบบเสียอกเสียใจมากทีเดียว แต่ก็ไม่เป็นไรแล้วแหละผ่านไป

นี่ละอำนาจของจิต ท่านเชื่อขนาดไหน เชื่อความรู้ของท่านมานี้ พอเพ่งผางนี้ลงเลยท่านว่า อย่างนั้นแหละอำนาจของจิต อย่างไปขึ้นเครื่องบินท่านก็เล่าให้ฟัง ตอนไปเผาศพหลวงปู่มั่น ขึ้นเครื่องบินไปเผาศพนั้น เขาเอาเครื่องบินมาลงรับจ้าง เราก็พอจำได้ว่า ๒ นาทีต่อ ๔๒ บาท ขึ้นสองนาทีลงๆ เสร็จแล้วเขาก็มาขอให้เราขึ้น เขาไม่เอาค่าจ้าง มานิมนต์ให้ขึ้นเลย โอ๊ย ขึ้นไปอะไรล่ะ ก็ขึ้นไปชมดินฟ้าอากาศเฉยๆ แหละ พาไปเที่ยวแถวนี้แหละ เขาก็มานิมนต์ท่าน ตกลงใจก็เลยไปท่านว่า ทีนี้พอไปแล้ว เขาไม่ได้อยู่แถวนี้ละซิ ฟาดนู่นถึงร้อยเอ็ด มหาสารคาม อุบลฯ เขา

ไม่ได้พากลับง่ายๆ เที่ยวตระเวนเสียแหลกหมด เราก็ดูดินฟ้าอากาศไป

นี่ท่านมาพูดถึงกระแสจิตนะ ส่งจิตดูไปธรรมดาๆ ไม่เข้าห้องเครื่อง ถ้าจิตเข้าปั๊บ พอจ่อปั๊บนี้จะลงเลย แล้วตายทั้งเขาทั้งเรา เวลาตาย ตายทั้งเขาทั้งเรา เราตัวเก่งๆ ก็จะตาย เราตัวเก่งนี้ก็จะตายท่านว่างั้น ท่านบอกว่าเวลาผ่านเครื่องไปนี้ ท่านจะส่งจิตธรรมดาทั่วๆ ไปก็เป็นธรรมดา พอเพ่งปั๊บนี้มันจะพุ่งเลยพังเลย ท่านถึงบอกว่าต้องระวัง เครื่องเหล่านี้จิตจะไม่เข้าเลย จิตส่ายไปธรรมดา ดูโน่นดูนี้ไปธรรมดา เขาไปเที่ยวจนกระทั่งเมืองอุบลฯ โน่นแหละ ไม่ทราบกี่นาที ไปนานแสนนานกว่าจะกลับมา

ท่านพูดถึงเรื่องจิต ไปไหนจิตเราจะไม่เข้าเลยห้องเครื่องเขา ส่งไปธรรมดา ดูธรรมดาเหมือนทั่วๆ ไป ถ้าส่งไปนั้นไม่ได้ ท่านพูดตรงนี้สำคัญมากนะ ถ้าส่งไปนั้นแล้วก็พังเลย พังทั้งเขาทั้งเรา ตายทั้งเขาทั้งเรา

หลวงปู่หล้า ขันติธโร
วัดป่าบ้านนาเก็น จ.อุดรธานี

ท่านอาจารย์องค์นี้ ท่านมีคุณธรรมสูงมาก น่ากราบไหว้บูชา แต่ท่านเสียไปได้ราว ๔-๕ ปีแล้ว เวลาท่านจะจากขันธ์ไป ก็ทราบว่าไม่ให้ใครวุ่นวายกับท่านมาก เป็นกังวลไม่สบาย ท่านขอตายอย่างเงียบแบบกรรมฐานตาย จึงเป็นความตายที่เต็มภูมิของพระปฏิบัติ ไม่เกลื่อนกล่นวุ่นวาย

เวลาประชุมเพลิงท่าน ก็ทราบว่าพระผู้ใหญ่ทั้งหลายไม่ค่อยทราบกันเลย เนื่องจากท่านไม่ให้บอกใครให้ยุ่งไปมาก วุ่นเปล่า ๆ วุ่นกับคนตายหมดราคาค่างวดแล้ว ไม่ค่อยเกิดประโยชน์เหมือนวุ่นกับคนเป็น ท่านพูดอย่างสบายง่าย ๆ อย่างนี้เอง ใครจึงไม่กล้าขัดขืนคำท่าน ประการหนึ่งก็เป็นคำท่านสั่งเสียด้วยใจจริงด้วย กลัวเป็นบาปถ้าขืนคำท่าน แม้ว่าท่านยังมีชีวิตอยู่

ผู้เขียน (หลวงตา) ก็เคยได้ไปพักอาศัยอยู่กับท่านในเขาลึกราวครึ่งเดือน ที่ท่านพักอยู่นั้นเป็นป่าเขา อาศัยอยู่กับชาวไร่บิณฑบาตพอเป็นไปวันหนึ่ง ๆ ทราบว่า ท่านจำพรรษาที่นั้นหลายพรรษาเหมือนกัน ที่นั้นผู้เขียนเคยตั้งเวลาดู ตอนออกเดินทางกลับจากที่พักท่านออกมาหมู่บ้านกว่าจะพ้นจากป่าก็เป็นเวลา ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาทีพอดี จนถึงหมู่บ้านก็ร่วม ๔ ชั่วโมง

ชื่อท่านว่า ท่านอาจารย์หล้า ภูมิลำเนาเดิมอยู่เวียงจันทน์ นับแต่อุปสมบทแล้ว ท่านเลยอยู่ฝั่งไทยตลอดมาจนวันมรณภาพ เพราะทางฝั่งไทยมีหมู่คณะและครูอาจารย์ทางฝ่ายปฏิบัติมาก การบำเพ็ญสมณธรรม **ท่านมีนิสัยเด็ดเดี่ยวอาจหาญ ชอบอยู่และไปคนเดียว** อย่างมากก็

มีตาปะขาวไปด้วยเพียงคนเดียว ท่านมีนิสัยชอบรู้สิ่งแปลก ๆ ได้ดี คือพวกกายทิพย์ มีเทวดาเป็นต้น พวกนี้เคารพรักท่านมาก ท่านว่าท่านพักอยู่ที่ไหนมักมีพวกนี้ไปอารักขาอยู่เสมอ

ท่านมีนิสัยมักน้อย สันโดษมากตลอดมา และไม่ชอบออกสังคมคือหมู่มาก ชอบอยู่แต่ป่าแต่เขากับพวกชาวไร่ ชาวป่า ชาวเขา เป็นปกติตลอดมา ท่านมีคุณธรรมสูง น่าเคารพบูชามาก คุณธรรมทางสมาธิปัญญา รู้สึกว่าท่านคล่องแคล่วมาก แต่ผู้คนพระเณรส่วนมากไม่ค่อยทราบเรื่องนี้มากนัก เพราะท่านไม่ค่อยแสดงตัว มีเพียงผู้ที่เคยใกล้ชิดท่านที่ทราบกันได้ดี

ราว พ.ศ.๒๔๙๓ ที่ผู้เขียนไปอาศัยอยู่กับท่าน ได้มีโอกาสศึกษาเรียนถามธรรมท่านรู้สึกว่าซาบซึ้งใจมาก ท่านอธิบายปัจจยาการ คืออวิชชาได้ดีละเอียดลออมาก ยากจะมีผู้อธิบายได้อย่างท่าน เพราะปัจจยาการเป็นธรรมละเอียดสุขุมมากต้องเป็นผู้ผ่านการปฏิบัติภาคจิตตภาวนามาอย่างช่ำชอง จึงจะสามารถอธิบายได้โดยละเอียดถูกต้อง

เนื่องจากปัจจยาการหรืออวิชชาเป็นกิเลสประเภทละเอียดมากต้องเป็นวิสัยของปัญญาวิปัสสนาขั้นละเอียดเท่า ๆ กัน จึงจะสามารถค้นพบและถอดถอนตัวปัจจยาการคืออวิชชาจริงได้ และอธิบายได้อย่างถูกต้องท่านอาจารย์องค์นี้เป็นผู้หนึ่งที่อธิบายอวิชชา ปัจจยาการได้โดยละเอียดสุขุม เกินความสามารถของผู้เขียนจะนำมาอธิบายในที่นี้ได้ จึงขอผ่านไปด้วยความเสียดาย

ท่านอาจารย์องค์นี้ท่านเริ่มฉันหนเดียว และเที่ยวกรรมฐานอยู่ตามป่าตามเขากับท่านพระอาจารย์มั่น ท่านพระอาจารย์เสาร์มาแต่เริ่มอุปสมบทจนถึงวันมรณภาพ ไม่เคยลดละข้อวัตรปฏิบัติและความเพียรทางใจตลอดมา นับว่าเป็นอาจารย์ที่เหนียวแน่นทางธรรมปฏิบัติที่หายากองค์หนึ่งในสมัยปัจจุบัน ควรเป็นคติตัวอย่างแก่ท่านผู้สนใจปฏิบัติทั้งหลายได้เป็นอย่างดี

หลวงปู่แหวน สุจิณโณ
วัดดอยแม่ปั๋ง จ.เชียงใหม่

หลวงปู่แหวน ท่านสูบบุหรี่ด้วยแบงค์ ๕๐๐

ลูกศิษย์ : นึกถึงท่านอาจารย์เทศน์ถึงหลวงปู่แหวนท่านสูบบุหรี่ที่ว่าเอาแบงก์ ๕๐๐ พันแล้วสูบ

หลวงตา : นั่นละเห็นไหม คือท่านวางตามหลักธรรมชาติไม่ให้สมมุติเข้าไปเกี่ยวข้องกับจิตว่าเป็นโทษเป็นคุณอะไรเลยท่านทำเป็นกรณีพิเศษให้โลกทั้งหลายได้เห็น ท่านเอาธนบัตรใบละห้าร้อย อยู่ ๆ ท่านก็เอามามวนบุหรี่ เสร็จแล้วท่านก็จุดไฟสูบเฉย ไม่สนใจกับใครนะ นั่นใครจะไปว่าท่านเป็นอาบัติไม่ได้นะ

คือนี้เป็นกิริยาสมมุติ ท่านใช้ให้สมมุติทั้งหลายได้เห็น ถ้าท่านไม่ทำใครก็ไม่เห็น คือวิมุตติจิตนั้นหมดแล้ว เรื่องสมมุติที่จะเข้าไปอาจเอื้อมถึงไม่มีเลย คำว่าสมมุติโดยประการทั้งปวง เช่น โทษคุณเหล่านี้เป็นสมมุติทั้งหมด อันนั้นเลยหมดแล้ว เช่นอย่างสูบบุหรี่ด้วยธนบัตรใบละห้าร้อยท่านก็สูบเฉยท่านไม่มีอะไรนะ พวกดูข้างหลังเป็นบ้าตาจ้องเลยละ ท่านเฉย ท่านไม่สนใจ คือให้ดู

แต่ก่อนใครจะรักษาพระวินัยเคร่งครัดยิ่งกว่าท่าน บทเวลาท่านออก ที่ออกจากหลักธรรมหลักวินัย ที่เป็นสมมุตินี้ทั้งหมดอยู่ข้างบน แล้วก็มาเกี่ยวข้องกับสมมุตินี้ เอาธนบัตรใบละห้าร้อยมาสูบบุหรี่เฉย

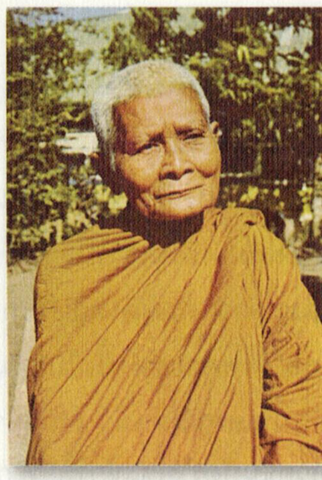
นี่ใครจะมาว่าท่านเป็นอาบัติไม่ได้นะ คือธรรมชาตินั้นเลย ทุก

อย่างแล้ว ท่านรักษาเป็นขนบประเพณีอันดีงาม ในระหว่างขันธ์ยังมีชีวิตอยู่เท่านั้นแหละ เวลาท่านจะแสดงออกมาในกรณีพิเศษ ท่านก็เอาธนบัตรใบละห้าร้อยมามวนแล้วสูบเฉยสบายเลยอย่างงั้นแล้วเห็นไหมล่ะ คืออันนั้นเลยทุกอย่างแล้วขึ้นชื่อว่าสมมุติ ไม่มีสมมุติใดแม้เม็ดหินเม็ดทรายจะไปแทรกจิตที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้วนั้นได้เลย ทีนี้โลกไม่เห็นละซิ ท่านจึงแสดงให้เห็น

ปัญหานี้ ถ้าไม่รู้ถามไม่ได้

หลวงตา : ได้ยินไม่ใช่เหรอที่หลวงตาไปหาท่าน ซัดกันเต็มเหนี่ยว

ลูกศิษย์ : พ่อแม่ครูอาจารย์เล่าให้ฟังอยู่ครับ ว่าเข้าไป ให้คนอื่นออกหมด แล้วอยู่สองต่อสองกับท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์ว่าถ้าคนไม่เป็นเรื่องนี้จะถามไม่ได้คำถามนี้ ถามแล้วจะตอบไม่ได้ด้วย

หลวงตา: คือปัญหานี้ถ้าไม่รู้จริงๆจะถามไม่ได้ว่างั้นเลย เอ้าถ้าไม่รู้จริง ๆ อันนั้นก็ตอบไม่ได้ เมื่อถามผึงเข้าไปที่รู้อยู่แล้วมันก็ออกกันรับผึงเลย เราไม่ลืมนะ เพราะเราพยายามจะเข้าไปหาท่าน ชื่อเสียงท่านร่ำลือมานานแล้วไม่ว่าท่านว่าเราถ้าพูดถึงเรื่องทิฐิมานะมันก็เหมือนกันจะไม่เชื่อสุ่มสี่สุ่มห้า ว่างั้นเถอะนะ จะเชื่อโดยหลักความจริงต่อกัน

เวลาเราไปทีแรก ไปทีไรนี้คนรุมมาเลย ตกลงก็ได้เข้าเฝ้าท่านพร้อมกันหมด ก็ไม่มีเวลาจะถามธรรมะ ไปทีไรก็เป็นอย่างนั้นทุกที เราจึงตั้งโปรแกรมใหม่ ไปคราวนี้จะไม่ให้ใครทราบ จะไม่ให้ใครเข้าไปคือธรรมดานั้นเข้าหาท่านไม่ได้ พวกเปรตผีอยู่นั้นมันกั้นกาง เข้าไม่ได้

แต่เราไปนี้เปรตมันกลัวเรา เข้าใจไหม เปรตโดดไปอยู่ภูเขาลูกไหนก็ไม่ทราบ

พอเราไปปั๊บเขาก็รุมมาหมด เพราะรถจอดอยู่ไม่ทราบว่ากี่คัน รถบัสใหญ่ พอเห็นเรามาเขาก็มีหวัง เขาก็รุมมาเลย เอ้อมานี่ นี่นะให้เราไปหาท่านเสียก่อน เราเข้าไปหาท่านโดยเฉพาะในห้องเรียบร้อยแล้ว พอเสร็จธุระแล้วเราออกมา เราจะให้สัญญาณ แล้วเข้าหาท่านด้วยกันทั้งหมดนั่นแหละ เขาพอใจแตกฮือกลับหมดเลย ก็เหลือแต่เราคนเดียว ปั๊บเข้าเลย เอากันตรงนั้นแหละนะ พวกนั้นเขาตายใจแล้ว ได้รับคำสัญญาแน่นอนจากเราแล้ว เวลาเราออกจากนั้นเราจะให้สัญญาณแล้วเข้ามาหาท่าน จะได้เข้าทั่วหน้ากันหมดนั่นแหละ เขาเข้าใจแล้ว ก็พรึบออกหมดเลย เราก็ปั๊บเข้าเลย เข้าก็ซัดกันเลยไม่ได้ถอยนะคือไม่ได้รอเลย มวยก็ไม่ได้ไหว้ครูว่างั้นเถอะ ต่อยเลยปึ๋ง ๆ

ถามสองประโยค ไม่ถามมากนะ ประโยคสำคัญ ๆ ใส่ปั๊บเข้าไป ท่านก็ผางออกมาเลย นั่นเห็นไหมล่ะ ถ้ารู้แล้วก็ไม่ยากนะ ผางออกมาเลย เราก็ดูนาฬิกาของเรา ๑๐ นาที ประโยคนี้นะ เราหายสงสัยเรียบร้อยแล้ว พอท่านจบลงปั๊บ ประโยคที่สองก็เข้า ทีนี้เด็ด เฉียบขาดเลย พอประโยคที่สองเข้าปั๊บ ท่านก็ผางออกมาเลย คราวนี้ฟาดถึง ๔๕ นาที เวลาท่านพูดนี้ไหลเลยนะ พุ่ง ๆ ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นถึง ๔๕ นาที รวมแล้วกับคราวก่อน ๑๐ นาที ก็เป็น ๕๕ นาที

นี่แหละที่ได้คุยกับท่านอย่างถึงใจทุกอย่าง โอ๋ย เหมือนคนทะเลาะกันนะ คือธรรมะของท่าน เทียบกับน้ำที่สะอาดสุดยอด ขังไว้ในตุ่มใหญ่หรือว่าในถังใหญ่นี้ ท่านไม่เคยเปิด เปิดออกมาที่ไหน ๆ ก็ไม่สมควรแก่น้ำประเภทนี้ ท่านก็ต้องปิดไว้อย่างนั้นตลอดมา ใครไปหาท่าน เกี่ยวข้องกับท่านที่จะเปิดน้ำถังนี้มันก็ไม่มี ท่านก็ปิดไว้อย่างนั้น ๆ แหละ เหมือนกับว่าหูหนวกตาบอดไปกับเขา พอเราไปนี้ก็เรียกว่า เราเปิดก๊อกใหญ่

ว่างั้นเถอะ พอไปเปิดนี้ก็ไหลซ่า ซัดกันนี้เอากันเต็มเหนี่ยวเลย ๔๕ นาที

พอจบลง ท่านขึ้นอีกนะ เอา ที่พูดไปทั้งหมดนี้ ถ้าท่านมหาเห็นว่ายังผิดอยู่ที่ตรงไหน คลาดเคลื่อนอยู่ที่ตรงไหน ไม่เป็นที่ลงใจ เอ้า ให้ถามมา ท่านว่าอย่างงั้นนะ เอ้าให้ถามมา กระผมหาธรรมะประเภทนี้แหละเราว่างั้น ฟังเสียงท่านหัวเราะ ฮ่า ๆ ๆ ๆ โห ตัวแดงหมดนะ ตัวท่านแดงหมด นั่นแหละธรรมที่ไม่เคยเปิด เข้าใจไหม พอเปิดนี้ออกรอบด้านเลย ผึง ๆ ตัวแดงหมด พลังของธรรมพุ่ง ๆ ๆตัวแดงเหมือนคนโกรธคนเคียดแค้นให้กันอย่างสุดขีด ว่างั้นเถอะ

นี่แหละธรรมะออกอย่างสุดขีด ไม่มีกิเลสแม้เม็ดหินเม็ดทรายเข้าแทรกเลย มีแต่พลังธรรมล้วน ๆ ออกผาง ๆ ๆ นี่แหละธรรมล้วน ๆ จะทำยังไงให้มีกิเลสก็ไม่มี ถ้ายังมีอยู่ ก็ไม่เรียกว่ากิเลสสิ้น เข้าใจไหม ทำยังไงก็ไม่มีกิเลส ก็มีแต่ธรรมล้วน ๆ โอ๊ย ท่านหัวเราะลั่น ฮ่า ๆ ๆ ๆ อาจารย์องค์นั้นละได้คุยกันแล้วยัง คุยธรรมะประเภทนี้ แล้วอาจารย์องค์นั้นล่ะระบุชื่อด้วยนะ อาจารย์องค์นั่นล่ะได้คุยกันแล้วหรือยัง แล้วอาจารย์องค์นั่นล่ะระบุชื่อ ๆ องค์ไหนที่เราได้คุยแล้วเราก็กราบเรียนท่าน ท่านว่าเป็นยังไงล่ะ เราก็กราบเรียนท่าน ท่านก็เข้าใจ ๆ

องค์ไหนที่ไม่แน่ใจ เราก็บอกว่ายังไม่ได้คุยกันด้วยความสนิทสนม ก็ไปอย่างนั้นเสีย เราไม่ได้บอกว่ายังไม่ได้คุยยังไม่ได้สนิทสนม มีโอกาสพอจะคุยกันแล้วก็ผ่านไป ๆโอ๊ย วันนั้นท่านดีใจสุดขีดนะ เพราะธรรมะประเภทนี้ไม่เคยมีใครไปเปิดนี่นะ ท่านถึงออกเต็มเหนี่ยวเลย ตัวแดงหมด พุ่ง ๆ ๆ ดีไม่ดีเรียกว่าจะฟังไม่ทัน พุ่ง ๆ นั่นละธรรมที่ท่านปิดเอาไว้ในถังใหญ่ที่สะอาดสุดยอด น้ำอันนี้จะไปชำระล้างสิ่งใดก็ไม่สมควรแก่น้ำนี้ ก็ต้องเก็บเอาไว้ ๆ จะสงเคราะห์คนใดสั่งสอนคนใดก็ไม่สมควรแก่ธรรมประเภทนี้ ประหนึ่งว่าท่านเหมือนไม่มี ทีนี้พอเราไป จะ

เป็นประเภทไหนก็ไม่รู้ ใส่ก็ผางเข้าเลย ตีถังท่านเลย ถังท่านแตกก็เอาใหญ่เลย ใส่เปรี้ยง โอ๊ย วันนั้นท่านรื่นเริงจริง ๆ รู้สึกว่ารื่นเริงสุดขีด ตัวนี้แดงหมดเลย นี่พลังของธรรมพุ่ง ๆ หัวเราะไม่หยุด ฮ่า ๆ ๆ เรื่อยทีเดียวของเล่นเมื่อไร

ท่านพ่อลี ธัมมธโร
วัดอโศการาม จ.สมุทรปราการ

ตั้งแต่ได้พบท่าน (ท่านพ่อลี) ครั้งแรกมาจนกระทั่งถึงบัดนี้ เพราะท่านผู้ดีหายาก คนผู้ดีหายาก พระที่ดีหายาก ศาสดาคือพระพุทธเจ้า ยิ่งเป็นผู้ที่หายาก ตั้งกัป ๆ กัลป์ ๆ ก็ไม่ได้ปรากฏแก่โลกแม้พระองค์เดียว ท่านผู้สิ้นกิเลสที่เรียกว่า สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ ซึ่งเป็นที่ฝากเป็นฝากตายของชาวพุทธหรือเหล่าสัตว์ทั้งหลายก็เป็นสิ่งที่หายาก เพราะไม่มีในที่ทั่วไปเหมือนสิ่งทั้งหลาย

ท่านพ่อลีท่านก็ได้อุตส่าห์พยายามบำเพ็ญคุณงามความดีเต็มเม็ดเต็มหน่วย ท่านมีนิสัยเด็ดเดี่ยวอาจหาญชาญชัยมากในการประพฤติปฏิบัติ และท่านเคยเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นมาตั้งแต่เริ่มแรกโน่น จนกระทั่งได้พลัดพรากจากกันทั้งหลวงปู่มั่นและองค์ท่านเองก็เคยไปมาหาสู่กันเสมอ

เท่าที่ได้สังเกตในเวลาท่านไปกราบนมัสการหลวงปู่มั่นที่วัดป่าหนองผือ

นั้น รู้สึกว่า หลวงปู่มั่นท่านแสดงอากัปกิริยาเต็มไปด้วยความเมตตาอย่างมากมาย เห็นได้อย่างเด่นชัด แม้ท่านจะไม่ได้พักอยู่วัดป่าหนองผือเป็นเวลานานก็ตาม แต่สถานที่ให้พักสำหรับท่านพ่อลีเรานี้ ท่านเป็นผู้สั่งเองว่า ให้ไปจัดที่นั้น ๆ คือในป่านอกบริเวณรั้ววัด ให้ท่านพ่อลีได้พักสบาย ๆ เพราะสงัดดีกว่าที่อื่น ๆ คำว่าที่นั้น ๆ นั้นหมายถึงในป่าลึก ๆ โน่น แล้วก็สั่งผู้แสดงธรรม (หลวงตา) อยู่เวลานี้แล เป็นผู้ไปดูและจัดสถานที่ที่จะให้ท่านพัก หลังจากนั้นท่านยังตามไปดูสถานที่พักนั้นอีกด้วย

นี่ก็เป็นเหตุให้ประทับใจไม่ลืม และการให้โอวาทสั่งสอนใน ๒-๓ คืนที่ท่านพักนั้น รู้สึกว่าประทับใจอย่างมากที่เดียว เพราะครูบาอาจารย์ที่เป็นลูกศิษย์ของท่าน และเป็นที่เมตตาเป็นที่ไว้วางใจของท่าน นาน ๆ จะได้ไปพักกับท่าน กราบนมัสการท่านครั้งหนึ่งและได้สนทนาธรรมกัน ท่านจึงได้สนทนากันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มอรรถเต็มธรรมทุกขั้นตอนซึ่งยากที่จะหาฟังได้ในเวลาอื่น ๆ

นี่ก็เป็นเหตุการณ์ไม่ให้ลืม เพราะหลวงปู่มั่นนั้นแสดงอาการอันใดออกมา ย่อมเต็มไปด้วยเหตุด้วยผลด้วยความหมาย ที่ยึดเป็นคติได้ตลอดไป ไม่สักแต่ว่ากิริยาที่แสดงออกมาเท่านั้น แต่เต็มไปด้วยความหมาย นี้ท่านพ่อลีก็เป็นลูกศิษย์องค์สำคัญองค์หนึ่งของหลวงปู่มั่นเรา

หลวงปู่คำดี ปภาโส
วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย

ท่าน (หลวงปู่คำดี) ก็ยอมรับเหมือนกันนะ "โอ้ ผมเสียดายว่าอย่างนั้น เวลาจิตมันค่อยเป็นไป ๆ จึงมาระลึกคำที่ท่านมหา (หลวงตามหาบัว) เทศน์ให้ผมฟัง พูดให้ฟัง สนทนาธรรมะกัน เวลาธรรมไม่เป็นในใจแล้วมันระลึกไม่ได้นะ เวลาท่านมหาพูดนั้นผมไม่ค่อยเข้าใจนะ " ท่านว่า " พอพูดถึงธรรมขั้นสูงขึ้นไปผมไม่เข้าใจ ผมงงไปเรื่อย ๆ " ท่านว่าอย่างนี้นะ " แต่ผมก็ไม่อาจพูดอะไรตอนนั้น มีแต่ฟังท่านมหาพูดไป

ผมไม่ค่อยรู้เรื่อง" ท่านว่าอย่างนี้นะ " พูดธรรมะอันละเอียดแล้ว เวลามันมาเป็นขึ้นมา ๆ นี้ ธรรมะที่ท่านมหาพูดนั้นพอมันเป็นขึ้นมาทีไร อันนี้ขึ้นมาพับ ขึ้นมารับกัน ๆ ๆ ยอมรับ ๆ เออน่ะ " ท่านว่าอย่างงั้น

ที่ท่านมาพักอยู่หนองแซงนั้น ท่านจำพรรษาหนองแซงนี้ ก็พูดถึงเรื่องธรรมะท่านมหานี่แหละ " การแจงเรื่องขันธ์ ๕ ตลอดถึงอวิชชา ที่ผ่านมานี้ ผมไม่เห็นหนังสือเล่มใดที่จะไปเหมือนจะแจงได้อย่างละเอียดลออถูกต้อง ไม่มีที่แย้งภายในจิตเลย เหมือนหนังสือที่ท่านมหานะ ผมเอานี่แหละเป็นแว่นส่องใจผม " ท่านว่างั้นนะ " เวลาผมติดขัด ผมมาค้นดูหนังสือท่านมหา "

ตอนที่ท่านไปผ่าตัดต่อมลูกหมากโต ไปผ่าตัดที่กรุงเทพฯ กลับมา ดร.เชาวน์ มาส่ง ตามส่งมาถึงจังหวัดเลย แล้วก็ทางนั้นมานี่ก็ฝากคำที่ผมเลยไม่ลืมนะ " นี่ฝากความคิดถึงไปถึงท่านมหาบัวด้วยนะ ท่านมหาบัวนั้นน่ะ เป็นอาจารย์ของอาตมานะ" ท่านว่าฝากคำมา ก็มาพูดอุ๊ย ทำไมมาพูดแบบนี้ ก็ท่านพูดอย่างนั้นนี่นา จะให้ผมว่ายังไง ท่านสั่งมาอย่างนั้นผมก็ว่าอย่างนั้น โอ เราก็สะดุ้งทันทีเลย ท่านมหาบัวนั้นเป็นอาจารย์ของอาตมานะ ว่าอย่างนั้น ถ้าพูดถึงเรื่องธรรมก็ถูก ถ้าพูดถึงอายุพรรษาอาวุโสภันเต เราไม่อยากให้ท่านพูดอย่างนั้น

ด้านธรรมะนี้ก็เป็นอันว่า เราเคยสนทนากันมาพอแล้ว ไปคราวที่แล้ว ปี ๒๕๒๐ หรือไงนะที่เขียนหนังสือน้อยถามท่านไป ถามปัญหาไป ท่านตอบได้ดี จึงแน่ใจว่าท่านผ่านเรียบร้อยแล้ว (บรรลุธรรมอัศจรรย์) เราแน่ใจผ่าน เพราะถามจุดอย่างงั้น ถ้าจิตไม่เป็น ตอบไม่ได้ ไม่มีในพระไตรปิฎกนี่ มีในผู้ปฏิบัติ หลักปฏิบัติเท่านั้นเอง

ด้วยเหตุนี้เองที่พูดไว้ในธรรมะว่า

กัลยาณปุถุชน ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระโสดาบันได้

พระโสดาบัน ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระสกิทาคามีได้

พระสกิทาคามี ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระอนาคามีได้

พระอนาคามี ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระอรหันต์ได้

แม้พระอรหันต์ ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระอัครสาวกซ้ายขวา คือ พระสารีบุตร กับพระโมคคัลลานะ ได้

แม้พระสารีบุตร กับ พระโมคคัลลานะก็ไม่สามารถแก้ปัญหาของพระพุทธเจ้าได้ นั่นเป็นขั้น ๆ เลย

คือตามภูมินี่มีอยู่ในธรรม เพราะมันเป็นเคล็ดอยู่นี่ ถามได้จิตไม่ผ่าน จิตไม่รู้ มันตอบไม่ได้ เพราะฉะนั้นการปฏิบัติจึงมีความจำเป็นกับครูกับอาจารย์มากมาย มันเป็นช้างประจำควาญกันอยู่จะว่ายังไง สอนผิดนิดหนึ่งไม่ได้ มันเป็นการประกาศภูมิของผู้สอนให้เห็นให้รู้นี่ สอนผิดนิดหนึ่งก็แสดงว่าผู้นั้นไม่รู้นี่ สอนสุ่มเดามาได้หรือ หือ ภูมิขนาดนี้ยังมาสอนเราได้ นั่นมันรู้แล้วนะ

นี่ธรรมปฏิบัติขั้นละเอียดขึ้นไปเท่าใดแล้ว ผู้สอนต้องเป็นผู้รู้เหนือผู้ได้รับการอบรมมันถึงจะยอมรับกันได้ ถ้าผู้สอนความรู้ต่ำกว่าผู้มาอบรมนี้มันสอนไม่ได้ ทางภาคปฏิบัติมันเฉพาะจริง ๆ นี่ ตอบผิดนิดหนึ่งไม่ได้ ผู้ปฏิบัติรู้ผ่านไปแล้วนี่มันจะผิดได้อย่างไง พอพูดมาปั๊บ ใส่ปั๊บเดียวเท่านั้นนั่นก็ผ่านไปแล้ว รู้นี่ปั๊บ ๆ เลยเชียวไม่มีเคลื่อนคลาด ภูมิปฏิบัติมันภูมิจำเพาะ จะเอาภูมิปริยัติกว้าง ๆ มาพูดนี้ มันก็เหมือนกับทุ่มยาลงทั้งตู้ใส่คนไข้ตาย แทนที่จะหายโรคเลยตาย ทุ่มไปทั้งตู้ยาได้ยังไง ภูมิปฏิบัติเป็นอย่างนั้น พูดขึ้นแง่ไหนมันรู้หมดนี่ เพราะมันผ่านมาแล้วทั้งนั้น

หลวงตามหาบัว
น้ำตาร่วงจากธรรมอัศจรรย์

เราพูดอย่างนี้แล้ว มันก็กระเทือนถึงที่ว่าหลังเขา วัดดอยธรรมเจดีย์ ตอนเช้าก่อนจังหันอย่างนี้ จิตมันอัศจรรย์อย่างว่านั่นแหละ อัศจรรย์บ้าอะไรก็ไม่รู้ เจ้าของอัศจรรย์เจ้าของน่ะซี โอ้โห ทำไมจิตของเราถึงได้สว่างไสวอัศจรรย์เอาขนาดนี้เชียวนา รำพึง เดินจงกรมยืนอยู่มันจ้าไปหมดเลย ทำไมถึงได้อัศจรรย์ขนาดนี้ จิตดวงนี้ ๆ นั่นละตัวมหาภัย คือตัวที่ว่าอัศจรรย์นั่น เห็นไหมล่ะ

นั่นละธรรมท่านกลัวไปหลงน่ะซี ก็เราติดอยู่แล้ว หลงอยู่แล้วว่าไงไม่มีอะไร ๆ ก็มาเอาจุดสุดท้าย นั่นล่ะวัฏจักร เรียกว่า อวิชชา ตรงนั้นเอง นั่นละยอดอวิชชา ยอดวัฏจักรวัฏจิต คือ อวิชชา มันไม่มีอะไรแล้วก็ไปชมเชยตรงนั้น สักเดี๋ยวขึ้นละซี ธรรมท่านเตือนขึ้นมา เพราะว่าที่ว่าสว่างไสวมันมีจุดของมันอยู่นั้น เหมือนตะเกียงเจ้าพายุ ไส้ตะเกียงเจ้าพายุ มันจ้าอยู่นั้น ออกไปข้างนอก มันก็ออกจากไส้ตะเกียงที่สว่างจ้านั่นละตัวสำคัญ

เราก็อัศจรรย์ตัวนั้นเอง ขึ้นอุทานในใจเทียวนะ โอ้โห จิตของเราทำไมถึงสว่างไสวอัศจรรย์เอาเสีย เหมือนหนึ่งว่าเหนือโลกเหนือสงสาร นั่นเห็นไหม อวิชชาแผลงฤทธิ์เวลาสุดท้าย เห็นไหม เรารู้มันเมื่อไร ไม่รู้จะไปหลงอัศจรรย์มันหาอะไร สักเดี๋ยวธรรมะท่านกลัวหลง ท่านก็ผุดขึ้นมาเป็นคำ ๆ เราลืมเมื่อไร ถ้ามีจุด จุดไส้ตะเกียงนั่นเองสว่าง นี่จุดกับต่อมเป็นไวพจน์ของกันและกัน ใช้แทนกันได้ ถ้ามีจุดหรือต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหนนั้นแลคือตัวภพ นั่นเห็นไหมบอกตรงนี้ ตัวนี้ตัวภพ ถึงขนาดนั้น ยังจับไม่ได้นะ งงไปเลย มีจุดมีต่อม คือตัวนี้เอง

ถึงได้คิดถึงพ่อแม่ครูจารย์มั่น ท่านมรณภาพจากไปแล้วนั้น เราไปติดปัญหานี้อยู่บนหลังเขา วัดดอยธรรมเจดีย์ ถ้าท่านยังมีชีวิตอยู่ พอกราบเรียนอย่างนี้เท่านั้น ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้ที่ไหน นั่นแลคือตัวภพ ก็จุดนั้นเอง ท่านก็ใส่เปรี้ยงเข้าไปนั้น มันก็พังทันที พอรู้ปั๊บ เห็นโทษของมัน คอยจะไปอยู่แล้วนี่นะ แต่เราประคองมันไว้นั่นซี นั่นละมหาภัยแท้ตรงนั้นทีเดียว จุดที่รวมแห่งมหาภัย อยู่จุดที่สว่างกระจ่างแจ้งอัศจรรย์เต็มที่ของวัฏจักร ของแดนสมมุติ อยู่จุดนั้นหมด เราไม่ลืม

ตอนเดือนกุมภาฯ เผาศพพ่อแม่ครูจารย์มั่นเสร็จแล้วก็ขึ้นบนเขาติดปัญหาอันนี้งงไปเลยนะ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ธรรมที่ท่านเตือนขึ้นมาแทนที่จะให้เป็นประโยชน์อย่างมหาศาลในเวลานั้น กลับเป็นความหลงมหาศาลเหมือนกัน เอ๊ จุดต่อมที่ไหนนา ๆ ก็จุดนั้นน่ะ นั่นละเดือนกุมภาฯ เดือน ๓ เผาศพท่านเสร็จแล้วขึ้นบนเขา ไปติดปัญหาอันนี้ไม่คิดไม่คาดว่าอันนี้เป็นตัวมหาภัยยังว่าเป็นมหาคุณอยู่ เห็นไหมกิเลสหลอกขนาดว่าตัวมหาภัยมันเสกว่าเป็นมหาคุณ เห็นไหม ก็แบกปัญหานี้ไปลืมเมื่อไร ลงจากวัดดอยธรรมเจดีย์ปั๊บ ขึ้นไปทาง อ.บ้านผือ ศรีเชียงใหม่ แต่ก่อนศรีเชียงใหม่ยังไม่มีอำเภอ มีแต่ อ.ท่าบ่อ อ.บ้านผือ เข้าไปอยู่โน้นลึก ๆ เขาเรียกถ้ำผาดัก จนกระทั่งย้อนกลับมา ถึงเวลานี้เข้าอีกก็เป็น ๓ เดือนพอดี นี่ที่ติดปัญหาตั้งแต่ขณะนั้น เดือน ๓ เดือน ๖ กลับมาเป็นเวลา ๓ เดือน กลับมาก็ขึ้นที่เก่าอีก แบกปัญหานี้ไป ๓ เดือนกลับลงมาหลังเขานั่นแหละ แต่ที่ติดปัญหาอยู่ทางจงกรมข้างกันนั้นกับด้านตะวันตก

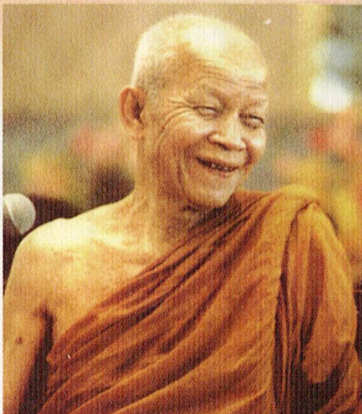
ปัญหานี้จบลงก็อยู่บนหลังเขาในภูเขาลูกเดียวกัน วัดดอยธรรมเจดีย์ บทเวลาจะม้วนเสื่อกันนั้น มันไม่มีละ เรื่องกาลเวลา สถานที่ เวล่ำเวลา จะมายุ่งไม่ได้นะ มีเฉพาะธรรมชาตินี้ เวลามันจะประมวลลงมา คือ

มันไม่มีที่พิจารณาแล้ว อะไรมันก็หมดทุกอย่าง ปล่อยหมดแล้ว ยังเหลืออยู่อันเดียวนี้เท่านั้น โลกธาตุนี้ว่างไปหมด ปล่อยไปหมด วางไปหมดเลย ยังเหลืออันจุดอันต่อมนี้ เห็นไหมล่ะ จึงเรียกว่ามหาภัยอยู่จุดนี้

ทีนี้มันก็ประมวลมาซิที่นี่ อะไร ๆ มันก็ไม่มีแล้วจิตใจก็มาพิจารณาอยู่จุดนี้ ลงถึงที่ว่า จิตดวงเดียวนี้ทำไมเป็นได้หลายอย่างนักน้า แผ่ทั่วโลกธาตุก็จิตดวงนี้ คือมันถอนเข้ามาหมดแล้วมาอยู่จุดเดียวนี้ มันก็พูดได้สนิทละซี อะไร ๆ มันก็รู้ไปหมด ๆ แล้วรู้ไปตรงไหน เปลี่ยนแปลงไปตรงนั้น เดี๋ยวว่าอันนั้นดีอันนี้ชั่ว มันพรรณนามา ม้วนเข้ามา ๆ จิตดวงเดียวนี้ทำไมจึงเป็นได้หลายอย่างนักหนาน้า ไม่อยู่เป็นสุข มันจับจุดได้นะ มันหากรู้ พลิกอย่างนั้นพลิกอย่างนี้ ตามความละเอียดของมัน จับจนได้ ๆ ถึงขั้นมันละเอียดพอ ๆ กัน ขั้นนั้นก็คือมหาสติมหาปัญญานั่นเอง จะเป็นอะไรไป มันก็ประมวลเข้ามา ๆ จับจุดของจิต กำลังเอาจิตนี้เป็นผู้ต้องหาที่นี่นะ

จิตดวงนี้ทำไมเป็นได้หลายอย่างนักน้า เดี๋ยวว่าดีแล้วเดี๋ยวว่าชั่ว พลิกออกจากนี้ละ แน่ะมันจับนะที่นี่ เดี๋ยวว่าสุขเดี๋ยวว่าทุกข์ คือธรรมดาสมมุติถ้ามีอยู่มากน้อย จะมีสิ่งเหล่านี้ ประกอบอยู่กับจิตเป็นประจำ ทีนี้

มันไม่มีที่พิจารณามันก็เข้ามาตรงนี้ละซี เดี๋ยวว่าสุข แล้วเดี๋ยวว่าทุกข์ เดี๋ยวว่าผ่องใส เดี๋ยวว่าเศร้าหมอง คือคำว่าสุข ว่าทุกข์ ว่าผ่องใส เศร้าหมอง มันเป็นพอจับได้เท่านั้นนะ ไม่ได้มาก พอรู้สึกจับได้ เพราะสติก็เป็นมหาสตินี่ มันก็ทันกันตลอดเวลา มันทำไมถึงเป็นได้หลายอย่างนักจิตนี้

ทีนี้เข้ามาหาผู้ต้องหาละที่นี่ ปล่อยหมดแล้ว เข้ามาหาผู้ต้องหามาวินิจฉัย คือมันวินิจฉัยจริง ๆ ว่าอะไรมันถึงกัน ๆ เพราะมหาสติมหาปัญญาอย่างละเอียดซึมซาบทีเดียว มหาสติมหาปัญญาขั้นสุดยอดกลายเป็นซึมซาบไปเลยซ่านไปหมดเลย ไม่เป็นวรรคเป็นตอนเหมือนเรายำลาบเหมือนสติปัญญาอัตโนมัตินะ สติปัญญาอัตโนมัติมันเป็นวรรคเป็นตอน มันหมุนของมันไปเอง อันนี้ก็หมุนไปเอง แต่พอถึงขั้นซึมซาบซึมซาบไปเอง

มันก็มาจับจุดนี้ มาวินิจฉัยตัวจิตนี้ มันหมดที่พิจารณาแล้วอะไรก็ปล่อยหมดแล้ว เหลือแต่อันนี้นิดเดียวที่ปรากฏอยู่กับความรู้นั้น มันก็มาวินิจฉัยเหล่านี้ เดี๋ยวว่าสุข แล้วเดี๋ยวว่าทุกข์ออกจากอันนี้ เดี๋ยวว่าผ่องใส เดี๋ยวว่าเศร้าหมอง มันก็ออกจากนี้ทำไมมันเป็นหลายอย่างนักจิตดวงนี้น่ะ สักเดี๋ยวธรรมท่านก็ผุดขึ้นมา แน่ะอย่างนั้นนะ นี่เรียกว่าธรรมเกิด กิเลสเกิดเป็นเครื่องผูกมัด ธรรมเกิดเปิดออกนั่นเรียกว่าธรรมเกิด กิเลสเกิดมันแทรกอยู่ด้วยกัน สักเดี๋ยวขึ้นมาเป็นคำ ๆ เหมือนเราพูดขึ้นมาเป็นคำ ๆ

คำว่าเศร้าหมองก็ดี นั่นเวลาจะขึ้นนะ คำว่าผ่องใสก็ดี คำว่าสุขก็ดี คำว่าทุกข์ก็ดี ธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตานะ นั่นเวลาตัดกันจริง ๆ ลง

ในขั้นอนัตตา ในไตรลักษณ์นี้จะเป็นอะไรขึ้นได้ทั้งนั้น ขึ้นบทสุดท้ายขึ้นได้ไตรลักษณ์นี่ แต่นี่สำหรับนิสัยเราขึ้นบทอนัตตา ปล่อยให้หมด ความหมายว่างั้น ธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตานะ

คือความเศร้าหมองก็ดี ความผ่องใสก็ดี ความสุขก็ดี ความทุกข์ก็ดี รวมลงมาแล้วเรียกว่าธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตา พอว่าเป็นอนัตตา จิตมันก็ตั้งจ่อนิ่งเลย เพราะมันลงในอนัตตาแล้วไม่มีที่ไปแล้ว อันนี้เปิดให้หมดหัวอกเลยวันนี้นะ พอเท่านั้นแหละ จิตจะว่ามันทำงานอะไรอยู่ก็ไม่ใช่ เป็นวางเฉยในธรรมขั้นนี้ไม่ทำการทำงานอะไรเลย จะไปสนใจกับว่าอัตตาก็ดี อนัตตาก็ดี หรือสนใจว่าสุข ว่าทุกข์ เศร้าหมอง ผ่องใสก็ดีไม่ไป อยู่จุดศูนย์กลางเลย เฉยด้วยมหาสติมหาปัญญานะ ไม่ได้เฉย ๆ แบบเซ่อ ๆ ทั้งอ้าปากอย่างพวกเรานะ

นั่นละถ้าเราจะพูดเป็นแบบโลกก็เรียกว่า ปล่อยบทเผลอ แต่นี่มันไม่ได้เผลอ เป็นแต่เพียงวางเฉย ๆ ไว้ มันไม่เผลอไม่ทำอะไร มันก็ผางขึ้นมาเลย อันนี้ก็ว่า อัตตาก็ดี อนัตตาก็ดี เรียกว่ามันพรึบคว่ำลงไปเลย ปัดอันนี้ทั้งหมด ที่ว่าจุดว่าต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั้นแลคือภพ นี่คือตัวนี้ ก็มารวมกันแล้ว เศร้าหมอง ผ่องใสอะไร ลงในอนัตตาอันเดียว ผางนี้ขาดสะบั้นไปหมดเลยนี่เวลามันลบนะ มันลบหมดเลย ผางขึ้นมานี่เหมือนฟ้าดินถล่ม นู่นน่ะ ฟังซินะ กระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ อวิชชาตัวเดียวนี่คว่ำลงจากจิต กระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ

เพราะอวิชชาตัวนี้พาเที่ยวแดนโลกธาตุเข้าใจไหม พอคว่ำอันนี้ลงแล้วก็เหมือนกับว่าแดนโลกธาตุนี้คว่ำลงพร้อมกันหมด ประหนึ่งว่าฟ้าดินถล่มเลยนะ ทีนี้พอมันพรึบทีเดียวเท่านั้น อันนี้ไม่ได้มีอันใดที่จะเข้าไปตัดสิน หลักธรรมชาติตัดสินเองเป็นเองขึ้นมา ฟ้าดินถล่ม ก็เป็นเองทั้งนั้นเลย ไม่ได้มีอะไรตั้งสติสตัง ตอบรับกันเลย เป็นลักษณะกลาง ๆ ขึ้นมา

ผางทีเดียวนี้ เหมือนกันกับว่าโลกธาตุนี้คว่ำหมดเลย พรึบทีเดียวหมดเลย ทีนี้จ้าเลยที่นี่

อู๋ย อัศจรรย์จริง ๆ นี่เห็นไหมขันธ์ทำงาน พี่น้องทั้งหลาย ดูเอาความอัศจรรย์ที่มาสอนโลกเวลานี้พิลึกพิลั่น แหม ดูซิ น้ำตานี่พังเลย (หลวงตาน้ำตาร่วงขณะเทศน์) เดี๋ยวนี้ก็ยังพังเห็นไหม นี่ละขันธ์ทำงาน ธรรมชาตินั้นไม่มีเข้าใจไหม นี่ละผางเท่านี้ โถ อัศจรรย์จริง ๆ ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบว่า ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นยังไง อยากถามผู้มันนอนตายอยู่นี้ว่างั้นนะ โอ๊ย อัศจรรย์จริง ๆ แหม น้ำตานี่พังพราก ๆ ๆ โถ ๆ ขึ้นมาเลยเทียวนะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้อย่างนี้ละหรือ ๆ ๆ ย้ำอยู่นั่นน่ะ ธรรมแท้

เป็นอย่างนี้ละหรือ ๆ ไม่เคยคาดเคยคิดนะ มันผางขึ้นมา อู๊ย อัศจรรย์พูดไม่ถูก คิดดูซิเดี๋ยวนี้ยังเป็น มันสด ๆ ร้อน ๆ ทำไมเป็นไม่ได้วะ

จากนั้นแล้วมีตั้งแต่ความอัศจรรย์ เรียกว่า กายนี้ไหวเลยเทียวนะ มันเป็นอะไรก็ไม่รู้แหละ เป็นพร้อมกันหมดเลยเวลานั้น ฟ้าดินถล่ม แดนโลกธาตุดับพรึบลงหมดเลย จากนั้นก็ย้ำทีเดียวว่า เหอ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ๆ อย่างนี้ละเหรอ ถามท่านหาอะไร มันเจออยู่นั้นแล้วจะว่าไง พระธรรมแท้เป็นอย่างนี้ละเหรอ ๆ พระสงฆ์แท้เป็นอย่างนี้ละเหรอ ๆ รวมเป็นอันเดียวกันหมดแล้ว เรียกว่าธรรมอัศจรรย์เลิศเลอ หรือว่าธรรมธาตุแล้วเท่านั้น

เหอ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ยังไง แต่ก่อนเราเคยคิดเมื่อไรว่าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จะมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนะ พุทโธก็พุทโธ ธัมโมก็ธัมโม สังโฆก็สังโฆ ติดหัวใจมาตั้งแต่รู้เดียงสา แล้วมาจ้าขึ้นเวลานั้นแล้ว ธรรมชาติอันนี้มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ยังไง เป็นอันเดียวกันแล้วนะนั่น โอ้โห เป็นอย่างนี้เหรอธรรมอัศจรรย์ นั่น ทีนี้เวลามันจ้าหมดแล้ว สิ่งไม่เคยรู้มันรู้ไปหมดนี่ทำไงล่ะ

นี่เหรอเอามาสอนโลกหลอกโลกน่ะ หลอกอย่างนี้เหรอ โห เราพูดเราอัศจรรย์ พิลึกพิลั่นจริง ๆ ธรรมอันนี้นะ ทีนี้ดูธรรมชาตินี้แล้วมันครอบโลกธาตุหมดแล้วนี่นะ มันจ้าไปหมดเลย ไม่ได้มีอะไรปิดบังลี้ลับ บาป บุญนรก สวรรค์ มันตีหน้าผากอยู่นี่ มีหรือไม่มีอยากว่าอย่างนั้นน่ะ มันอยากฟาดหน้าผากนั่นน่ะ ให้กิเลสมันหลอกมาเท่าไรว่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรกสวรรค์ไม่มี มันจ้าครอบอยู่หมดตั้งแต่กัปไหนกัลป์ใด มันไม่เห็นเฉย ๆ เข้าใจไหมล่ะ มันมีอยู่กี่กัปกี่กัลป์สิ่งเหล่านี้ ที่เผาสัตว์ทั้งหลายด้วยความงมงาย ด้วยความมืดความบอด ที่กิเลสหลอกไม่ให้เห็นไม่ให้รู้

อะไรจะร้อนยิ่งกว่าไฟนรก ในแดนสมมุตินี้ไฟนรกที่ประเภทกรรม

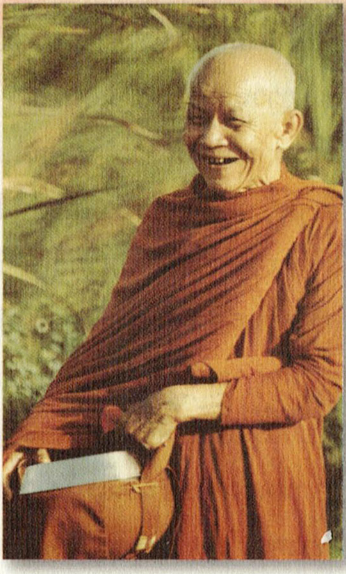
๕ อย่างคือ อนันตริยกรรม ๕ ฆ่าบิดาหนึ่ง ฆ่ามารดาหนึ่ง ฆ่าพระอรหันต์หนึ่ง ทำลายพระพุทธเจ้า แม้ไม่ตายหนึ่ง แล้วก็สังฆเภท ยุยงให้สงฆ์แตกจากกันหนึ่ง กรรมทั้งห้าประการลงในนี้หมดเข้าใจไหม มันจ้าอยู่ด้วยกันนี่ จะว่าไง แล้วไปถามหาที่ไหนนรกสวรรค์น่ะ พระพุทธเจ้าองค์ไหนมาโกหกไม่มี จ้าอย่างเดียวกันนี้ บอกอย่างเดียวกันนี้หมด

พวกเรามันโง่ชะมัดนี่นะ โอ๋ย มันพิลึกพิลั่นนะ ไม่ว่าอะไร มันครอบอยู่ในหัวใจนี้หมด มันจ้าไปหมดแล้วจะไปถามหาที่ไหนอีกล่ะ ก็มันพร้อมอยู่บนหัวใจนี้หมด มันจ้าไปหมดแล้วนี่ จะไปถามหาอะไร ก็มันจ้าอยู่นี่แล้ว ทีนี้เวลาขนาดนั้นแล้ว ก็พิจารณาซิที่นี่ พอหลังจากนั้นมาพิจารณาดูโลก

โถ...โลกนี้ ทำไมเราสยดสยองความเป็นมาของเรา ความเกิดความตาย ความตกนรกหมกไหม้ ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหม ลงนรกนี้ เหมือนไปขึ้นบันไดนะ จิตแต่ละดวง ๆ จิตดวงนี้มันไม่ตาย เข้าใจไหม จิตดวงนี้มันไม่ตาย กรรมฝังอยู่ในมันนั่นน่ะ กรรมดีก็พาขึ้น พอหมดกรรมดี อ้าวกรรมชั่วมันก็มีมันก็ดึงลง ขึ้นสวรรค์พรหมโลก ลงแดนนรกนี้ เหมือนขึ้นบันไดลงบันไดเข้าใจไหม นี่ละขนาดนั้น ให้พากันตื่นเสีย ถ้าจะตื่นนะ

วันนี้เปิดให้พี่น้องทั้งหลายฟังเต็มที่ จนกระทั่งน้ำตาร่วงให้เห็นต่อหน้าต่อตา บ้าหรือดีดูเอานะ ฟังเสียวันนี้ ขนาดนั้นนะ ธรรมมาสอนโลกเพราะฉะนั้นจึงตัดคอขาดไว้เลยว่าอะไรไม่มี คำว่ากล้าว่ากลัว จะมีอะไรก็มันเหนือทุกอย่างแล้วนี่ ทีนี้ก็พออย่างนั้นมันดูโลก มาดูตัวเอง กำหนดพิจารณาภพชาตินี้ แหม ศพของเราคนเดียวทั้งประเทศไทยนี้ไม่มีที่วางคนเดียวนี้นะ นานหรือไม่นาน มันเกิดตายอยู่นี้ เวลามันจับตรงนี้ได้แล้วมันกระจายออกไปหมด โอ๊ย ถ้าจะนับ นับไม่ได้ อย่าไปนับ เท่านั้นแหละมันเลยเถิด นี่ละศพแต่ละศพ คนแต่ละคน จิตแต่ละดวงของบุคคลแต่ละ

คน ของสัตว์แต่ละตัวเป็นแบบเดียวกันหมด ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่าใคร ความหนาแน่น ความมากมายนี้เหมือนกันหมดเลย แล้วดูโลกมันดูไม่ได้ที่นี่ ดูภพชาติเจ้าของที่เคยเป็นมานี้ขยะแขยงย้อนละที่นี่นะ

โอ้โห... มันเกิดมาขนาดนี้ มันก็ยังบึกบึนเกิดมาได้ ถ้าไม่มีอันนี้ตัดสิน มันจะไปอีกอย่างเดียวกันนี้ มันพิจารณาออกจากนี้แยกดูโลกละซิ ดูโลกยิ่งดูไม่ได้อีกละ มันก็แบบเดียวกันหมด ทั่วแดนโลกธาตุเป็นแบบเดียวกับเรานี้หมด ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่ากัน

อุ๊ย จะสอนไปยังไงสอนโลก อ่อนใจนะ มันเป็นเองของมัน สอนไปหาอะไร ธรรมประเภทนี้ใครจะรู้ได้เห็นได้ สอนไปให้เสียเวล่ำเวลาไปทำไม อยู่ไปกินไปพอถึงวันตายแล้วก็ไปเสียเท่านั้น นั่นเห็นไหมลงแล้วนะ พระพุทธเจ้าเรียกว่า ท้อพระทัย เราก็ท้อใจ มีความขวนขวายน้อย แล้วเหมือนว่าตัดช่องแล้วไปแต่ผู้เดียว อยู่ทำไม สอนทำไม ไม่เกิดประโยชน์อะไร ไปแล้วนะ เราเอาเรื่องนี้มาเทียบ โถ ๆ แต่มันไม่แล้วนะ อันนี้มันไม่แล้ว มันว่าของมันเป็นพัก ๆ ของมัน

สักเดี๋ยวก็ผุดขึ้นมาอีกนะ นี่แหละที่จะให้มีแก่ใจ ผุดขึ้นมาอีก ถ้าว่าธรรมเป็นของวิเศษเลิศเลอไม่มีใครสามารถจะรู้ได้ แล้วเราเป็นเทวดามาจากไหน เอาตรงนี้นะ ขึ้นตรงนี้ขึ้นในจิต เราเป็นเทวดามาจากไหนทำไมจึงรู้ได้ รู้ได้เพราะเหตุใด คำว่าเพราะเหตุใด มันก็จับสายทางนั่นซี เรารู้ได้เพราะอะไร

มันก็มีสายทางมา ตามทางที่พระพุทธเจ้าสอนว่า การให้ทาน รักษาศีล ภาวนา นี้คือทางเดินเข้ามา เข้าใจไหมล่ะ เข้ามาจุดนี้ ทางอื่นไม่มี นี่รู้ได้เพราะเหตุใด มันก็วิ่งย้อนหลังมา เป็นทางที่เราเดินมาแล้วทั้งนั้น ๆ มาถึงจุดนี้ อ๋อ ขึ้นยอมรับที่นี่ อ๋อ ได้ ถึงไม่มากก็ได้ นั่นมีแล้วนะที่นี่ปฏิเสธไม่ได้เลย บอกว่าได้ไม่มากก็ได้ ถึงไม่มากก็ได้อยู่ มีแก่ใจเริ่มที่จะแนะนำสั่งสอนผู้ที่สมควรจะสอน อยู่ในป่าในเขา พระเณรก็รุม ๆ อยู่นั้นแหละ

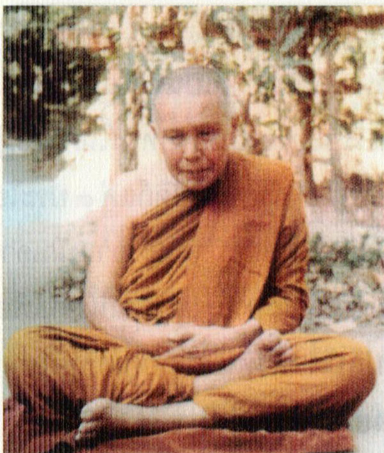
จากนั้นก็ค่อยแย็บออกมา สอนออกมา ๆ กว้างออกมา จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ดูเอาซิ ทั่วแดนโลกธาตุ ประเทศไทย เมืองนอกอะไร ได้ฟังธรรมจากหลวงตาบัวทั้งนั้น ใช่ไหมล่ะ หนึ่งออกทางปากสด ๆ ร้อน ๆ เทศน์สอนพระ พูดธรรมะขั้นเด็ด จากนั้นก็ออกจากเทป จากเทปก็ออกจากวิทยุ ออกทางอินเตอร์เน็ต เวลานี้กระจายทั่วประเทศไทย

ธรรมะที่หลวงตาแสดงนี่รับรองร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ ไม่มีเคลื่อนคลาดจากหลักความจริงที่รู้ที่เห็นมาเลย เข้าใจไหม พระพุทธเจ้าสอนโลกก็สอนแบบเดียวนี้ จึงพูดแล้ว สาธุ ตัวเท่าหนูก็ตาม เครื่องยืนยันมีอยู่ในหัวใจ รู้สิ่งใด ค้านพระพุทธเจ้าไม่ได้ เห็นสิ่งใดค้านพระพุทธเจ้าไม่ได้ ยอมรับหมด เมื่อยอมรับหมดแล้ว ก็เต็มหัวใจ ที่จะนำออกแสดงตามหลักความจริงที่ยอมรับเรียบร้อยแล้ว เข้าใจไหมล่ะ

นี่แหละมันถึงผาง ๆ สอนโลก จากนั้นก็กระจายออกมา เดี๋ยวนี้ก็ทั่วประเทศไทยแล้วเราสอน เราจึงกล้าหาญชาญชัย ถ้าพูดแบบโลกสงสาร แต่หลักธรรมแล้วไม่มี คำว่ากล้าก็ไม่มี กลัวไม่มี คำว่าได้ว่าเสียไม่มี คำว่าแพ้ว่าชนะไม่มีในธรรม สอนด้วยความเมตตาล้วน ๆ

พระอริยเวที (พระมหาเขียน ฐิตสีโล)
วัดป่ารังสีปาลิวัน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์

...ท่านเจ้าคุณเขียน วัดบ้านโพน เห็นแต่ท่านเขียนจดหมายนำพระมาฝากเรา มาเรื่อย ๆ มาฝากเรื่อย ๆ ฝากองค์นี้ เสร็จแล้วเอาคืนไป แล้วเอาองค์นั้นมาฝากเรื่อย อย่างท่านบุญมีอยู่ถ้ำเต่าก็ใช่ ท่านมาฝาก มาเรื่อย ๆ เงียบ ๆ ละ ท่านลงเราอย่างเงียบ ๆ เรา

ไม่รู้นะ บทเวลาท่านมรณภาพไปแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ทีนี้เราก็ซักเหตุผลกลไกละทีนี่ เพราะเป็นเรื่องใหญ่โตมาก ลงอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือพระอรหันต์ ทีนี้เราก็ซักตามย้อนหลัง โอ้โหย เทปเราอยู่ในกุฏิท่านกองพะเนิน มีแต่แกงหม้อเล็กหม้อจิ๋ว ๆ ทั้งนั้น ท่านฟัง เงียบ ๆ อยู่นั้น ท่านปฏิบัติของท่านเงียบ ๆ

เห็นแต่ท่านส่งพระมาหาเราเรื่อย เอามาฝากกับเราแล้วก็เอาคืนไป แล้วเอาองค์นั้นมาอยู่เรื่อย ๆ อย่างนั้นไม่ขาด จนกระทั่งท่าน

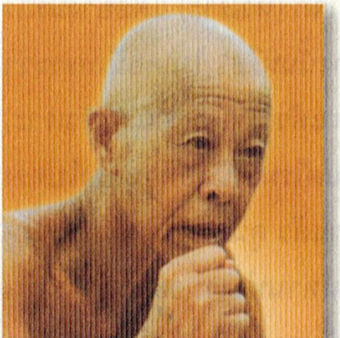
มรณภาพถึงได้ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ตีตราแล้วว่าเป็นพระอรหันต์ล้วน ๆ เราจึงซักไปซักมา ที่ไหนได้เทปเราอยู่..แต่ก่อนก็เห็นท่านติดต่อเราเงียบ ๆ อย่างนั้นละ เราไม่ได้ซัก พออัฐิกลายเป็นพระธาตุ เราซักย้อนหลัง ที่ไหนได้ เทปเราเต็มอยู่ในนั้นหมดเลย มีแต่แกงหม้อเล็กหม้อจิ๋ว ๆ เต็มอยู่ในกุฏิท่าน ท่านฟังเป็นประจำว่างั้นนะ พระเล่าให้ฟัง ท่านฟังอยู่คนเดียวท่านเงียบ ๆ ว่า กลางคืนได้ยินเสียงอ๊อด ๆ อยู่ตลอด ท่านฟังเทปเรา อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เป็นอย่างนั้นละ

ท่านเป็นพระที่เรียบร้อยมาก ท่านเจ้าคุณเขียนเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เรียนหนังสือด้วยกัน ท่านได้ถึง ๙ ประโยค เราแค่ ๓ ประโยคเปิดเลย ไม่เอา เอาแค่นั้น พอเป็นปากเป็นทางแห่งการปฏิบัติเท่านั้นเอง เราไม่ได้มุ่งมากกว่านั้น เรียนเพื่อเป็นปากทางในการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นจึงได้เพียงแค่ ๓ ประโยคนั่นละเรียนปริยัติก็แค่ ๓ ประโยคพอ จากนั้นก็ออกปฏิบัติ ตอนปฏิบัตินี้ มันเน้นหนักมากนะ เอาหนักเอาจริงเอาจังมาก ภาคปฏิบัติเป็นภาคที่ทุ่มกันเลยเชียว ภาคเรียนก็เรียนเพื่อปฏิบัติ มันยังมีทางผ่านอยู่ พอถึงภาคปฏิบัติแล้วทีนี้ใส่เลยตูมเลย ไปหาพ่อแม่ครูจารย์มั่น ท่านก็ใส่ตูมเลย เต็มเหนี่ยวเราก็ดี

ท่านเจ้าคุณเขียนนี่ละองค์หนึ่งที่อัฐิกลายเป็นพระธาตุเรียบร้อยแล้ว วันที่ ๓ เราก็จะได้ไป ค้างนั่นคืนหนึ่ง วันที่ ๔ กลับมา เรื่องแจ้งเรื่องจิตตภาวนาเราพูดตรง ๆ เราไม่ได้คุยนะ พูดเรียงลำดับของจิตตภาวนาเป็นขั้น ๆ นี่ละเอียดมากสุดยอดเลย ท่านได้ไว้หมดเลยธรรมะที่เราเทศน์อัดเทป ๆ เอาไว้ คงเต็มอยู่ในกุฏิท่าน....

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท
วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม จ.ปทุมธานี

อาจารย์เจี๊ยะนี้เป็นผ้าขี้ริ้วห่อทองนะ นิสัยของท่านเป็นกิริยาผ้าขี้ริ้ว แต่ใจของท่าน " มีดี " นะ มันเคยกันแล้ว พูดกันไม่ผิด ว่าอย่างนั้น

เลย นักปฏิบัติพูดกันนี่ ดูหัวใจกันเลย เอาหัวใจกัน ถอดหัวใจมาคุยกันเลย แม่นยำ ๆ เลย ไม่ลูบ ๆ คลำ ๆ กิริยาอย่างนี้ นิสัยไม่เหมือนกันคนเรา นิสัยนี้

ผู้ที่นิ่มนวลก็นิ่มนวล ทางพระเราก็เหมือนโยม เป็นพระก็ออกมาจากโยม นิสัยกิริยาอย่างไร เคยไปบวชเมื่อคราวเป็นฆราวาสเป็นยังไงเวลาไปบวช กิริยานิสัยนั้น ก็คล้ายอย่างเดิม เป็นแต่เพียงว่า กิริยาจะขัดต่อธรรมต่อวินัย อันนี้เฉพาะอย่างยิ่งต่อวินัย อันนี้ท่านงดเหมือนกันไม่ผิดกัน แต่กิริยานอก ๆ ที่เป็นนิสัยประจำตัวแล้ว แบบของใครของเราทั้งนั้นละ ไม่ได้เอาแบบอื่นมาใช้

เมื่อเช้านี้เราก็พูดถึงเรื่องนิสัยอาจารย์เจี๊ยะ ที่ว่าพูดถึงเรื่องราชสีห์น่ะเราเลยระลึกได้แล้ว นิสัยอาจารย์เจี๊ยะ หลวงปู่มั่นรักมากนะ เมตตาสงสารมากทีเดียว เหมือนพ่อกับลูก เราเคยไปอยู่ ตอนนั้นท่านไปอยู่ก่อนเรามาหลายปี ไปอยู่เชียงใหม่ อาจารย์เจี๊ยะก็ไปอยู่กับท่านในป่าในเขาไม่ทราบว่านานเท่าไรที่นี้เวลาท่านถูกเจ้าคุณธรรมเจดีย์ท่านอุปัชฌาย์ของเรา อยู่อุดร มานิมนต์ท่านไปอุดร อาจารย์เจี๊ยะก็ติดตามท่านไปอยู่อุดรธานี ไปอยู่นั้น ๒ ปี แล้วก็ไปสกลนครอีกปี

เพราะฉะนั้นท่านจึงสนิทเมตตามากกับอาจารย์เจี๊ยะ กิริยาท่านเป็นอย่างนั้น บ๊งเบ๊ง ๆ น่ะ กับหลวงปู่มั่นนี่เถียงกันตาดำตาแดงเลย คือนิสัยเจ๊ก เข้าใจไหม? คือใส่กันเปรี้ยง ๆ แต่ที่ไรก็หน้าผากเจ๊กแตกทุกที (หัวเราะ) ถูกกำปั้นท่านฟาดเอาละซิเสียงบ๊งเบ๊ง ๆ หน่อยนึง เสียงเงียบคือถูกกบาลแตกแล้วนั่น เสียงบ๊งเบ๊ง ๆ คือเหมือนพ่อกับลูกนะอาจารย์เจี๊ยะกับหลวงปู่มั่น เราสังเกตดูท่านสนิทกันมาก ดูท่านเมตตามากนะ แต่เวลาเถียงกัน ท่านก็ใส่เปรี้ยง ๆ คือทางนี้ก็นิสัยเจ๊ก (หัวเราะ) แต่อย่างนี้ทีไรก็หน้าผากแตกทุกที ไม่เคยว่าจะ หือ อย่างนั้นหรือ? ไม่เคยมีเพราะว่าท่านไม่ทำอย่างนั้นไว้นี่นา ก็มีแต่เปรี้ยงเอา แล้วก็มีแต่หงาย ๆ (หัวเราะ)

คือกิริยาท่านเป็นอย่างนั้นแต่ไหนแต่ไรมา นิสัยท่านตรงไปตรงมาเป็นธรรมเป็นจริง ๆ เลย เวลาดูข้างนอกแล้ว ดูนี้กิริยาท่าทางขวางหูขวางตา ฟังเสียงก็โฮกฮาก ๆ นะ แต่เวลาให้ท่านทำงานอะไร เราจะเห็นความละเอียดอ่อนของท่าน อย่างเช่นการเย็บการอะไร เป็นงานละเอียดเหล่านี้ ไม่มีใครเกินอาจารย์เจี๊ยะนะ การทำความสะอาด ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับเรื่องระเบียบวินัย ท่านละเอียดลออมากทีเดียว นี่ละเป็นผู้อุปัฏฐาก เป็นผู้ดูแลบริขาร รักษาบริขารของหลวงปู่มั่นตลอดมาเลย

เพราะท่านละเอียดลออมาก หลวงปู่มั่นก็ไม่เคยได้ดุท่านสักทีนะว่าทำอันนั้นไม่ถูก ทำอันนี้ไม่ดี นี้ไม่เคยมี คือท่านทำดี เรียบ ๆ ภายในท่านละเอียดมาก แต่ภายนอกกิริยาบ๊งเบ๊งอย่างนั้นแหละ อย่าไปถือสานะให้หาเอาของดี นี้เตือนด้วยความจริง เราจึงบอกตรง ๆเลยว่า " ท่านอาจารย์เจี๊ยะเป็นผ้าขี้ริ้วห่อทอง" กิริยาภายนอกก็บอกยอมรับว่าเป็นอย่างนั้นแต่กิริยาภายในนี่ เป็นอย่างหนึ่ง ต่างกันนะ รู้สึกว่า " เป็นพระหายากอยู่องค์หนึ่ง " ในเรื่องความสัตย์ความจริง เอาจริงต่อหลักต่อธรรมนี้ ท่านไม่เอนไม่เอียงเลย พุ่ง ๆ เลย กิริยาเรื่องโลกเรื่องสงสาร ท่านไม่มี มีแต่เรื่อง

ความมุ่งมั่นต่อหลักต่อธรรม เป็นความสัตย์ ความจริงล้วน ๆ ไป

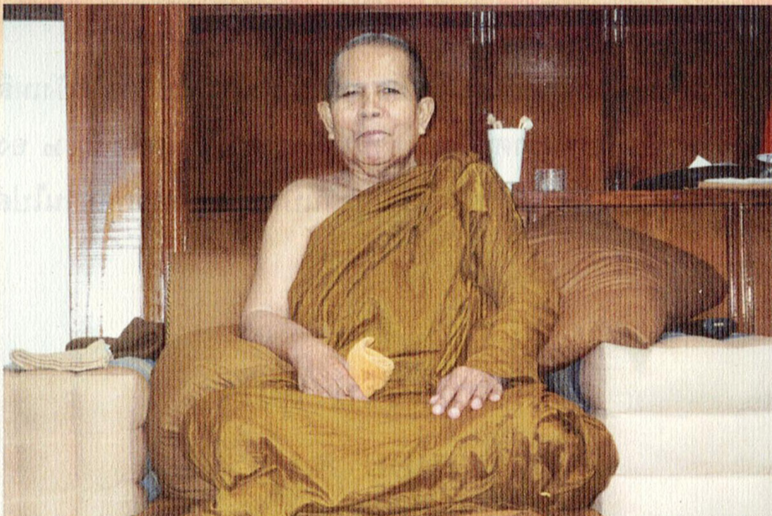
ก็ยังเหลือเท่านี้แหละ นี่หลวงปู่มั่นมรณภาพไปแล้ว ก็ยังเหลือแต่หลวงตาบัว กับหลวงตาเจี๊ยะเท่านั้นละ เวลานี้ยังเหลืออยู่ ๒ องค์ นอกจากนั้นก็ร่วงโรยไปไม่ค่อยปรากฏ ก็เป็นพวกลูกพวกหลานไปละ เวลานี้หมดไป ๆ

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ
วัดป่าเขาน้อย จ.บุรีรัมย์

วันนี้ทั้งเป็นวันมหามงคล และเป็นวันวิปโยคพลัดพรากจากกันระหว่าง ความเป็นกับความตาย วันนี้พี่น้องทั้งหลายได้รวมกันมาเพื่อได้มาปลงธรรมสังเวช คือ ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่ใช่เป็นความสุข ความเจริญรื่นเริงพอที่จะให้ใคร ๆ ก็ตาม ดีอกดีใจไปตามความเกิด แก่ เจ็บ ตาย มีตั้งแต่ความกระวนกระวาย ระส่ำระสาย

วันนี้พี่น้องทั้งหลาย ก็ได้มาปลงธรรมสังเวช แล้วจะได้ปลงศพหรือเผาศพท่านอาจารย์สุวัจน์ซึ่งเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบองค์หนึ่ง สมควรจะเป็นเจดีย์ของพี่น้องชาวไทยเราได้ โดยไม่ต้องสงสัย เพราะท่านผู้นี้เป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ฝั้น ท่านอาจารย์ฝั้นก็เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น ได้ติดสอย

ห้อยตามหลวงปู่ฝั้นมาตลอด เวลาหลวงปู่ฝั้นเข้ากราบฟังธรรมจากหลวงปู่มั่น ท่านก็ติดตามมาด้วยโดยสม่ำเสมอ

การปฏิบัติองค์ท่าน เป็นที่น่ายินดีตลอดมา ไม่มีความด่างพร้อยในเรื่องต่าง ๆ ที่เคยมีเสมอในแดนแห่งพุทธศาสนาของชาติไทยเรา อยากจะพูดว่ามีอยู่ทั่วไป บวชมาเพื่อความสงบสงัด อบรมศีลธรรมเข้าสู่ใจให้ได้รับความชุ่มเย็นแก่ตนเองและประโยชน์ส่วนรวม กลับกลายเป็นเรื่องบวชเข้ามาส่งเสริมความชั่วช้าลามกหาความสงบไม่ได้ กวนจิตกวนใจประชาชนญาติโยม เพราะเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากพระหาความหิริโอตตัปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปไม่ได้

แต่สำหรับอาจารย์สุวัจน์นี้นั้น ท่านเป็นพระที่สงบเสงี่ยมเจียมตัว สมกับชื่อนามของท่านว่า สุวัจน์ แปลว่า ผู้บอกนอนสอนง่าย เป็นภาษาบาลี ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดมา ทั้งภายนอกคือการปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยก็ไม่มีความคลาดเคลื่อน เป็นที่อบอุ่นในองค์ของท่านว่ามีศีลเต็มองค์ ทางด้านจิตใจท่านก็อบรมตลอดมากับครูบา

อาจารย์ทั้งหลาย จนปรากฏเด่นขึ้นภายในจิตท่าน ถึงกับท่านได้พูดออกมาด้วยความพอใจ ในการตะเกียกตะกายเสาะแสวงหาคุณงามความดี มีมรรคผลนิพพานเป็นสำคัญ ท่านก็เป็นที่แน่ใจในการปฏิบัติองค์ของท่าน เหตุกับผลเข้ากลมกลืนเป็นอันเดียวกัน ความปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

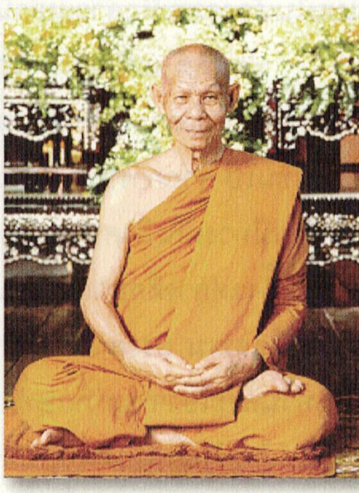
ดังที่ท่านแสดงไว้ในบทสังฆคุณว่า สุปฏิปนฺโน เป็นผู้ปฏิบัติดี อุชุปฏิปนฺโน เป็นผู้ปฏิบัติตรงต่ออรรถต่อธรรมต่อวินัย สามีจิปฏิปนฺโน เป็นผู้ที่ปฏิบัติน่ากราบไหว้บูชา เป็นขวัญตาของชาวพุทธเราได้ อญฺชลีกรณีโย เป็นผู้ควรแก่การกราบไหว้ตลอดถวายทักษิณาทาน ไม่เกิดความเดือดร้อนว่าถวายพระผู้ทุศีล ศีลขาดศีลทะลุ ไม่มีศีลติดตัว แต่ท่านสมบูรณ์แบบในเรื่องธรรมที่กล่าวเหล่านี้ อญฺชลีกรณีโย

ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญฺญูหิ แปลออกแล้วว่า ธรรมทั้งหลายที่ผู้ปฏิบัตินั้นแลจะเป็นผู้รู้เองเห็นเอง ทรงไว้ซึ่งธรรมอันเลิศเลอเป็นลำดับขึ้นไป จากการปฏิบัติและเห็นโดยลำพังตนเอง ผู้ไม่ปฏิบัติก็ไม่มีทางรู้ไม่มีทางเห็น ถึงศาสนาเราจะมีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองตลอดมาอย่างนี้ ถ้ามีตั้งแต่การศึกษาเล่าเรียนเฉย ๆ ไม่สนใจประพฤติปฏิบัติตนเพื่ออรรถเพื่อธรรม มรรคผลนิพพานที่พระพุทธเจ้าประกาศมา ตั้งแต่วันประทานพระโอวาทแก่ภิกษุทั้งหลาย ก็เป็นโมฆะไปหมดสำหรับผู้เช่นนั้น แต่สำหรับผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบนั้น ก็เป็น ปุญญักเขต ของตนด้วย เป็นปุญญักเขต ของโลกทั้งหลาย

ท่านจึงเรียกว่า ปุญฺญกฺเขตฺตํ โลกสฺส แปลว่า พระสงฆ์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรง ปฏิบัติที่น่ากราบไหว้บูชาควรแก่การทักษิณาทานของพี่น้องทั้งหลายเหล่านั้น เรียกว่าเป็นปุญญักเขต คือ เนื้อนาบุญของโลกด้วยความอบอุ่นในน้ำใจของท่านผู้บริจาคทานมากน้อย ท่านเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งธรรมประเภทนี้โดยไม่อาจสงสัย เพราะท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเรื่อยมา

หลวงพ่อพุธ ฐานิโย
วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา

เจ้าคุณพุธ เสียแล้ว เผาศพเรียบร้อยแล้วก่อเจดีย์เป็นอนุสรณ์ของท่าน เขาจะหาเงินมาก่อเจดีย์ให้มีงานขึ้น งานทอดผ้าป่าเพื่อสร้างเจดีย์วัดป่าสาลวัน โดยอาจารย์มหาบัวเป็นองค์แสดงธรรม เขามานิมนต์เรา เรารับ นั่นละไปแสดงธรรม ทอดผ้าป่าคราวนั้นก็ได้เงินตั้งหลายล้านนะ ดูว่า ๒ ล้าน ๗ แสน สองล้านกว่า ที่เราไปเทศน์ให้วันนั้น ก่อเจดีย์เจ้าคุณพุธได้เงิน ๒ ล้าน ๗ แสน

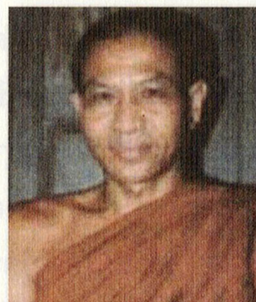

เจ้าคุณพุธก็เป็นพระปฏิบัติดี คุ้นกันมากับเรา โอ๋ย คุ้นกันมาแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่สมัยเป็นมหาเปรียญด้วยกัน ท่านก็สนใจทางปฏิบัติเรื่อยมาจนกระทั่งท่านจากไป เป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่

ท่านเทศน์ก็มีคมคาย เราฟัง พูดให้ฟังเสียจริง ๆ กรรมฐานอ่านภูมิธรรมกันนี้ไม่ได้อ่านยากนะ ขึ้นเทศน์แม้จะเทศน์ประชาชนก็ตาม มันหากมีแย็บออกมาจับจนได้นั่นแหละ แสดงว่าเทศน์มีภูมิ อยู่ในภูมิไหน ๆ มันจะค่อยบอกไปเรื่อย ๆ แย็บออกมาตรงไหน ๆ ออก จะจับไปเรื่อย ๆ คือไม่รู้ ออกไม่ได้ ความจริงว่าอย่างนั้น

ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ธัมมวโร
วัดป่าแก้วชุมพล บ้านชุมพล จ.สกลนคร

ท่านสิงห์ทองเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมาดั้งเดิมตั้งแต่เริ่มออกบวชใหม่ ๆ และสนใจทางด้านปฏิบัติเรื่อยมา แล้วก็มาอยู่กับหลวงปู่มั่นด้วยกัน พอหลวงปู่มั่นมรณภาพแล้วก็ติดสอยห้อยตามเราเรื่อยมาจนกระทั่งมาถึงวาระที่โยมแม่มาอยู่ด้วย ก็พอดีกับคณะศรัทธาทางบ้านชุมพลนี้ไปนิมนต์ท่านมาอยู่สถานที่นี่ ท่านก็เลยได้พาโยมแม่ท่านมาอยู่ที่นี่ จนกระทั่งถึงกาลอวสานแห่งชีวิตของท่าน

ท่านเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เอาจริงเอาจัง เรื่องความเพียรนี้ยกให้ว่าเก่ง เดินจงกรมนี้ทางจงกรมจะเป็นโสกเป็นเหว ท่านสิงห์ทองเดินจงกรมขนาดนั้น แต่นิสัยชอบตลกหน่อย เวลาพูดมีตลกนิด ๆ เป็นนิสัยอย่างนั้นมาดั้งเดิม แต่ท่านเอาจริงเอาจังมาก นี่ท่านมรณภาพ หรือท่านเสียลงไป ตายลงไปแล้ว ก็ยังแสดงให้เราทั้งหลายได้เห็นความปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ คือผลแห่งการปฏิบัติดีของท่านได้ปรากฏขึ้นมา เวลานี้อัฐิของท่านเริ่มกลายเป็นพระธาตุไปโดยลำดับลำดาแล้ว

ถ้าลงอัฐิได้กลายเป็นพระธาตุในเบื้องต้นแล้ว จะต้องกลายเป็นพระธาตุเรื่อยๆ ไป ใครเก็บไว้ในสถานที่ใดจะเริ่มกระจายและแปรเป็นพระธาตุเรื่อย ๆ ไป พระธาตุนี่หมายถึงว่า อัฐินั้นน่ะได้แปรสภาพออกจากความเป็นอัฐิ แล้วกลายเป็นพระธาตุขึ้นมาเป็นเม็ดกลม ๆขนาดเมล็ดข้าวโพดนี้เป็นส่วนมาก นี่ท่านเรียกว่าพระธาตุ

ท่านสิงห์ทองก็เริ่มอัฐิกลายเป็นพระธาตุมาโดยลำดับแล้วนี่เป็นเครื่องแสดงให้เห็นเรื่องมรรคเรื่องผลของพระพุทธศาสนาที่ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้รับมา ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ถ้ายังมีท่านผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ สนใจในการบำเพ็ญจิตตภาวนา รักษาสิกขาบทวินัยน้อยใหญ่ไว้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าก็คือ ตลาดแห่งมรรคผลนิพพานเราอย่างสด ๆ ร้อน ๆ นั้นเองไม่ผิดอะไรกับครั้งพุทธกาลเลยเพราะคำว่าสวากขาตธรรม ที่ว่าตรัสไว้ชอบแล้วนั้น ชอบตั้งแต่ขณะที่พระพุทธเจ้ารับสั่ง คือตรัสเทศนาว่าการออกมา จนกระทั่งพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ธรรมะที่ทรงสอนไว้แล้วอย่างไรก็เป็นความชอบธรรมอยู่โดยลำดับลำดา

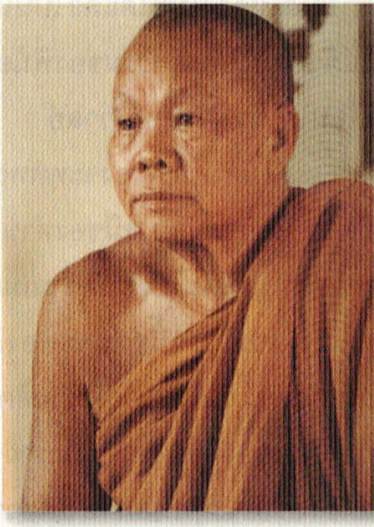
เพราะฉะนั้นผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมจึงเป็นผู้จะได้ทรงมรรคทรงผลเป็นอย่างดี ตามกำลังความสามารถของตน นับตั้งแต่กัลยาณปุถุชน กัลยาณภิกษุ ขึ้นไป พระโสดา พระสกิทาคา พระอนาคา พระอรหันต์ นี่อยู่ในห้วงแห่งศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าที่ครอบไว้หมดแล้ว

ท่านผู้ใดตั้งใจปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ไม่ว่าสมัยใด ตลอดถึงสมัยทุกวันนี้ จะต้องเป็นผู้มีมรรคมีผล เป็นที่ทรงไว้ภายในจิตใจโดยทั่วถึงกัน เพราะธรรมไม่มีคำว่าลำเอียง ขอให้มีผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ยังอยู่ในศาสนานี้เถิด คำว่ามรรคผลนิพพาน จะไม่ห่างเหินจากผู้นั้นไปได้เลย จะต้องเป็นผู้ได้รับมรรครับผล

นี่ท่านสิงห์ทองก็เป็นองค์หนึ่งที่แน่ใจแล้วว่าเป็นผู้ทรงมรรคทรงผล คำว่าอัฐิกลายเป็นพระธาตุนี้ ตามตำราท่านแสดงไว้ว่า ต้องเป็นอรหันต์เท่านั้น อัฐิจึงจะกลายเป็นพระธาตุได้ นี่ก็แสดงให้เห็นอย่างนั้นแล้ว ถึงจะบอก หรือไม่บอกก็ตามว่าท่านเป็นพระประเภทใด เราก็ทราบได้โดยเหตุผลอันนี้เอง นี่คือผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จะเป็นผู้ได้ทรงมรรคทรงผล

หลวงปู่ลี กุสลธโร
วัดถ้ำผาแดง จ.อุดรธานี

วัดภูสังโฆก็ดี วัดผาแดงก็ดี นี่เป็นวัดทองคำ เพชรน้ำหนึ่งทั้งสองวัดนะ เป็นแต่เพียงนิสัยวาสนาที่มาใช้ในแดนสมมุตินี้ต่างกันเท่านั้น ส่วนวิมุตตินั้นเหมือนกัน ลูกศิษย์ของเราทั้งสองเลยนะ ธรรมลี จะไม่พูดเต็มปากได้ยังไง ท่านวันชัยก็มาพูดต่อปากต่อคำ เรื่องการภาวนาเป็นยังไง ๆ ขัดข้องตรงไหนเราเป็นผู้แก้ไขให้ทั้งนั้น ๆ จนกระทั่งทะลุ นี่อันหนึ่ง แล้วธรรมลีก็ตั้งแต่วันบวชแล้ว บวชวันถวายเพลิงหลวงปู่มั่นบวชวันนั้นที่วัดป่าสุทธาวาส ตั้งแต่บวชแล้วติดสอยห้อยตามเราตลอดเหมือนเด็กนะ ธรรมลีนี่เหมือนเด็กไม่มีธรรมวินัยอะไรเลย เอาพ่อแม่กับลูกเข้าเลยเป็นใหญ่กว่า เราจะไปไหนติดตาม คือไม่ต้องขอ

อนุญาตนะ เห็นไหมไปกรุงเทพฯด้วย ด้อมตาม ถ้าไปขออนุญาตท่านจะไม่ให้ไป ต้องขโมยไปแบบนี้แหละ เห็นไหมล่ะ เป็นอย่างนั้นไปทีไร อยากไปไปเลยนะ ปั๊บ ขโมยไปเลย เป็นอย่างนั้น นี่เป็นนิสัยอันหนึ่ง เราก็ทราบนี่ก็ตั้งแต่ต้นมา เราสอนตั้งแต่ ก.ไก่ ก.กา เรื่อยมา...

(จากกัณฑ์เทศน์ เป็นตามนิสัยวาสนา วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖)

หลวงปู่สังวาลย์ เขมโก
วัดทุ่งสามัคคีธรรม จ.สุพรรณบุรี

หลวงพ่อสังวาลย์ เป็นผู้มีบุญญาภิสมภารอันกว้างขวางลึกซึ้งมาก ยากที่จะมีใคร ๆ เสมอเหมือนได้ เพราะท่านมีน้ำใจกว้างขวาง แสดงออกให้เห็นจากบริษัทบริวารศรัทธาทั้งหลายที่มาจากทุกทิศทุกทาง

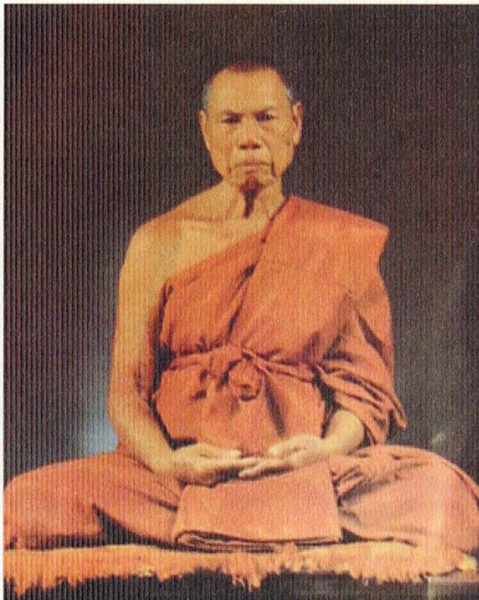
คนเราต้องมาด้วยน้ำใจ น้ำใจเป็นของลึกซึ้งมากทีเดียว ถ้าลองน้ำใจได้ไหลลงไปที่ใดแล้ว เป็นได้ไหลตลอดไม่มีถอยนี่น้ำใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยศีลไปด้วยธรรมของพี่น้องทั้งหลาย ซึ่งเกิดจากความเชื่อความเลื่อมใสในหลวงพ่อสังวาลย์

แม้องค์ท่านเองจะทุพพลภาพ ไปไหนมาไหนนอนนั่งอยู่บนเตียงก็ตาม แต่วาสนาบารมีของท่าน ไม่ได้นอนอยู่บนเตียงเหมือนเรือนร่างของท่าน แต่เต็มไปด้วยความเมตตาต่อพี่น้องทั้งหลาย

เช่นเวลานี้ท่านจะต้องคิดอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มงานมาจนกระทั่งบัดนี้ วันนี้เป็นวันที่ท่านคิดมากห่วงใยกับชาติบ้านเมือง กับศาสนากับจิตใจของพี่น้องชาวไทยเราว่าคราวนี้เป็นคราวที่ท่านเป็นผู้นำผู้หนึ่ง แม้ร่างกายจะทุพพลภาพ แต่ส่วนจิตใจและวาจาของท่านที่จะแสดงต่อพี่น้องทั้งหลาย ด้วยน้ำใสใจเมตตาจริง ๆ ว่า วันนี้งานเราจะเป็นอย่างไรบ้างนา

แล้วก็หลวงตามหาบัว ท่านก็มาที่นี่ด้วย เพื่อช่วยชาติบ้านเมืองอันเป็นเจตนาอย่างเดียวกัน แล้วงานของเราเพื่อรับชาติบ้านเมืองและรับจิตใจของเราขึ้นสู่ธรรมนี้ จะเป็นอย่างไรนะ จะบกพร่องอะไรหรือไม่ ท่านต้องเป็นกังวลมากมาย พี่น้องทั้งหลายทราบตามนี้ก็แล้วกัน

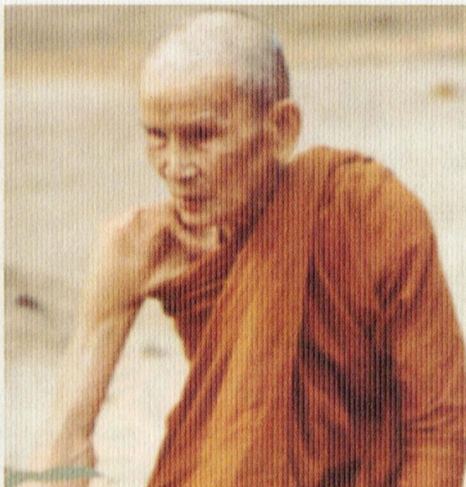
เพราะท่านเป็นผู้มีบุญญาภิสมภารอำนาจวาสนามากทีเดียวองค์หนึ่ง น่าชมเชยสรรเสริญเป็นอย่างมาก ที่ท่านอยู่นี่ท่านเป็นเหมือนแม่เหล็กเป็นเครื่องดึงดูดจิตใจของประชาชนให้ระลึกถึงท่านมากน้อยเพียงไร ย่อมเกิดเป็นกุศลมหากุศลขึ้นที่ใจของตน ไม่มีการเฉื่อยชา ไม่มีการจืดจางตลอดมา

นี่เพราะอำนาจแห่งเมตตาธรรม วาสนาบารมีของท่านที่เคยเกี่ยวโยงกับพี่น้องทั้งหลาย เคยเป็นลูกศิษย์ลูกหาเป็นบริษัทบริวารกันมา เมื่อพูดคำใดออกมาย่อมมีน้ำมีเนื้อมีรสมีชาติทุกสิ่งทุกอย่างต่อจิตใจของบริษัทบริวารทั้งหลายให้มีความอุตส่าห์พยายามในทางคุณงามความดีทั้งหลาย ท่านก็ได้คิดเต็มหัวใจวันนี้ พี่น้องทั้งหลายกรุณาตอบแทนท่านด้วยอำนาจแห่งการให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนาเดินตามรอยครูนี่แหละ จะเป็นผู้แคล้วคลาดปลอดภัยตลอดไป

หลวงปู่คำตัน ฐิตธัมโม
วัดป่าดานศรีสำราญ จ.หนองคาย

หลวงพ่อตันนี้ เป็นลูกศิษย์ของหลวงตาเอง อยู่ห้วยทรายด้วยกัน อำเภอคำชะอี ท่านเป็นตาปะขาวมาภาวนาด้วย เห็นว่าภาวนาดี มาเล่า

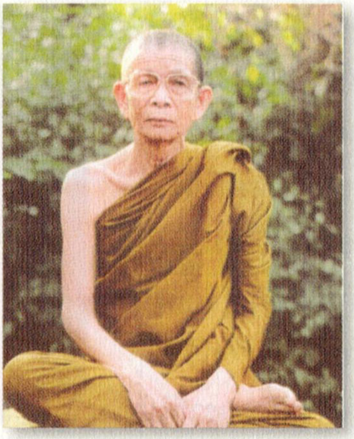

เรื่องภาวนาให้ฟังน่าฟังดี เราเลยจัดบริขารให้ไปบวชที่จังหวัดมุกดาหาร แต่ก่อนเป็นอำเภอ เดินด้วยเท้าไปบวช เสร็จแล้วก็มาอยู่ห้วยทรายด้วยกัน หลังจากนั้นก็พลัดพรากจากกันไป พบกันเป็นบางครั้งบางคราว จนกระทั่ง ท่านมาอยู่นี่ จนท่านเสียไป

การภาวนาของท่านดีมาตั้งแต่เป็นตาปะขาว เราถึงได้จัดบริขารบวชให้ จากนั้นการภาวนาก็ก้าวหน้าเรื่อย ๆ ไปจนควรแก่การก่อเจดีย์ให้ วันนี้ได้มากราบเจดีย์ของหลวงพ่อตันเป็นพระสำคัญองค์หนึ่ง ได้ติดสอยห้อยตามกันมาตลอดตั้งแต่เริ่มแรกเป็นลูกศิษย์มา

หลวงปู่แนน สุภัทโท
วัดซำขามถ้ำยาว จ.ขอนแก่น

หลวงพ่อแนน ท่านก็ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ท่านช่วยเหลือชาติบ้านเมืองน้อยเมื่อไร เป็นล้าน ๆ ล้าน ๆ ทั้งเงินสดทั้งทองคำ รวมศรัทธาญาติโยมทั้งหลายแถวใกล้แถวไกลมาเป็นกำลังกันแล้วก็ยกมาถวาย

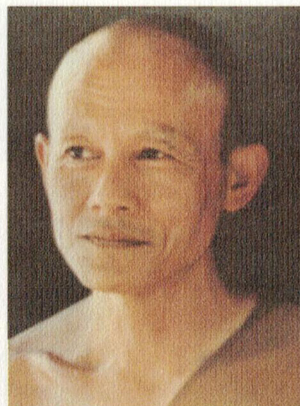

วัดป่าบ้านตาด เพื่ออุ้มชาติไทยของเรา ท่านบำเพ็ญมามากต่อมากนะ นี่ทราบว่าท่านยังสั่งเสียกับบรรดาลูกศิษย์ลูกหาศรัทธาญาติโยมอีกว่าเวลาท่านตายไปแล้วก็ให้พยายามขวนขวายช่วยหลวงตาต่อไป เราก็ขออนุโมทนาด้วย เมื่อวานนี้ก็ไปพบเจ้าคุณสมานอยู่ที่วัดโพธิฯ บอกว่าหลวงพ่อนี่เพียบเต็มที่แล้ว พอมาก็ทราบข่าวว่าเสีย

เรื่องการเป็นการตายนี้มีทั่วไปในโลกธาตุ เกิดกับตายเป็นอันเดียวกัน เกิดจากร่างกายอันเดียวกัน เกิดแล้ว ความตายมาพร้อมกันเรียบร้อยแล้ว จึงไม่เป็นของแปลก มันแปลกตั้งแต่ตายดีหรือตายชั่วเท่านั้น ถ้าคนดีแล้วตายดีไปดี ถ้าคนชั่วตายแล้วจม ต่างกันเท่านี้เอง

ท่านพระอาจารย์วันชัย วิจิตโต
วัดป่าภูสังโฆ จ.อุดรธานี

ท่านวันชัยนี้ก็มาอยู่กับเราหลายปี เวลาท่านอยู่ที่มูลนิธิหลวงปู่มั่นที่ฝั่งธนฯ พอดีเราไปนวดเส้น ก็ไปเจอท่านวันชัยที่นั่น ถามเหตุถามผล จะไปไหนมาไหนหลักเกณฑ์ไม่ค่อยมี เราก็ไม่เคยได้บอกใครให้มาอยู่กับเรา นี่ได้บอกเลย พอได้ความว่าเหมือนว่าหลักลอย ว่างั้นเถอะนะ จะไปไหนมาไหน พูดยาก ๆ ตอบยาก ๆ ลำบากการตอบ นี่แสดงให้เห็นว่าหลักลอย เราก็บอกว่า ถ้างั้นให้ไปอยู่วัดป่าบ้านตาดกับผมที่วัด พอเรามาท่านก็ตามมา มาอยู่ที่นี่แล้วเข้า ๆ ออก ๆ จากนี้ก็ไปตั้งที่วัดนั้น เราก็ให้ไปอยู่ที่วัดภูสังโฆเรื่อยมา สักเท่าไรปีแล้ว มาอยู่กับเราตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ มันก็ ๒๓ ปีแล้วตั้งแต่เกี่ยวข้องกันมา ใกล้ชิดติดพันจริง ๆ ๒๓ ปี

นี่เราก็สอนมาตั้งแต่ต้นเหมือนกันกับท่านลี ต่อปากต่อคำเราเอง เราเป็นคนสอนเอง เล่าเรื่องอะไรมาให้เราฟังเอง ๆ เพราะฉะนั้นเราถึงพูดได้เต็มปาก นี่เราฟังแล้ว ว่าทั้งสองนี้เป็นเพชรน้ำหนึ่งด้วยกัน ต่างกันแต่นิสัยวาสนาที่ใช้ในแดนสมมุตินี้เท่านั้น ส่วนวิมุตตินั้นเหมือนกันหมด กรุณาทราบเอาไว้

(จากกัณฑ์เทศน์ เป็นตามนิสัยวาสนา วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖)

พระอาจารย์เสถียร สมาจาโร
วัดวาชูคุ จ.กาญจนบุรี

องค์หนึ่งที่ไปมรณภาพอยู่เมืองกาญจน์ (ชื่ออาจารย์เสถียรครับ) เออ พระเสถียรที่อยู่ติดต่อกับพม่า เมืองกาญจน์นะ นี่ท่านสั่งไว้เลย เห็นไหมล่ะ ความแน่ใจของท่าน ก่อนที่ท่านจะตายท่านสั่งไว้เรียบร้อยแล้ว อัฐิของท่านจะเป็นพระธาตุแน่นอน บอกไว้เลย แล้วก็เป็นพระธาตุ แล้วเป็นพระธาตุมีแปลก ๆ ไหม (เป็นครับใสเป็นกระจกเลยครับ) ก็อย่างนั้นแหละ เราสืบทราบและสืบเสาะมานี้ ท่านอยู่อุดรนะฟังว่า แล้วท่านไป

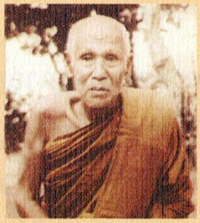
ยังไง ๆ จึงไปอยู่ที่เมืองกาญจน์ (ธุดงค์ไปแหละครับ) แต่ครั้นรวมแล้วก็ไม่พ้นที่อยู่ของท่านมีแต่เทปเรา อย่างนั้นนะ เทปเราทั้งนั้น มีตั้งแต่เทปหม้อเล็กหม้อจิ๋ว อย่างนั้นละท่านปฏิบัติ ท่านสั่งเสียไว้เลยว่า เวลาท่านตาย สั่งเสียเกี่ยวกับร่างกายของท่าน เวลาท่านตายแล้วอัฐิของท่านจะเป็นพระธาตุ ดูว่าเป็นแก้วเป็นอะไรก็มี นี่องค์หนึ่ง

(จากกัณฑ์เทศน์ "เจดีย์บรรจุพระธาตุอรหันต์" เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘)

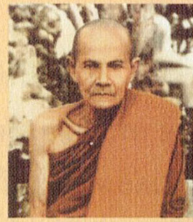
เพชรน้ำหนึ่งในวงกรรมฐาน

๑. พระอุบาลีคุณูปมาจารย์
(หลวงปู่มหาจันทร์ สิริจนฺโท)
วัดบรมนิวาสราชวรวิหาร
กรุงเทพมหานคร

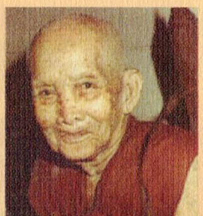
๒. พระครูวิเวกพุทธกิจ
(หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล)
วัดเลียบ จ.อุบลราชธานี

๓. พระครูวินัยธร
(หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต)
วัดป่าสุทธาวาส จ.สกลนคร

๔. ครูบาศรีวิชัย
วัดสวนดอก
จ.เชียงใหม่

๕. หลวงปู่บุดดา ถาวโร
วัดกลางชูศรีเจริญสุข
จ.สิงห์บุรี

๖. พระญาณวิศิษฏ์
สมิทธิวีราจารย์
(หลวงปู่สิงห์ ขนฺตยาคโม)
วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา

๗. หลวงปู่ทองรัตน์ กนฺตสีโล
วัดป่าบ้านคุ้ม
จ.อุบลราชธานี

๘. พระครูญาณโสภิต
(หลวงปู่บุญมี ญาณมุนี)
วัดป่าสูงเนิน จ.นครราชสีมา

๙. หลวงปู่กินรี จนฺทิโย
วัดกัณตะศิลาวาส
จ.นครพนม

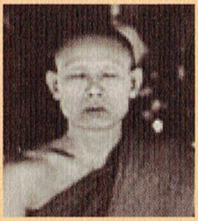
๑๐. หลวงปู่พรหม จิรปุญฺโญ
วัดประสิทธิธรรม
จ.อุดรธานี

๑๑. หลวงปู่เกิ่ง อธิมุตฺตโก
วัดโพธิ์ชัย
จ.นครพนม

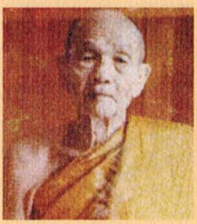
๑๒. หลวงปู่กงมา จิรปุญฺโญ
วัดดอยธรรมเจดีย์
จ.สกลนคร

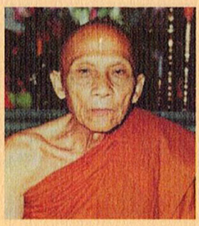
๑๓. พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีร
เมธาจารย์ (ท่านพ่อลี ธมฺมธโร)
วัดอโศการาม
จ.สมุทรปราการ

๑๔. หลวงปู่ตื้อ อจลธมฺโม
วัดป่าอรัญญวิเวก
จ.นครพนม

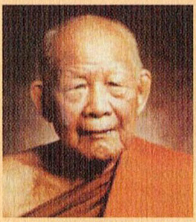
๑๕. พระราชวุฒาจารย์
(หลวงปู่ดูลย์ อตุโล)
วัดบูรพาราม จ.สุรินทร์

๑๖. หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ
วัดป่านิโครธาราม
จ.อุดรธานี

๑๗. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม
วัดป่าสัมมานุสรณ์
จ.เลย

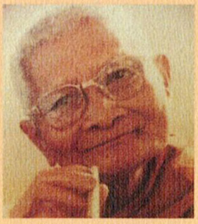
๑๘. หลวงปู่หลุย จนฺทสาโร
วัดถ้ำผาบิ้ง
จ.เลย

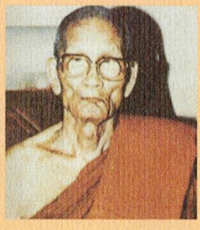
๑๙. หลวงปู่ขาว อนาลโย
วัดถ้ำกลองเพล
จ.หนองบัวลำภู

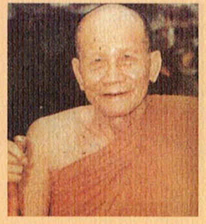
๒๐. หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
วัดป่าอุดมสมพร
จ.สกลนคร

๒๑. หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ
วัดดอยแม่ปั๋ง
จ.เชียงใหม่

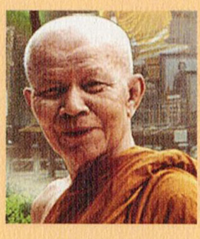
๒๒. หลวงปู่สาม อกิญฺจโน
วัดป่าไตรวิเวก
จ.สุรินทร์

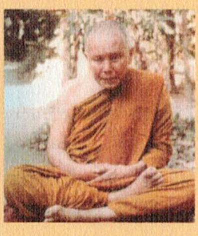
๒๓. หลวงปู่คำดี ปภาโส
วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย

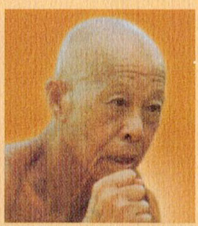
๒๔. พระญาณสิทธาจารย์
(หลวงปู่สิม พุทฺธาจาโร)
วัดถ้ำผาปล่อง
จ.เชียงใหม่

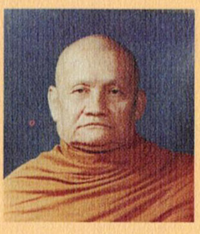
๒๕. พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน)
วัดป่าบ้านตาด
จ.อุดรธานี

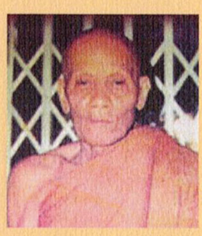
๒๖. พระอริยเวที
(หลวงปู่มหาเขียน ฐิตสีโล)
วัดรังสีปาลิวัน
จ.กาฬสินธุ์

๒๗. พระครูสุทธิธรรมรังสี
(หลวงปู่เจี๊ยะ จุนฺโท)
วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม
จ.ปทุมธานี

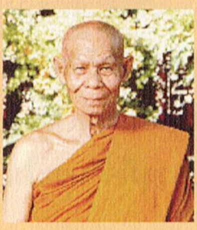
๒๘. พระโพธิญาณเถร
(หลวงปู่ชา สุภทฺโท)
วัดหนองป่าพง
จ.อุบลราชธานี

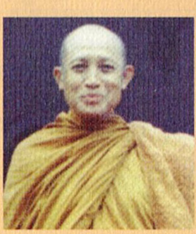
๒๙. หลวงปู่บัว สิริปุณฺโณ
วัดป่าบ้านหนองแซง
จ.อุดรธานี

๓๐. พระโพธิธรรมาจารย์เถร
(หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ)
วัดป่าเขาน้อย
จ.บุรีรัมย์

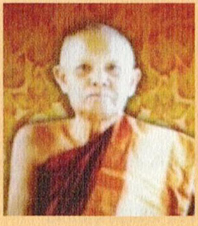
๓๑. พระราชสังวรญาณ
(หลวงพ่อพุธ ฐานิโย)
วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา

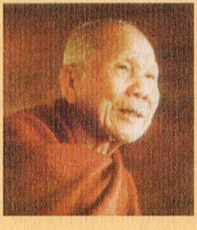
๓๒. หลวงปู่จวน กุลเชฏฺโฐ
วัดเจติยาคิรีวิหาร (ภูทอก)
จ.หนองคาย

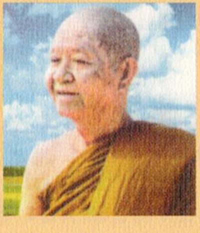
๓๓. ท่านพระอาจารย์
สิงห์ทอง ธมฺมวโร
วัดป่าแก้วชุมพล
จ.สกลนคร

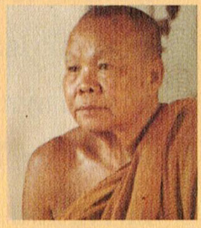
๓๔. หลวงปู่ผาง จิตฺตคุตฺโต
วัดอุดมคงคาคีรีเขต
จ.ขอนแก่น

๓๕. หลวงปู่หล้า เขมปตฺโต
วัดบรรพตคีรี (ภูจ้อก้อ)
จ.มุกดาหาร

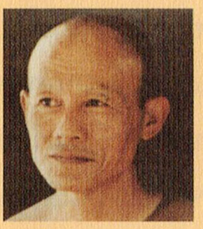
๓๖. หลวงปู่ผาง ปริปุณฺโณ
วัดประสิทธิธรรม
จ.อุดรธานี

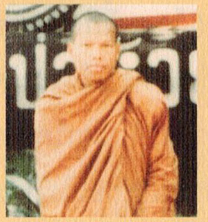
๓๗. หลวงปู่ลี กุสลธโร
วัดถ้ำผาแดง
จ.อุดรธานี

๓๘. หลวงปู่คำตัน ฐิตธมฺโม
วัดป่าตานศรีสำราญ
จ.หนองคาย

๓๙. ท่านพระอาจารย์
วันชัย วิจิตฺโต
วัดป่าภูสังโฆ
จ.อุดรธานี

๔๐. ท่านพระอาจารย์
เสถียร สมาจาโร
วัดวาชูคุ จ.กาญจนบุรี

๔๑. คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ
สำนักชีบ้านห้วยทราย
จ.มุกดาหาร

อัฐิของลูกศิษย์ลูกหาของหลวงปู่มั่นเรานี้ ที่เวลาล่วงลับไปแล้ว อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุไม่น้อยนะ เอา ลองนับดูซิ ผู้กำกับ นับให้ชัดเจนออกทางนี้ นับเรื่อยมา เราจะคอยฟัง ไม่น้อยนะที่ท่านจะตักตวงเอามรรคผลนิพพานที่เลิศเลอประกาศออกมาทางร่างกายของท่าน คือ อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ธรรมที่ท่านสอนโลกก็สอนไปแล้ว ส่วนที่เหลืออยู่ในส่วนหยาบ ก็คืออัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุมีจำนวนไม่น้อยนะ องค์ไหนเอาว่าไปซิ

(หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว หลวงปู่พรหม หลวงปู่ตื้อ อันนี้เชียงใหม่นะครับ หลวงปู่หล้า หลวงปู่คำดี ท่านอาจารย์สิงห์ทอง ท่านอาจารย์สุวัจน์ ท่านอาจารย์จวน หลวงปู่ตัน ฝ่ายผู้หญิงคุณแม่แก้ว) ฝ่ายผู้ชายยังไม่หมดน้า เอะอะไปคว้าผู้หญิงมาแล้ว ผู้หญิงเดี๋ยวนี้มันขี้เกียจภาวนาจะตาย อย่าด่วนเอามา ตีไว้ก่อน เอาทางนี้ขึ้นก่อน เอาว่าไป (หลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย ไม่ทราบว่า....) ใช่ ๆ แน่เลย แน่ร้อยเปอร์เซ็นต์หลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย ท่านผางองค์หนึ่ง ท่านผางลูกหลานหลวงปู่พรหมดงเย็น นี่เป็นพระธาตุเงียบ ๆ นะ องค์นี้เป็นพระธาตุ

กี่องค์แล้วล่ะ (๑๗ แล้วครับ) นี่ละที่เพชรน้ำหนึ่งแสดงไว้ในท่ามกลางแห่งกรุงสยามของเราซึ่งเป็นชาวพุทธ ได้เห็นชัดเจน (หลวงปู่ฝั้น) เออ หลวงปู่ฝั้น (เร็ว ๆ นี้ก็อาจารย์เจี๊ยะรับรองไหมครับ) เอาไว้ก่อน ให้เห็นชัดเจนเสียก่อน ค่อนข้างแน่ละ แต่เราอยากเห็นร้อยเปอร์เซ็นต์เราถึงจะออกประกาศ เราโกหกใครไม่เป็น ภาษาธรรมว่ายังไงเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นใครจะมาว่าอะไรให้เรา โจมตีเรา โจมตีไปว่างั้นเลย ของจริงเป็นของจริง ของปลอมเป็นของปลอม โจมตีมาเท่าไรก็ปลอมมาเท่านั้น เข้าใจไหมละ ของจริงมีอันเดียวจริงตลอด ของปลอมมีกี่หมื่นกี่แสนกี่ร้อยพันจมไปหมด เพราะเป็นของปลอม

เพราะฉะนั้นเราจึงพูดได้เต็มปาก อาจารย์เจี๊ยะนี้เราก็ค่อนข้างเชื่ออยู่แล้วนะ แต่ยังไม่ประกาศโจ่งแจ้ง ให้เห็นของท่านเสียก่อน เพราะท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่แล้ว เราก็บอกเป็นพระสำคัญ แต่ยังไม่เห็นพยานนั้นออกมา เราจึงเรียกว่ารอ ๆ นิดหน่อย ที่ให้รอก็รอ ที่ไม่แน่ใจก็ให้รอ ที่แน่แล้วอย่างนี้ออกได้เลย (อาจารย์ชาครับ) เออ อาจารย์ชาองค์หนึ่ง นี่ละลูกศิษย์ ท่านอาจารย์มั่นนะ อาจารย์ชานี่ก็ลูกศิษย์ท่านอาจารย์มั่น สายพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นทั้งนั้น

กี่องค์ล่ะ (๑๘ แล้วครับ) นั่นฟังซิ (รุ่นเก่าหลวงปู่สิงห์) หลวงปู่สิงห์ได้ทราบว่าเป็นพระธาตุแล้วนะ ก็สมชื่อสมนามที่ท่านเป็นอาจารย์ใหญ่อยู่ที่วัดสาลวัน โคราช ท่านเป็นลูกศิษย์เรียกว่าต้นปีละ (ถ้านับก็ ๑๙ ครับ ถ้านับหลวงปู่สิงห์ก็ ๑๙ หลวงปู่ปิ่นครับ) อันนี้ไม่ค่อยชัดนะ หลวงปู่สิงห์นี่ชัดแล้วเป็นพระธาตุ คือวัดส่วนหยาบต้องเอาพระธาตุวัดกันตามหลักเกณฑ์ของตำรับตำราบอกไว้อย่างชัดเจน อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้นั่นคืออัฐิของพระอรหันต์เท่านั้น ฟังแต่ว่าเท่านั้น ชี้ขาดเลย เมื่อออกมาอย่างนี้ก็ประกาศป้างเลยชัดเจน ธรรมดาผู้ที่จะออกมานี้ท่านทราบก่อนแล้วแหละ ตั้งแต่ยังไม่ตาย ครูบาอาจารย์องค์ไหนองค์ไหนเป็นยังไงในวงปฏิบัติลูกศิษย์ลูกหาท่านทราบมาชัดเจนตลอด

อันนี้มาประกาศตอนสุดท้ายของท่านที่ล่วงไปแล้วเท่านั้นเอง สำหรับภายในที่ท่านอยู่ด้วยกัน ศึกษาอบรมมาด้วยกันท่านทราบกันมาตลอด ๆ เลย เพราะวิถีจิตวิถีธรรมอาจารย์กับลูกศิษย์ไม่พูดต่อกันจะพูดต่อใคร การเทศนาว่าการเรื่องจิตใจการดำเนินก้าวเดินเป็นยังไง ๆ เพื่อมรรคเพื่อผลขั้นใดภูมิใด ท่านจะชี้แจงแสดงเหตุผล ท่านไม่ได้บอกว่าท่านได้บรรลุธรรมขั้นนั้น ๆ ก็ตาม แต่ธรรมชาติที่ท่านนำออกนี้คือธรรมล้วน ๆ ๆ ออกเป็นขั้นเป็นภูมิไปเลย นั่น ใครจะไม่ยอมรับ บรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่

อยู่ใกล้ชิดติดพันท่านทราบกันหมด เป็นแต่ว่าท่านไม่พูดเฉย ๆ เงียบ ๆ เท่านั้นเอง อันนี้ออกมาเปิดเผยแล้วจึงประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบ

เมื่อสองสามวันนี้เราก็ได้พูดนี่นะ อันนี้จะเป็นองค์ท่านเองรู้ชัดในธาตุขันธ์ของท่านเอง คนอื่นไม่รู้ เวลามีชีวิตอยู่จิตของท่านสง่างามจ้าครอบธาตุขันธ์นี้ ครอบธาตุขันธ์นี้แล้ว เราก็บอกชัดเจนแล้วว่าจิตตั้งแต่บรรลุธรรมปึ๋งขึ้นมาแล้ว นี่ละที่ว่าฟอกธาตุขันธ์ที่เป็นเรือนร่างของจิตที่บริสุทธิ์นั้น ฟอกมาโดยลำดับ กระแสของจิตที่บริสุทธิ์นี้กระจายออกทั่วสรรพางค์ร่างกาย เรียกว่าฟอกธาตุขันธ์ที่เป็นส่วนหยาบเหมือนคนทั่ว ๆ ไปนี้ให้กลายเป็นส่วนละเอียดเข้าไป ๆ ท่านรู้ของท่าน จิตของท่านผู้ที่หลุดพ้นแล้วท่านรู้

คือร่างกายนี้เป็นเรือนร่างของจิตที่บริสุทธิ์ ทีนี้เวลาจิตบริสุทธิ์แล้วนั้นการฟอกจิตนี้ฟอกโดยหลักธรรมชาติตั้งแต่วันบรรลุมา ฟอกนี่เรียกว่าหลักธรรมชาติอย่างละเอียดลออเรื่อย ๆ ที่เด่นที่สุดก็คือเวลาท่านเข้าสมาธิสมาบัติภาวนาของท่าน นั่นละกระแสของจิตเข้ามานี้หมด ทีนี้พอเข้านี้หมดกระจายฟอกธาตุขันธ์ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทีนี้ท่านมองดูธาตุขันธ์ของท่านถ้าพูดเทียบกับโลกนี้เรียกว่าเป็นทองทั้งแท่ง ๆ อยู่ในนี้ แต่สายตาของเราก็เป็นคนเหมือนท่าน ๆ เรา ๆ แต่สายตาของธรรมท่านเห็นของท่านเอง เป็นเหมือนทองคำทั้งแท่ง ๆ พากันเข้าใจเสียนะ พูดอย่างนี้เคยได้ยินไหมท่านทั้งหลาย

นี่ละเรื่องธรรมที่บริสุทธิ์ดูเรือนร่างของตัวเอง เป็นส่วนหยาบก็รู้ชัด ๆ เป็นโดยลำดับอย่างนี้ละ เวลาท่านมรณภาพไปแล้วจะไม่กลายเป็นพระธาตุได้ยังไง ก็กระจ่างอยู่ภายในตั้งแต่ท่านยังไม่ตายอยู่แล้ว ธาตุขันธ์ถูกซักฟอกเป็นธาตุขันธ์ที่ละเอียดลออจนกลายเป็นธาตุขันธ์ที่บริสุทธิ์ของพระอรหันต์ แต่สายตาของโลก ก็เป็นธาตุขันธ์ธรรมดาเหมือน

เรา แต่สายตาของธรรมที่เป็นผู้รับผิดชอบคือ จิตที่บริสุทธิ์ของท่านครองร่างอยู่นี้ ท่านดูกระจ่างของท่านอยู่ตลอดเวลา เห็นชัดเจนหมด

ท่านทั้งหลายไม่ได้ฟังให้ฟังเสียนะ เราจะเปิดให้เต็มเหนี่ยว เรื่องขี้หมูราขี้หมาแห้งที่มันโจมตีนั้นนี้มีแต่มูตรแต่คูถ อย่าเอามาเป็น สรณํ คจฺฉามินะ ให้เอา พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ มากราบไหว้บูชาและปฏิบัติตามนั้น ท่านทั้งหลายจะค่อยไต่เต้าขึ้นไป ๆ อย่างนี้นะ ถ้าเชื่อตามกองมูตรกองคูถนั้นก็มีแต่มันจะฟาดลงพวกนี้ให้เป็นกองมูตรกองคูถทั้งหมด ธรรมนี้ดึงออกจากกองมูตรกองคูถ ถ้าฟังเสียงธรรมไม่ได้หมดค่าหมดราคามนุษย์เราฟังให้ชัดเสียนะ วันนี้เกี่ยวกับเรื่องอัฐิของพระอรหันต์กลายเป็นพระธาตุ

(ขอนแก่นหลวงปู่ผาง) เออ หลวงปู่ผางองค์หนึ่ง (เจ้าคุณอริยเวทีเร็ว ๆ นี้ครับ) เออ ๆ เจ้าคุณอริยเวที มหาเขียน ๙ ประโยค ทีแรกเราสงสัย ท่านก็อยู่ของท่าน แต่มีที่สำคัญอยู่คือว่าท่านส่งพระท่านมาหาเราเรื่อย มาอยู่กับเรา ส่งองค์นั้นไปแล้วขอองค์นี้กลับคืนไปนู้น แล้วส่งของท่านออกมาเรื่อยหาเรา เราไม่ทราบว่าท่านสนใจธรรมะของเรามากน้อยเพียงไร เวลาพอทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เอ๊ ท่านเป็นยังไงยังงง ๆ อยู่ ท่านก็อยู่เงียบ ๆ ของท่าน บทเวลามาทราบจากพระทีหลังนี้เทปของเราอยู่กับท่านหมดเลย ท่านฟังอย่างเงียบ ๆ เพราะฉะนั้นเวลาส่งพระมา ท่านจึงส่งจากวัดท่านมาหาเรา มาขอฝาก บางทีก็เขียนจดหมายมา บางทีก็ฝากคำมาพร้อมกับผู้มา ท่านเขียนจดหมายมาเองมาฝากเราให้มาอยู่ด้วย ๆ

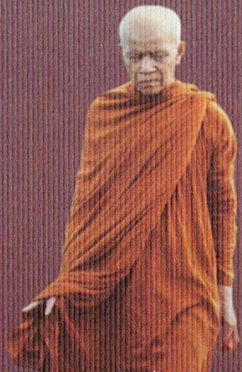
เวลาย้อนหลังไปนี้เทปของเรานี้มีทุกขั้นทุกภูมิของธรรม ท่านเก็บไว้หมดท่านฟังโดยตลอดผู้เดียว เงียบ ๆ เราจึง อ๋อ ยอมรับและอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้วนะ เป็นแล้ว เป็นเงียบ ๆ อย่างนั้น เพราะท่าน

ฟังท่านปฏิบัติเงียบ ๆ อยู่อย่างนั้น ตัวเราเองก็ไม่รู้ว่าท่านเอาธรรมของเราไปเป็นแนวทางอย่างไรหรือไม่ ที่ชัดเจนออกมาก็คือว่าพระของท่านจะส่งมาเรื่อย ส่งมาวัดเรานะ เงียบ ๆ แล้วก็ขอกลับคืนไปแล้วส่งมาใหม่ แล้วขอกลับคืนไปเรื่อยอย่างนั้นละ

กี่องค์แล้วล่ะ (๒๑ แล้วครับ) นู่นละเห็นไหม ปัจจุบันนี้อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ๒๑ องค์แล้ว นี่คือพระอรหันต์ ๒๑ องค์ ท่านทั้งหลายยังไม่เคยเห็นศาสนาของพระพุทธเจ้าให้ดูเสียบ้าง อย่าดูแต่กองมูตรกองคูถที่มันหลอกลวงโลกอยู่นั้นเหยียบนั้นเหยียบนี้ ถ้าผู้ใดสร้างความดิบความดีแล้วมันไปหาเหยียบย่ำทำลาย จุดเผาไปเรื่อย ๆ เพราะมันไม่มีความดีจะสร้าง มันมีตั้งแต่ความชั่วช้าลามก คอยทำลายทางนั้นคอยทำลายทางนี้ คอยโจมตีที่นั่นโจมตีที่นี่ นี่คือพวกนี้ไม่มีชิ้นดี ไม่มีความดีติดตัว จึงแสดงออกตั้งแต่ความชั่วช้าลามก ทำลายความดีคนดีทั่วทุกหย่อมหญ้าไปแล้ว เวลานี้ จิตใจมันต่ำเท่าไรมันขึ้นเหยียบธรรมให้แหลกเหลวไปหมดให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

(จากกัณฑ์เทศน์ ฟอกจิตโดยหลักธรรมชาติ เมื่อค่ำวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘)

คณะผู้จัดทำ กราบขอขมาหากมีความผิดพลาดใดๆ อันเกิดขึ้นจากการเรียงลำดับอายุพรรษาครูบาอาจารย์ ขอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ว่า "ธรรมชาติอันนี้ท่านบอกว่า นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย บรรดาท่านผู้ถึงขั้นบริสุทธิ์เป็นธรรมธาตุแล้ว เป็นอันเดียวกันเหมือนกันหมดเลย เราก็เคยเทียบให้ฟังแล้วว่าแม่น้ำสายต่างๆ ที่ไหลลงมาๆ เรียกว่าสายนั้นสายนี้ พอเข้าถึงมหาสมุทรแล้วเรียกมหาสมุทรได้คำเดียวเท่านั้น จะว่าน้ำนี้มาจากไหนๆ ไม่ได้เลย เป็นมหาสมุทรอันเดียวกัน อันนี้พอจ้าเข้าไปนั้นกระจายถึงกันหมดเหมือนมหาสมุทร นี่คือความจริงจากภาคปฏิบัติคือจิตตภาวนา ไม่ยอมรับพระพุทธเจ้าตรงนี้จะยอมรับที่ไหน เมื่อเจ้าของยอมรับความจริงเต็มหัวใจเจ้าของแล้ว จะไม่ยอมพระพุทธเจ้าได้ยังไง ใครสอนไว้ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ"

(จากกัณฑ์เทศน์ "แล้วแต่นิสัยวาสนาบารมีของผู้สร้าง" วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙)

หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด ต.บ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี

www.luangta.com

ทีวีดาวเทียมหลวงตาฯ

(LUANGTABUA)

ขณะนี้โทรทัศน์ของท่านสามารถรับชมภาพและเสียงพระธรรมเทศนาของหลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน ได้แล้ว เมื่อท่านปฏิบัติง่ายๆ ดังต่อไปนี้

- ติดตั้งจานดาวเทียมระบบ C-Band เพื่อรับสัญญาณจากดาวเทียมไทยคม ๒ (Thaicom 2)
- ติดตั้งเครื่องรับ (Receiver) โดยตั้งค่าต่างๆ ดังนี้
- ค่าความถี่ ๓๘๐๖.๕๒ MHz
- ค่า S/R (Symbol Rate) ๑,๔๒๐ Ksps
- การรับสัญญาณเซ็ตให้เป็นแบบแนวนอน (Horizontal)

เมื่อดำเนินการง่ายๆ ตามวิธีการข้างต้นนี้ โทรทัศน์บ้านของท่านจะสามารถรับชมฟรีทีวีผ่านดาวเทียม ของหลวงตามหาบัวฯ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในทันที ติดต่อสถานีวิทยุและดาวเทียมได้ที่ โทร.๐๔๒-๒๙๒-๒๒๖๗

ขอเชิญรับฟังสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน
และเครือข่ายทุกภาคทั่วประเทศ ๑๐๘ สถานี (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑)

เครือข่ายภาคเหนือ ๒๔ สถานี

• กำแพงเพชร	อ.เมือง	๙๔.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
• เชียงราย	อ.เวียงชัย	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๑.๐๐ น.
• เชียงใหม่	อ.เมือง	๑๐๐.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.แม่อาย	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.แม่แจ่ม	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• ตาก	อ.แม่สอด	๙๒.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.แม่ระมาด	๑๐๓.๒๕ MHz	๐๔.๐๐-๒๓.๐๐ น.
• น่าน	อ.เมือง	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ น.
• พะเยา	อ.เมือง	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.จุน	๙๙.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.เชียงคำ	๑๐๒.๐๐ MHz	๐๓.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.แม่ใจ	๑๐๓.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• พิจิตร	กิ่ง อ.สากเหล็ก	๙๘.๕๐ MHz	๐๕.๐๐-๐๒.๐๐ น.
• พิษณุโลก	อ.เมือง	๙๒.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• เพชรบูรณ์	อ.บึงสามพัน	๙๙.๒๕ MHz	๐๔.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.เขาค้อ	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.หล่มสัก	๑๐๖.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
• แพร่	อ.ร้องกวาง	๑๐๒.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๓๐ น.
• แม่ฮ่องสอน	อ.เมือง	๙๔.๐๐ MHz	๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.
	อ.ปาย	๑๐๑.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
• ลำปาง	อ.แม่ทะ	๙๒.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ น.
	อ.งาว	๑๐๓.๒๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๑.๐๐ น.
• ลำพูน	อ.เมือง	๙๑.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๐๐ น.
• อุตรดิตถ์	อ.เมือง	๑๐๓.๐๐ MHz	๒๔ ชม.

เครือข่ายภาคกลาง ๑๙ สถานี

• กรุงเทพฯ	เขตบางแค	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• กาญจนบุรี	อ.เมือง	๙๖.๒๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ น.
	อ.ไทรโยค	๙๓.๒๕ MHz	
	อ.ทองผาภูมิ	๙๗.๗๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๓.๔๕ น.
• นครปฐม	อ.นครชัยศรี	๑๐๖.๒๕ MHz	๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.
• นครสวรรค์	อ.หนองบัว	๙๙.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๐๐ น.
• ปทุมธานี	อ.สามโคก	๙๗.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ประจวบคีรีขันธ์	อ.เมือง	๙๓.๒๕ MHz	
	อ.บางสะพานน้อย	๑๐๕.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๑.๐๐ น.
• เพชรบุรี	อ.ท่ายาง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ราชบุรี	อ.โพธาราม	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ลพบุรี	อ.เมือง	๑๐๖.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.ท่าวุ้ง	๙๔.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
• นครนายก	อ.องครักษ์	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• สมุทรสาคร	อ.เมือง	๙๗.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• สระบุรี	อ.แก่งคอย	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• สุพรรณบุรี	อ.เมือง	๑๐๔.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.เดิมบางนางบวช	๙๐.๕๐ MHz	๐๓.๐๐-๒๑.๐๐ น.
	อ.ด่านช้าง	๑๐๓.๕๐ MHz	

เครือข่ายภาคใต้ ๙ สถานี

• ชุมพร	อ.หลังสวน	๑๐๕.๕๐ MHz	
• นราธิวาส	อ.สุคิรินทร์	๑๐๓.๗๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• ปัตตานี	อ.โคกโพธิ์	๙๙.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๓.๐๐ น.
• พังงา	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	๐๖.๐๐-๑๙.๓๐ น.
• พัทลุง	อ.เมือง	๑๐๓.๗๕ MHz	
• ยะลา	อ.เมือง	๙๖.๐๐ MHz	
• สงขลา	อ.สะเดา	๑๐๓.๗๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๑.๐๐ น.
	อ.หาดใหญ่	๑๐๕.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
• ภูเก็ต	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.

เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔๕ สถานี

• กาฬสินธุ์	อ.ยางตลาด	๑๐๓.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.คำม่วง	๑๐๕.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ขอนแก่น	อ.เมือง	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๐๒.๐๐ น.
	อ.มัญจาคีรี	๙๙.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๓.๐๐ น.
	อ.พล	๑๐๑.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.ชุมแพ	๑๐๔.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๓.๐๐ น.
• ชัยภูมิ	อ.เทพสถิต	๙๑.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.หนองบัวระเหว	๙๗.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๓.๔๕ น.
• นครพนม	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	
วัดทุ่งศรีสองเมือง	อ.ศรีสงคราม	๑๐๕.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
สำนักสงฆ์วัดป่าคำสะอาด	อ.ศรีสงคราม	๑๐๕.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.วังยาง	๑๐๕.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.บ้านแพง	๑๐๘.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
• นครราชสีมา	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• บุรีรัมย์	อ.เมือง	๙๓.๐๐ MHz	๐๓.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.ปะคำ	๑๐๒.๗๕ MHz	๐๓.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.ประโคนชัย	๑๐๓.๒๕ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๐๐ น.
• มุกดาหาร	อ.เมือง	๑๐๒.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.นิคมคำสร้อย	๙๑.๒๕ MHz	๐๖.๐๐-๒๒.๐๐ น.
	อ.ดงหลวง	๑๐๔.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• มหาสารคาม	อ.เมือง	๙๔.๗๕ MHz	
• ยโสธร	อ.ทรายมูล	๑๐๓.๕๐ MHz	
• ร้อยเอ็ด	อ.เมือง	๙๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• เลย	อ.เมือง (ต.นาดินดำ)	๙๘.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.เมือง (ต.นาอ้อ)	๙๙.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
• ศรีสะเกษ	อ.กันทรารมย์	๙๖.๒๕ MHz	๐๕.๐๐-๒๓.๐๐ น.
• สกลนคร	อ.เมือง	๑๐๑.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.ส่องดาว	๙๔.๐๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๐๐ น.
	อ.ภูพาน	๑๐๒.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.พังโคน	๑๐๓.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
• สุรินทร์	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.สนม	๙๓.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.สังขะ	๙๗.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.ชุมพลบุรี	๑๐๐.๕๐ MHz	๐๕.๐๐-๐๑.๐๐ น.
• หนองบัวลำภู	อ.เมือง (วัดดอยสุเทพฯ)	๘๙.๐๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.เมือง (บ.ศรีไทยใหม่ฯ)	๑๐๓.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
• หนองคาย	อ.บึงกาฬ	๙๕.๐๐ MHz	๐๕.๐๐-๒๔.๐๐ น.
	อ.ศรีวิไล	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• อุดรธานี	อ.เมือง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.ศรีธาตุ	๘๘.๕๐ MHz	๒๔ ชม.
	อ.นายูง	๑๐๗.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• อุบลราชธานี	อ.เมือง	๙๘.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.โขงเจียม	๙๖.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.ศรีเมืองใหม่	๙๙.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
• อำนาจเจริญ	อ.เมือง	๙๑.๐๐ MHz	๒๔ ชม.

เครือข่ายภาคตะวันออก ๑๐ สถานี

• จันทบุรี	อ.เมือง	๙๔.๗๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.โป่งน้ำร้อน	๑๐๔.๕๐ MHz	๐๘.๐๐-๐๒.๐๐ น.
	อ.สอยดาว	๑๐๕.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ตราด	อ.เขาสมิง	๙๖.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ชลบุรี	อ.บางละมุง	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
	อ.เกาะจันทร์	๑๐๓.๒๕ MHz	๒๔ ชม.
• ระยอง	อ.เมือง	๙๖.๒๕ MHz	๐๔.๐๐-๒๔.๐๐ น.
• สระแก้ว	อ.วังน้ำเย็น	๙๖.๒๕ MHz	๐๔.๐๐-๒๒.๐๐ น.
	อ.ตาพระยา	๑๐๖.๐๐ MHz	๐๓.๐๐-๒๑.๐๐ น.
	อ.อรัญประเทศ	๑๐๗.๕๐ MHz	๐๔.๐๐-๒๔.๐๐ น.

"...เมื่อจิตบริสุทธิ์แล้วไม่ต้องถามถึงนิพพาน
เรารู้ประจักษ์ภายในจิตใจ
พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว
พระองค์ไม่เคยถามหานิพพาน
พระสงฆ์สาวกอรหันต์ท่านตรัสรู้ธรรมแล้ว
ไม่ต้องถามหานิพพาน
เพราะจิตนั้นเป็นนิพพานแล้ว..."

ธรรมชาติที่ไม่สูญสิ้น : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ผู้ที่จะมาพิจารณาให้ถึงพระนิพพาน ต้องเดินเหยียบย่างไปในไตรลักษณ์ คือ พิจารณาไปกับเรื่อง ทุกขัง เรื่องอนิจจัง อนัตตาและอัตตา ซึ่งเป็นกองแห่งกิเลสสุมเต็มอยู่ในนั้น ให้ถอนอัตตานุทิฏฐิ คือ ความเห็นว่าเป็นตนเป็นตัวเหล่านี้ออกเสียได้ จิตจึงจะหลุดพ้นเป็นพระนิพพาน เพราะฉะนั้น พระนิพพานจึงเป็นพระนิพพานเท่านั้น เป็นอัตตาเป็นอนัตตาไม่ได้ เพราะอัตตากับอนัตตานั้นเป็นทางเดินเพื่อพระนิพพาน”

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน

พระนิพพานคือพระนิพพาน :

ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน : ๒๕๔๒

“สิ่งที่ควรทำบำเพ็ญก็คือ
การให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนา
ตามกำลังความสามารถของเรา
ที่จะพึงได้แค่ไหน
นั้นแลท่านเรียกว่าการบำเพ็ญความดี
เพื่อเข้าสู่สถานที่ดี
คติที่เหมาะสมมีสวรรค์เป็นสำคัญ
จนกระทั่งถึงนิพพานเป็นวาระสุดท้าย
นี่คือการสร้างความดี”

ธรรมชาติที่ไม่สูญสิ้น : ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน
๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พุทธโอวาทก่อนปรินิพพาน

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ! พรหมจรรย์นี้เราประพฤติ
มิใช่เพื่อหลอกลวงคน มิใช่เพื่อให้คนทั้งหลายมานับถือ
มิใช่เพื่ออานิสงส์ ลาภสักการะ และความสรรเสริญ
มิใช่จุดมุ่งหมายเพื่อเป็นเจ้าลัทธิ
และแก้ลัทธิอย่างนั้นอย่างนี้
มิใช่เพื่อให้ใครรู้จักตัวว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้
ที่แท้พรหมจรรย์นี้เราประพฤติ
เพื่อสังวระ คือ ความสำรวม
เพื่อปหานะ คือ ความละ
เพื่อวิราคะ คือ ความคลายกำหนัดยินดีและ
เพื่อนิโรธะ คือ ความดับทุกข์

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย !
ธรรมที่เราได้บรรลุนี้
ลึกซึ้งเห็นได้ยาก
รู้ตามได้ยาก สงบประณีต
มิใช่วิสัยแห่งตรรก
คือ คิดเอาไม่ได้
หรือไม่ควรลงความเห็นด้วยการเดา
แต่เป็นธรรมที่บัณฑิตพอรู้ได้

ชาติสุดท้าย

พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน)